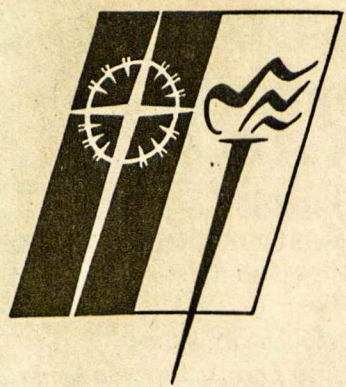

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (2516) 1998 GEGUŽĖ-MAY 19 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Kad keliai būtų šviesūs

Išėjimo vaikas praktiškai nė vienos dienos nebuvo be mokslo. Ne rūmai ir puošnūs koridoriai, bet idealistas mokytojas ir lietuvis mokinyks buvo mokykla. Tokia buvo jos pradžia, tokia ji ir liko per ištisus dešimtmečius, nors išorinės sąlygos ilgainiui gerėjo. Kaip koks amžinas švyturys mokykla sklaidė ir tebeskleidžia lietuviškąją šviesą svetimose padangėse.

ŠIEMET iškilmingai švenčiame Toronto Maironio mokyklos 50-metį, minime ir kitų lietuviškų mokyklų sukaktis. Tai didelės ir reikšmingos šventės, ir tai ne vien tik gražiomis sukakčių programomis, bet ta didžiąja programa, kuri buvo išdėstyta per ištisus darbo ir šakotos veiklos dešimtmečius. Mokyklų raida, darbo sąlygos, didesnieji pasiekimai buvo ir yra skelbiami specialiais straipsniais bei leidiniais, iš kurių susidarytų nemaža tų visų mokyklų rašytinė istorija, kuri kam gal atrodytų nuobodė ir neįdomi, tokia perdėm vienoda savo turiniu. Nes per daugelį metų vis taip pat ir mokytojas, ir vaikų tėvas buvo ir lieka įprasta šeštadieniais laiku atsikelti ir ruošti lietuvišką mokyklą. Paprasta, kasdieniška ir nieko daugiau. O iš tikrųjų tai buvo ir yra viena ryškiausių spalvų išėjimo lietuvių gyvenimo mozaikoje. Kas būtų buvę be to pasiryžimo ir vienodumo? Tiesa, ne visi mokytojai, ne visi ir savo vaikus leido į lietuviškas mokyklas, bet tie, kurie šeštadieniais savo laiką, žinias ir patirtį auklėjimui lietuviškam švietimui, yra nusipelnę aukštos pagarbos, nors ne visuomet viešai ir atitinkamai reikiamos. Švenčiant Toronto Maironio mokyklų sukaktį, prisimenant ir kitas tokias mokyklas, tebūna toji pagarba palydima visų lietuvių padėka ir pasididžiavimu, kad mes vis dėlto esame ir turbūt būsim giliai tautiškai susipratusi tautos dalis. Tegu šis nusiteikimas švietėjus bei jų auklėtinius lydi ateitin.

KAIP KIEKVIENA visuomeninio pobūdžio veikla, ypač jeigu ji intensyvi ir ilgametė, šalia pagyrimų ir paskatinimų susilaukia nemažai ir kritikos. Tai normalu. Tik vieni ją pareiškia norėdami pagerinimo, kurį esamomis sąlygomis būtų galima įgyvendinti, kiti pakeisti, pataisyti, kad per ilgai stovintis vanduo neužželtų. Tai pozityvi kritika. Kiti betgi kritikuoja į viską žiūrėdami pro juodus akinius, kad tik vaizdas iš esmės būtų liūdno. Tai kritika, kuri tik peikia, bet nedaug ką nurodo. O jei kartais ir nurodo, jokių būdų to negalima įvykdyti. Mūsų mokyklų mokslo lygį ar bendrą tvarką aptariant reikėtų ieškoti panašiomis sąlygomis dirbančių atitikmenų, pvz. panašių kitų tautybių mokyklų, o ne šeštadienines mokyklas lyginti su reguliariomis, ir iš to daryti išvadas. Atrodo, kad tai turėtų būti savaime suprantama. Deja, kartais pasigirsta balsų, kurie jokių išlygų nepripažįsta. Šito išvengti neįmanoma. Dirbantiems bet kokį visuomeninį darbą reikia būti pasirošusiems visko išgirsti. Ne viskas tik turėtų būti priimtina ir svarstytina. Jei dėl kiekvienos pastabos reikėtų ką nors daryti ar keisti, darbas visiškai susijauktų. Tai būtų labai žalinga, ir jokia vadovybė neleistų, kad tai atsitiktų. Reikia džiaugtis, kad mūsų mokyklos visais atžvilgiais laikosi tvirtai, nes kelias per daug aiškus ir brangus, kad galima būtų mėginti paskirti nežinomais takeliais. Šiuometinės mūsų lietuviškos mokyklos tautinį auklėjimą vykdo įvairiomis formomis, kurios dažnai ir paveikiai papildo "sausą" dalykų dėstymą. Lietuviškos mokyklos – tai neabejotinas ir reikšmingas viso išėjimo gyvenimo variklis, judinantis, skatinantis nenutolti nuo patriotinio kelio, kuriuo jau nuėjo tūkstančiai auklėtinių. Nėra abejonės, kad nucis jų ir daugiau, ir tai kol bus gyva išėjimo. O pastarosios gyvastis didelė dalimi priklausys ir nuo savųjų mokyklų. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Paskelbtas Ontario biudžetas

Finansų ministeris Ernie Eves gegužės 5 d. paskelbė Ontario provincijos naują biudžetą. Jame numatyta skirti \$4.5 bln. sumažinti provincijos gyventojams pajamų mokesčius. Tai bus žemiausi mokesčiai visoje Kanadoje – 40.5% federacinio "basic tax" mokesčio.

Biudžete taip pat skiriama \$510 mln. mokesčių sulyginimui (equalization scheme) verslo ir pramonės nuosavybės. Bendrovės mokesčių sumažinimui numatyta \$280 mln., o \$22 mln. – pirmą kartą namų perkantiems lengvatos. Ministerio teigimu, visi mokesčių sumažinimai skatina darbų sukūrimą ir mažina pašalpų reikalavimą.

Ontario provincijoje nuo 1997 m. iki 1998 m. vasario atsirado 265,000 naujų darbų. Nedarbo statistika nukrito iki 7.4%. Sveikatos priežiūros 18.2 bln. biudžetui pridėta dar \$300 mln. Šių metų deficitas gali siekti \$4.2 bln., provincijos skola viršys \$110 bln., o išlaidų numatyta \$56.9 bln. – mažiau negu pernai (\$57.3 bln.).

Ontario transporto ministeris Tony Clement pranešė, kad sankryžose per geltonas ir raudonas šviesas lekiantys vairuotojai bus baudžiami nuo \$150 iki \$210 pabaudomis. Šis pakeitimas turėtų įsigalioti jau šią vasarą. Žemesnės pabaudos ir foto aparatai sankryžose neatbaidė vairuotojų nuo nusizengimo saugaus vairavimo taisyklėms. Nusiprasta, jog veiksmingiausias būdas priversti vairuotojus laikytis eismo taisyklių bus pastatyti didesni skaičiai policininkų sankryžose išrašinėti pabaudas, atimant ir taškus.

Pabaudų sugriežtinimas yra dalis naujajame Ontario biudžete paskelbtos apylinkių saugumo programos, kuriai skirta \$150 mln. per 5 metus. Programos sudarytojams rūpėjo sustiprinti policijos parengimą kovoti su nusikalstamumu miestuose, ypač motociklistų gaujomis.

Imigracijos ministrė Lucienne Robillard pareiškė, kad Kanados pilietybė neturėtų būti automatiškai suteikiama visiems šiame krašte gimstantiems. Toks buvo jos atsiliepimas su-

Vilniaus katedra šį pavasarį. Netoli jos buvo pardavinėjamos puošnios Vilniaus verbos Ntr. V. Kapočiaus

Velykos ir Vilniaus verbos

Didžiosios šventės Lietuvoje kitataučio žurnalisto akimis

VYTAUTAS P. ZUBAS

"Kai kas sako, kad dėl velykinių papročių gausumo Velykos Lietuvoje svarbesnė šventė už Kalėdas" – rašė Rokas M. Tracevskis Rygos laikraštyje "The Baltic Times" balandžio 9-15 laidoje.

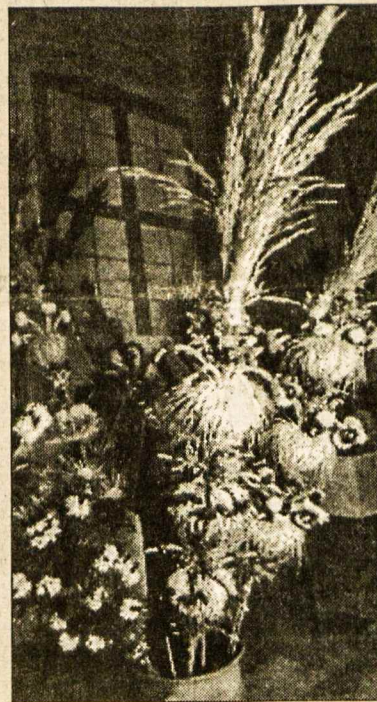
Verbų sekmadienį, balandžio 5, pačioje Vilniaus senamiesčio širdyje netoli Šv. Terešės šventovės, būriai kaimiečių moterų pardavinėjo verbas. (Žodis "VERBOS" vartoja ir anglų kalbos tekste, V.Z.).

Vilniaus verbos yra džiovintų lauko gėlių žiedais, rugių varpomis ir žalumynais papuoštos lazdelės, dėl spalvingumo dažnai dažytos. Dauguma jų apie 50 cm aukščio ir kainuoja nuo 1 iki 4 litų. Tačiau yra ir 2 metrų milžinų, kainuojančių 100 litų. Verbų sekmadienį senamiestyje matysis kas antrą vyrą, moterį ar vaiką nešančių rankoje spalvingą verbą.

"Verbos primena palmių šakas, su kuriomis Jėzus sveikino Jeruzalės gyventojai. Džiovintų gėlių Vilniaus verbos yra vietinių apylinkių tradicija, visur kitur Lietuvoje jos yra paprastos karklų ar kitų žalių medžio šakelių puokštės. Verbos neša namams laime, ypatingai jei kunigo pašventintos", kalbėjo Regina, viduramžė moteris, pardavinėjanti verbas šalia šventovės. Ji gyvena Raudondvaryje, 18 km į šiaurę nuo Vilniaus. Verbų gamyba ir pardavinėjimas yra šeimos tradicija. Jos motina ir senelė taip pat pardavinėjo verbas.

"Verbų gaminimas prasideda rudenį. Vasarą aš renku žiedus bei žalumynus laukuose ir džiovinu savo namo palėpėje. žinojus, kad Ontario provincijos teisėjas Justice Edward McNeely atšaukė deportacijos įsakymą Grenados pilietei, 10 metų gyvenusiai Kanadoje ir čia pagimdžiusiai du vaikus. Minėto teisėjo precedento neturinčiu sprendimu, deportaciją atvejais reikalinga pripažinti Kanadoje gimusių vaikų teisės.

Ministerės pasisakymu buvo nepatenkinti imigracijos srities advokatai ir valdžios opozicija. L. Robillard manymu, gal tik Kanados piliečių arba nuolatinių gyventojų vaikai turėtų automatiškai gauti pilietybę. Ji jau antrą kartą iškelia tokį siūlymą, tačiau jis nėra populiarus. (Nukelta į 8-tą psl.)

Taip atrodo puošnios Vilniaus verbos Nuotr. T. Girnias

Kiekvienai mano verbai reikia apie 40 žiedų. Šiais metais aš padariau 300 verbų. Verbos tapo populiariausias Vilniaus suvenyras. Žmonės dovanąja jas savo užsieniečiams draugams ar giminėms. Perka ir turistai, nes kaip gėlės kambariui jos laikosi 7-8 metus", aiškino Regina.

Etnografiškai aiškina, kad verbų paskirtis daugiau kaip suvenyru. "Griję Velykų rytą iš šventovės žmonės švelniai 'nuplaka' su verba namiškius. Tai turi suteikti jiems laimės ir sveikatos. Tam naudojamos paprastos medžių šakelių verbos, nes Vilniaus verbos tam reikalingi per gražios. Kaime verbų šakelės paliekamos tvartuose, arklidėse ir kiaulidėse, kad apsaugotų gyvulius nuo ligų", sakė etno-

grafė Dalia Čepulytė. Ji paaikšino ir apie kitus Velykų papročius. Paprotys parnešti iš šventovės pašventintą ugnį beveik išnykęs, tačiau kiaušinių marginimas šeimose dar labai paplitęs. Velykų rytą tėvai padeda margučius prie miegančio vaiko galvos ir sako, kad juos paliko Velykų senelė. Velykė skiriasi nuo Kalėdų senelio tuo, kad jos niekas nėra matęs.

Ketvirtadienis, penktadienis ir šeštadienis prieš Velykas yra susikaupimo dienos. Tom dienomis net valstybinė TV ir radijas neduoda pramoginių programų. Lietuviai Velykas švenčia dvi dienas. Po Gavėnios pasninko žmonės prisivalgo daug ir riebių valgių. Sekmadienis yra šeimos šventė, o antroji diena skirta svečiams ir lankyti kaimynams, draugams ir giminėms. "Ačiū Dievui, Velykų pirmadienis yra šventė Lietuvoje", džiaugėsi Čepulytė.

Artėjančių švenčių ženklai matyti ir Centrinėje pašto. Eilutė žmonių laukia prie velykinių atvirukų langelio. Vienas iš jų – jaunas kunigas. "Atrodo, kad Velykos Lietuvoje ne mažesnė šventė už Kalėdas. Aš žinau, kad Vakaruose Kalėdos yra pagrindinė šventė, toli pralenkianti Velykas. Tradicinės Prisikėlimo Mišios anksti Velykų rytą atnašaujamos kiekvienoje Lietuvos šventovėje. Man rodos, kad į Prisikėlimo Mišias ateina daug daugiau žmonių nei į Kalėdų Bernelių Mišias", sakė kunigas Juozas Valionis.

Velykų šventės Lietuvoje sutampa ir su pavasario pradžia, kurio po ilgos žiemos net kantriai laukia ir jauni ir seni.

Šv. Kazimiero kolegijos auksinės sukakties šventėje Romoje susitike hierarchai. Iš kairės: vysk. R. Norvila, vysk. A. Vaičius, nuncijus arkiv. J. Bulaitis, vysk. E. Bartulis

Savaitė Lietuvoje

Posėdžiavo Baltijos organizacijos

Gegužės 8-9 d.d. Latvijos uostamiestyje Ventspilyje įvyko Baltijos asamblėjos XI sesija, kurioje dalyvavo Lietuvos parlamentinė delegacija, vadovaujama seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko Mečio Laurinkaus, rašo ELTA. Gegužės 9 d. taip pat vyko Baltijos tarybos IV sesija, kurioje pranešimus skaitė Latvijos, Estijos ir Lietuvos vyriausybės vadovai.

M. Laurinkus savo pranešime pabrėžė, kad Baltijos valstybės jungia bendrą ateitį ir kad Baltijos asamblėjos tolesnės veiklos veiksmingumui svarbiausia ne taisyklių tobulinimas, bet naujos idėjos, šio regiono ekonominio bei kultūrinio bendradarbiavimo formų įgyvendinimas. Svarbu, kad Baltijos asamblėjos rezoliucijos pasiūlyti vyriausybės, ypač artėjant prie didelių projektų kaip "Baltijos energetinis žiedas".

Kitų valstybių atstovai pritarė glaudesnio bendradarbiavimo bei konkrečių projektų įgyvendinimo svarbai. Taip pat siūlyta daugiau bendradarbiauti ir su kitomis tarptautinėmis organizacijomis.

Dalyvavo Europos kongrese

BNS žiniomis, Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas ir jo vadovaujama delegacija gegužės 9 d. dalyvavo Europos kongreso 50-mečio minėjime Hagoje, susirinkus 2500 politikos, verslo, kultūros, jaunimo ir įvairių nevyriausybinių organizacijų atstovams iš 48 valstybių.

A. Saudargas skaitė pranešimą "Europa pasaulyje", o jo delegacijos nariai – seimo pirmininko pavaduotojas Feliksas Palubinskas ir Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis taip pat skaitė pranešimus. Kongrese dalyvavo Europos parlamento pirmininkas Jose Maria Gil-Robles, Europos komisijos prezidentas Jacques Santer bei Europos tarybos parlamentinės asamblėjos pirmininkė Leni Fisher. Tai iniciatoriai, 1948 m. skatinę organizuoti Europos tarybą, Tarptautinį Europos judėjimą ir Europos sąjungą.

Svarstytas kelias į ES

Lietuvos seime gegužės 11 d. įvyko Europos reikalų komiteto posėdis, kuriame buvo svarstoma kvietimo derėtis strategija norint stoti į Europos sąjungą. Ketinama aktyviau propaguoti užsienyje savo ekonominis pasiekimus, spartinti privatizavimą bei teisės aktų darną.

Užsienio reikalų viceministeris Algimantas Rimkūnas teigė, jog Lietuva savo tikslams pasiekti remsis tais pačiais metodais, kuriuos naudojo ir 1997 m. pabaigoje. Teiks ES kraštams naujausius statistinius duomenis, atsižvelgs į besikeičiančią ES plėtros strategiją, plės ryšius su 1998 m. pabaigoje ES pirmininkausiančia Austrija.

Pasiruošimo deryboms delegacijai vadovauja Gediminas Šerkšnys, pranešęs, jog rudenį bus paruošta studija, pristatanti Lietuvos pasirėngimą. Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius ją oficialiai pristatys Briuselyje.

Istatymas paveiks kariuomenę

BNS žiniomis, gegužės 5 d. Lietuvos seimas priėmė krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymą, kuriame numatyta, kad kariuomenė bus plėtojama pagal ŠAS (NATO) standartus ir rengiama sąveikai su jos struktūromis. Taip pat į bendrą ŠAS santvarką numatyta įjungti oro erdvės apžvalgos ir kontrolės sistemą.

Bus taikomi bendrieji ŠAS apsaugos principai ir standartai tikrinant personalą, kurio tarnyba susijusi su valstybės ir tarnybinėmis paslaptomis. Taip pat nustatyti krašto apsaugos sistemos organizavimo, valdymo, kontrolės pagrindai, karo tarnybos atlikimo, karių aprūpinimo, civilių tarnybos tvarka. Šiuo įstatymu tvarkoma ir karių savanorių tarnyba.

Pranešimas apie sieną

Lietuvos pasienio policijos departamento vyriausiasis komisaras Audronius Beišys seime gegužės 5 d. parlamentarams pranešė apie sieną. Jis pareiškė nuomonę, kad per 4-5 metus skiriant po 20 mln. užkardų statybai Lietuvos rytinė siena atitiktų tarptautinius standartus, rašo ELTA. Šiuo metu baigiama dviejų pasienio užkardų statyba, trečios – įpusėta, o ketvirta bus pradėta rudenį. Iš 14 užkardų, kurios turi būti įrengtos pasienyje su Gudija, 4 bus naujos, pritaikytos pasienio policijos reikmėms. Vienos užkardos statyba kainuoja 2-2.2 mln. litų.

Lietuva yra įrengusi 230 kilometrų ilgio pasienio ruožą su Gudija. Vokietijos vidaus reikalų ministerijai padedant, tame pasienyje baigiama įrengti radijo ryšio sistema, o padedant švedams tokia pat sistema baigiama įrengti pasienyje su Rusijos Karaliaučiaus sritimi. RSJ

Šiame numeryje

Kad keliai būtų šviesūs

Tebūna mūsų mokyklų minimos su pagarba ir padėka

Velykos ir Vilniaus verbos

Būdingi papročiai sudomina Lietuvos lankytojus

Lietuvos pasiuntinybių likimas

Diplomatijos šefo dr. Stasio Bačkio atsiminimų leidinys

Išpuoliai prieš Vatikaną ir Lietuvą

Šaltojo karo pralaimėtojai nekencia krikščionybę

Poilsis Druskininkų gamtos prieglobstyje

Žiūrint į ramiai tekančią upę, apima ramybės jausmas

Organizacija, valdanti milijonus dolerių

Amerikos lietuvių fondas stambias sumas skiria lietuvių bei

Čikagos lietuvių operos spektaklis

Laimė rasti gali tik gimtojo šaly...

Du kaimynai ir jų avinas

Vienas nulupa kailį, kitam tenka mėsa

Architektūra kompiuteriniame amžiuje

Ji stebi žmonijos pasikeitimus ir tai atspindi kūryboje

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrius – \$135. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalaujant kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Gal dėl to, kad tai kryžius...

Atšventus auksinę Šv. Kazimiero kolegijos sukaktį Romoje

KUN. KESTUTIS PAJAUJIS

"Kolegija, Kolegija... Kiek tau buvo duota pažinti ir pajusti mūsų tautos paslapčių per tuos 50 vilties metų? Tokių minčių vedami vykom į "Santa Maria Maggiore" baziliką Mišioms. Juk čia rinkdavosi bent kartą per mėnesį Mišių aukai už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę prel. Ladas Tulaba, pirmasis Kolegijos rektorius, kartu su įvairių tautų kardinolais ir kitais kunigais.

Šv. Mišių pradžioje kalbėjęs dabartinis Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus atkreipė dėmesį į tai, kad "yra ypatinga reikšmė šventi Apaštalo Sosto kolegijos pripažinimo 50-ąją sukaktį seniausioje Dievo Motinai pašventoje šventovėje ir su atnaujintu įkvėpimu bei sunkia misija žengti pirmyn už krikščioniškos atnaujinimą Lietuvoje". Jis padėkojo popiežiaus atstovui už Šventojo Sosto pastovią paramą kolegijai, už solidarumą ir padarinius Lietuvos tikintiesiems.

Kristaus Aukoje buvo pašventi ir įprasmiti visi tų metų darbai, sielvartai, džiaugsmai ir ateities troškimai. Dalyvavo J. Emin. kard. Pio Laghi, arkivysk. Jonas Balaitis, vyskupai iš Lietuvos – Antanas Vaičius, Eugenijus Bartulis, Jonas Boruta, Rimanantas Norvila; daug svečių iš anapus Atlanto – Lietuvos vyčių organizacijos atstovai, Lietuvos ambasadorius Vatikanui – K. Lozoraitis, Lietuvos ambasadorius Italijai ir Maltai – R. Podagėlis, daug seselių vienuolių, nemažai buvusių ir dabar bestudijuojančių studentų, įvairių kitų garbingų svečių.

Po Evangelijos vysk. J. Boruta perskaitė sveikinimą arkiv. J. A. Bačkio, kuris dėl ligos negalėjo čion atvykti. Arkivyskupas laiške rašė: "Nuostabu, kad lietuvių kolegija buvo įsteigta tuomet, kai Lietuva buvo praradusi savo laisvę ir nepriklausomybę". Jis prisiminė anuometinio popiežiaus Pijaus XII žodžius: "Matau ženklą, kad Apvaizda rūpinasi Lietuvos Bažnyčios likimu".

Pasisotinę Gyvąja Duona, iškilmes pratęsėme vaikų salėje, netoli senojo Apijaus kelio, prie Šv. Sebastijono katedrų, tuo būdu tarsi prisiglaudami prie pirmųjų kankinių ir sujungdami praeitį su dabartimi, susiedami mūsų tautos kelionę per visus tuos amžius su krikščionybės keliu. Juk kolegija kaip tik ir ugdė tuos, kuriems, gavus šventimus, tekdavo patirti iš amžių aidintį Jėzaus paliepimą: "Eikite į visą pasaulį ir skelbkite Evangeliją visai kūriniųjai" (Mk16, 15).

Kaip senovės laikais, kur susitikdavo skirtingų kartų žmonės, ir senesnieji perduodavo savo patirtį jaunesniesiems, visuose sveikinuose ir dėkojimo kalbose ypatingai norėjosi išgirsti anos kartos išmintingą žodį ir jaunuosius atliepti.

Prel. Ladas Tulaba apie savo rektoriavimo laikotarpį ir kolegijos įsteigimą bei išlaikymą kalbėjo labai kukliai: "Tai buvo didelė Dievo dovana mūsų tautai ir Dievo Apvaizdos ranka. Gal dėl to, kad tai buvo kryžius. Dievo palaima nuostabiai lydėjo mus", – sakė jis. – "O kad daugelis nuopelnus skiria man, galui pasakyti, kad mums tą palaimą lėmė Sibiro kankiniai".

O kokį vaidą apie kolegiją

susidarė jaunieji kolegijos absolventai? Iš jauniosios kartos, dėkodamas vadovybei ir visiems geradariams, kreipėsi vysk. R. Norvila: "Kolegija – vilties ženklas". Tokia ji buvo žvelgiant į praeitį, tokia ji bus ir žvelgiant į ateitį. Kolegijos šventė nesibaigė liaudies dainomis, bet dar tęsėsi ir kitą dieną: svečiai galėjo apžiūrėti gyvenamąsias patalpas, abi atnaujintas kolegijos koplyčias, vyčių aukų dėka naujai įsigytus liturginius drabužius. Ta dieną buvo pagerbta buvusioji ir esamoji kolegijos vadovybė, apjuosiant gražiom austom lino juostom.

Praėjusią savaitę kolegija sulaukė Lietuvos nepriklausomybės Tėvo – seimo pirmininko V. Landsbergio, kuris ir prieš tai buvo atsiuntęs sveikinimą. Jis susitiko su kolegijos vadovybe, studentais, su Romoje gyvenančiais lietuviais. Visiems mums norėjosi sužinoti naująsias situacijas Tėvyneje, o taip pat jo paties požiūrį ir sudėtingas Lietuvos problemas. Sekančią dieną įvyko jo susitikimas su Šventuoju Tėvu.

Sukakties proga rektorius prel. Alg. Bartkus ir prel. St. Žilio rūpesčiu išleista knyga "Popiežinė Lietuvių Šv. Kazimiero kolegija", kuri smulkiau supažindina su paskutiniuoju 15-kos metų laikotarpiu, nuo tada, kai rektoriumi buvo paskirtas prel. Alg. Bartkus.

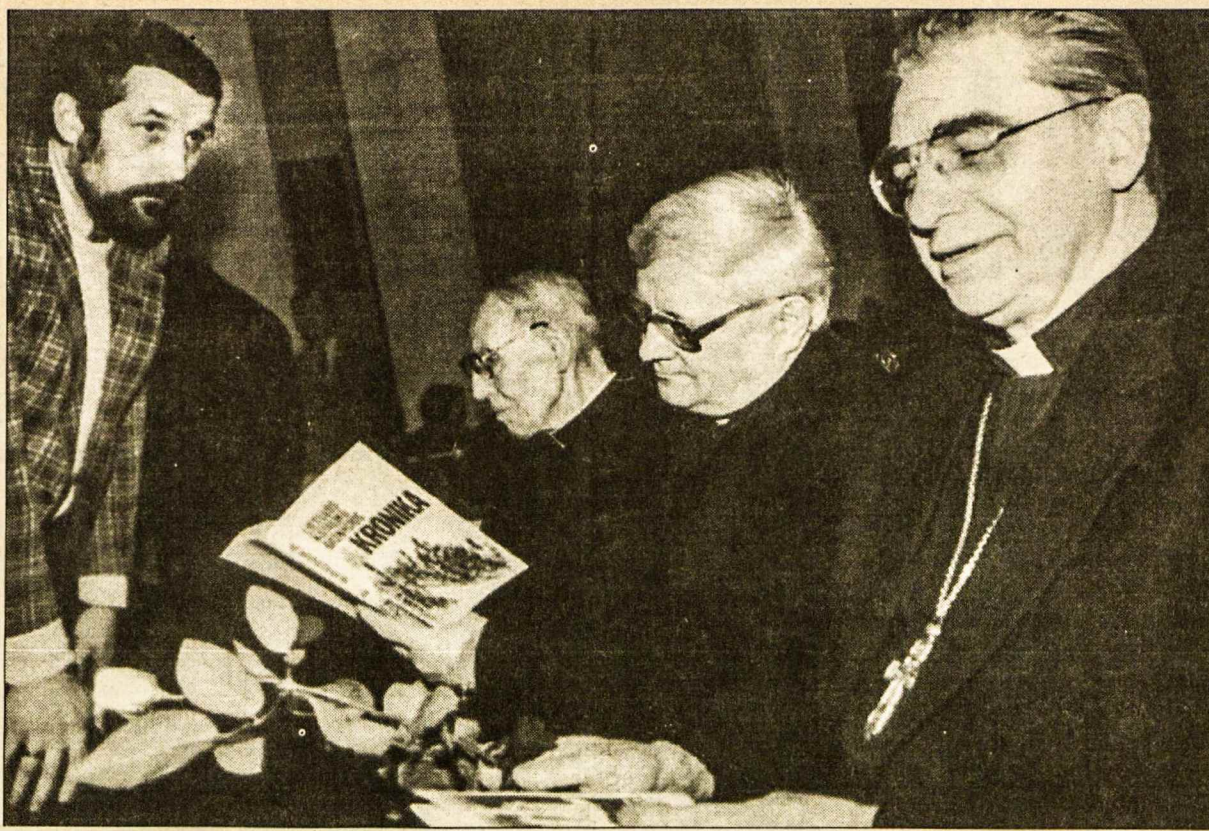
Ką studijuoja dabartinės kolegijos studentai? Iš dvilikos bestudijuojančių 2 pasirinko dogminės, 1 – moralinės, 2 – fundamentalinės teologijos, 2 – bažnytinės teisės, 1 – filosofijos, 1 – pašaukimų formavimo pedagogikos ir 3 – pastoracinės teologijos šakas.

Svarbios visos šakos, tačiau Lietuvoje jaučiama labai didelė pastaroji spraga. Ne paslaptis, kad daugeliui, grįžus iš Romos, teks dirbti ne tik kunigų seminarijose, bet ir kitur. Ypač reikės dirbti su šiuolaikinių jaunimui, labai greit reaguojančių ir pasikeitimus. Reikia gerai pasiruošusių jaunų kunigų, kurie nesutrikę pamatę naujai iškilančius sunkumus. Tenka stebėti Italijos parapijinio-pastoracinio darbo žingsnius ir jaunimo gyvenimą, lyginti su Lietuvos jaunimu.

Ateity dar daug sunkaus darbo, daug atsakomybės Dievui ir ateities kartoms. Tačiau, perfrazuojant anksčiau išsakytus žodžius, galime sakyti: gal dėl to, kad tai bus kryžius, tikime, kad Aukščiausiojo palaima lydys mus. Todėl iš anksto dėkojame ne tik už aukas, bet ir už maldas kolegijos intencija.

Šventosios šeimos seserys vienuolės, dalyvavusios Šv. Kazimiero kolegijos Romoje auksinės sukakties šventėje. Jos rūpinasi kolegijos studentų maitinimu

Prisimenant sovietmečio "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką". Iš dešinės: Vilniaus arkivyskupas A. J. BAČKIS, jo pagalbininkas vysk. J. BORUTA, SJ, išėivijoje skleidęs "Kroniką" įvairiomis kalbomis kun. K. KUZMINSKAS

IŠ DIPLOMATIJOS ŠEFO UŽRAŠU

Lietuvos pasiuntinybių likimas

Buvęs diplomatijos šefas okupacijų metais laisvajame pasaulyje dr. STASYS BAČKIS paskelbė savo atsiminimus Vilniaus pedagoginio universiteto leidinyje "Istorija", pasirodžiusiame 1998 metais. Čia spausdinama atsiminimų ištrauka

Po Lietuvos inkorporacijos 1940 m. rugpjūčio 3 d. į Sovietų Sąjungą Lietuvos užsienio reikalų min. V. Krėvė-Mickevičius 1940 m. rugpjūčio 12 d. išsiuntė raštus, kaip yra paskelbęs buvęs Prancūzijos igaliotas min. Kaune G. Dulongas, visiems svetimų kraštų pasiuntiniams Kaune, kad jie turi baigti savo veiklą Lietuvoje ir aplėisti kraštą iki 1940 m. rugpjūčio 25 d. Toks raštas buvo nepasitęsęs tik Vokietijos pasiuntiniui, o Prancūzijos pasiuntinys gavo leidimą likti tik iki 1940 m. rugsėjo 1 d., kada jis turėjo Lietuvą, kaip ir kiti pasiuntiniai, rezidavę Kaune, aplėisti.

Tai rodo, kad Sovietų Sąjunga tuojau po 1940 m. rugpjūčio 3 d. Lietuvos inkorporacijos pradėjo darytis žygius dėl perėmimo Lietuvos pasiuntinybių Berlyne, Paryžiuje, Stokholme, Romoje. Pagal Lietuvos pasiuntinio Buenos Airės dr. K. Grauzinio pranešimą, 1940 m. lapkričio mėnesį kreipėsi į jį sovietų pavidimui Bulgarijos Chargé d'Affaires, kad jis perduotų pasiuntinybę sovietams per jį, dr. K. Grauzinį griežtai atsakė tai padaryti, o Argentinos vyriausybė leido pasiuntinybei veikti.

Berlyne min. K. Škirpa atsakė perduoti pasiuntinybę ir jos archyvus Sovietų ambasada, bet, vokiečiams reikalaujant, jis turėjo pasiuntinybės rūmų raktus perduoti Vokietijos užsienio reikalų ministerijos protokolų skyriui, ką jis padarė 1940.08.14.

Pats min. K. Škirpa, griežtai protestavęs prieš Sovietų okupaciją, labai intensyviai ėmėsi tuojau organizuoti Lietuvių aktyvistų frontą, į kurį susibūrė lietuvių pabėgėliai ir energingai kovojo už Lietuvos laisvės atgavimą, daug vilčių dėdamas į Vokietijos paramą. Savo veiklą jis labai dokumentiškai yra aprašęs veikalė "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti". Dokumentinė apžvalga, išleista Vašingtone 1973 m., yra 583 puslapių.

Buvęs pasiuntinybės pareigūnas J. Kajeckas, pasiuntinybės patarėjas, 1940 m. rudenį su šeima išvyko į JAV ir pradėjo dirbti Lietuvos pasiuntinybėje Vašingtone 1940 m. spalio 1 d.

Karo atadž gen. št. pulk. K. Grinius taip pat greit išvyko į JAV. Patarėjas S. Kuzminskas organizavo Lietuvių sąjungą Berlyne ir tik 1947 m. išvyko į Angliją.

Pats min. K. Škirpa, drauge veikęs su rezistentais Lietuvoje, vokiečių-sovietų karui užklupus, patyrė nusivylimą, negavo net leidimo Lietuvon nuvykti, kai 1941.06.23 buvo paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas ir vyriausybės sudarymas, kurios min. pirmininku buvo skelbiamas K. Škirpa.

Kada vokiečiai sustabdė laikinosios vyriausybės veikimą ir primetė Lietuvai vokiečių civilinę valdžią 1941.07.28, Lietuvos laikinoji vyriausybė paskutinį kartą pasidžiavo 1941.08.05 ir pareiškė protestą dėl jos nušalinimo. Vėliau 1944 m. vasario 5 d. K. Škirpa įteikė memorandumą Vokietijos vyriausybei dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir 1944 m. birželio 14 d. buvo išstremtas į Bad Godesbergo koncentracijos lagerį, kur buvo išstremta daug prancūzų.

1945.05.08 karo paliauboms įvykus, K. Škirpa atvyko į Paryžių, tikėdamasis čia pasireikšti kaip laikinosios vyriausybės galvą. Įtikinau, kad to negali daryti negavęs Lietuvos diplomatijos šefo ir kitų pasiuntinių pritarimo. 1946 m. jis išvyko į Airiją, o iš ten 1949 m. į JAV, kur gavo tarnybą Library of Congress (Kongreso bibliotekoje). Būdamas Vašingtone, jis kėlė laikinosios vyriausybės veikimo klausimą Valstybės departamente, bet negavo pritarimo. K. Škirpa mirė 1979 m. rugpjūčio 18 d. Vašingtone, kur gyveno jo žmona ir sūnus su šeima.

Pagal K. Škirpą, kiekvienas Lietuvos diplomatinės ar konsulinės tarnybos narys turi pateikti savo veiklos aprašymą. Tai jis galėjo padaryti gavęs pensiją iš Library of Congress (Kongreso bibliotekos) ir turėdamas sąlygas veikti, nes buvo dar gana tvirtas. Deja, dauguma pareigūnų mirė, neturėdami sąlygų atsiminimus rašyti ar sveikatos netekę.

Lietuvos ministeris prie Italijos ir Albanijos vyriausybės Romoje Stasys Lozoraitis, diplomatijos šefas, paprašė Lietuvos pasiuntinį prie Vatikano S. Girdvainį ištirti klausimą, gal Vatikanas Lietuvos pasiuntinybės rūmus prie Kvirinalo sutiktų pripažinti esančiais Lietuvos pasiuntinybės rūmais prie Vatikano. Vatikanas nebuvo linkęs tai padaryti ir todėl pasiuntinybės rūmai perėjo sovietų žinion, nes Italijos užsienio reikalų ministerijos protokolo skyrius pareikalavo pasiuntinybės rūmų raktus perduoti jam. Protokolo skyrius raktus perdavė Sovietų ambasada. Nei archyvų, nei baldų nebuvo sovietams perduota – jie gavo tik tuščius rūmus.

Min. S. Lozoraitis, 1939 m. vasario mėn. paskirtas pasiuntiniu prie Italijos ir Albanijos vyriausybės, netekęs rūmų, apsigyveno Lietuvos pasiuntinybės pa-

talpse prie Vatikano. Jis, būdamas Lietuvos diplomatijos šefas, 1983.12.24 mirė. Nuo 1960 metų jo sekretoriumi buvo sūnus Kazys, dabartinis ambasadorius prie Šv. Sosto. Jis yra gimęs 1929.07.23 Berlyne. Tuo laiku jis dirbo Italijos radijo tarnyboje lietuvių kalbos laidoje, o vėliau tapo tos laidos vedėju. Jis yra baigęs žurnalistikos mokyklą. Tėvui mirus, rūpinosi Lietuvos ir lietuvių reikalais Italijos įstaigose.

Pažymėtinas toks S. Lozoraičio pareiškimas, pakeičtas "Naujienose" (Nr. 163) 1941 m. liepos 12 d., kurio išrašą čia pateikiu.

"Nė vienas mūsų diplomatų nėra sudėjęs rankas. Kiekvienas, nežinodamas sunkių medžiaginių ir dvasinių sąlygų, veikia taip ir kur reikia, rūpinasi visokeriopais Lietuvos piliečių, tremtinių reikalais, veikia spaudoje, visuomenėje, politikos srityje. Aš manau, kad skaitytojai nereikalaus iš manęs daugiau žinių, kur ir kas deda pyletę būsimo Lietuvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės pastatui, nes kitaip mes pakenktume ir sau ir tiems, kurių simpatijoms naudojames. Aš žinau tikrai, kiek paguodos suteikė ir suteikia okupuotos Lietuvos žmonių žinios, kad Lietuvos diplomatai paliko ištikimi savo pareigoms bei priešais ir kad jie tęsia kovą. Aš manau, kad išvadotoji Lietuva neužmirš savo atstovų užsienioose ištikimybės Tėvynei".

Jo veikla yra jau aprašyta, todėl nieko daugiau nebepriduriu. Tik tiek noriu pridurti, kad buvęs pasiuntinybės sekretorius Juozas Gaurilius po II Pasaulinio karo aplėdo Romą ir išvyko į JAV. Jis mirė Čikagoje 1963 m. liepos 29 d. Min. S. Lozoraitis palaikė gerus santykius su Italijos užsienio reikalų ministerija ir neturėjo jokių sunkumų dėl savo padėties Italijoje bei galėjo ginti Lietuvos ir jos piliečių teises po II Pasaulinio karo iki savo mirties.

Lietuvos pasiuntinys Stokholme Vytautas Gylis turėjo 1940 m. rugpjūčio mėnesį sustabdyti Lietuvos pasiuntinybės veiklą, nes Švedija pripažino Baltijos valstybių inkorporaciją į Sovietų Sąjungą ir tuojau perdavė Lietuvos aukšą, deponuotą Švedijoje, Maskvai, nepaisant pasiuntinybės sekretoriaus Vlado Žilinsko organizuoto priešinimosi.

Taip pat min. V. Gylis ir V. Žilinsko pastangos nebuvo vaisingos siekiant, kad lietuvių kariai, atsidūrę Švedijoje po II Pasaulinio karo, nebūtų išduoti Sovietų Sąjungai. Jų pastangos buvo sėkmingos tik ginant lietuvių, pabėgusių į Švediją po II Pasaulinio karo.

V. Žilinskas buvo aktyvus, gindamas Lietuvos reikalus, rašė straipsnius, buvo įkūręs su prof. Birgenu Nermanu Baltų spaudos tarnybą 1944 m., o 1943 m. su Ignu Šeiniumi ir A.

(Nukelta į 3-ąją psl.)

AŲA DAIVAI FORLENZA- ŽEMAITYTEI mirus Čikagoje,

jos vyrą, tėvelius – SIGUTĘ ir JUOŽĄ ŽEMAIČIUS, brolį GINTARĄ su šeima bei gimines nuoširdžiai užjaučiame –

E. Rugienienė ir Dianne
Lorraine ir Dwight Davis su šeima
Tillsburg, Ont.

AŲA JOANAI PLEČKAITIENEI baigus žemišką kelionę,

vyrui VLADUI, broliams Lietuvoje ir Kanadoje su šeimomis, giminėms JAV, draugams ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

A. P. Dranginiai
O. Z. Girdauskai
V. Kecorienė
M. V. Kriščiūnai
N. Merkelenė
M. Rutkevičienė

L. Strumilienė
J. A. Traškai
B. J. Vaidotai
E. A. Žolpiai
K. Žutautienė
dr. D. Žutautas

PADĖKA

Buvusio tarpukario nepriklausomos Lietuvos kadro karininko, jaunesniojo leitenanto

a. a. VLADO JAGĖLEVIČIAUS

kūnas buvo sudegintas krematoriume 1998 m. gegužės 2 d. Toronte, Kanadoje. Urna su pelenais bus pasiųsta į Lietuvą palaidojimui.

Nesant artimų giminių, laidotuviams rūpinosi testamentu vykdytojai. Nuoširdi padėka Priskėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. Eugenijui Jurgučiui, OFM, ir kun. Liudui Januškai, OFM, už maldas prie karsto laidotuvių namuose ir atnaušautas Mišias už a. a. Vlado sielą. Padėka D. Radtkienei už vargonavimą ir giedojimą Mišių metu, visiems, užprašiusiems Mišias ir taip pat Monikai Povilaitienei už talką ir aukų rinkimą Vilniaus krašto lietuviškos mokykloms, kurios yra atsidūrusios sunkesnėje finansinėje padėtyje, negu svetimkalbių mokyklos Vilniuje.

Dėkojame dalyvavusiems maldose prie karsto ir Mišiose išlydintį amžinybę mūsų tautietį a. a. Vladą Jagėlevičių.

Testamento vykdytojai

PADĖKA

AŲA JOANA PLEČKAITIENĖ

mirė 1998 m. gegužės 2 d.

Nuoširdžiai dėkoju Lietuvos kankinių parapijos klebonui prel. J. Staškevičiui už velionės lankymą ligoninėje, aprūpinimą šv. Sakramentais, paguodos žodžius, gražias maldas koplyčioje, maldas šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Anapilyje, Mississaugoje, Ont.

Ačiū dr. D. Norkienei už medicininę pagalbą, lankymą namuose ir ligoninėje, neimant jokio atlyginimo, o taip pat ir jos vyrui už visokeriopą pagalbą.

Nuoširdi padėka Gyvojo rožinio draugijos moterims už maldas ir gražų sutikimą su žvakutėmis šventovėje. Ačiū A. Augaitienei ir p. Railienai už gražius ir prasmingus atsisveikinimo žodžius kapinėse.

Nuoširdi padėka broliui su sūnumis už dalyvavimą laidotuviuose, seseriai ir jos vyrui iš Amerikos už užuojautos žodžius ir už perdavimą visiems giminėms ir pažįstamiems tą skaudžią žinią.

Ačiū karsto nešėjams, visiems pareiškusiems užuojautą žodžiu ar raštu, užprašytas Mišias, aukas ir gražias gėles. Nuoširdi padėka visiems, taip gausiai dalyvavusiems ir visokeriopai padėjusiems man šioje sunkioje mano gyvenimo valandoje –

liūdintis vyras Vladas

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Dail. MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO paminklas jo gimtinėje Druskininkuose. Įtarpinėje nuotraukoje – Čiurlionio kelias

Išpuoliai prieš Vatikaną ir Lietuvą

VILIUS BRAŽENAS

Visuomeniniame gyvenime, ypač politikoje, neproporcingai didelės įtakos turi sėkmingos bei arogantiškos mažumos. Neretai jų siekiai yra visai kitokie, negu viešumoje skelbiami. Pasaulinį žydų sąjūdį taip pat dažnai įtaigoja radikali bei reikšminga kariųjų pažūrų mažuma. Dauguma, kaip ir kitose tautybėse bei visuomeniniame gyvenime, nusikalsta patogiu, nuolaidžiu tylėjimu. Tai pasireiškia ir išpuoliuose prieš Lietuvą.

Su šia problema susiduria ne vien Lietuva. Iš dešinišios katalikiškos ir pasaulietiškos JAV spaudos patiriame, kad net Vatikanui priekaištaujama. Pastaraisiais metais Popiežius Pijus XII, Vatikanas ir Katalikų Bendrija kaltinami nekėlimu balso prieš Hitlerio vykdytas žydų žudynes.

Atsiliepdamas į puolimus, Vatikanas seniai paskelbė gan nuolaidų dokumentą, aptariantį Vatikaną ir žydų klausimą II Pasaulinio karo metu. Deja, dokumentas nepatenkino puolėjų. Ne daug ką nustebo „New York Times (NYT)“ kritika: „Dokumentas net nepaminėjo Pijaus XII-tojo tylėjimo apie žiaurios nacių nusikaltimus“. Ten pat „NYT“ nesidrovėjo duoti Vatikanui nurodymus, ką turėtų daryti: „Dabar teks Jonui Pauliui II-jam ir jo sekėjams žengti sekantį žingsnį pilnos atsakomybės linkme už tai, kad Vatikanas neatliko pareigos aiškiai išėiti prieš Europą nusiaubusį blogį“.

Matyt besikeičiantys vėjai verčia „NYT“ redaktorių keisti savo pažiūras. Anot kataliko žurnalisto ir buvusio prezidentinio JAV kandidato Pat Buchanan, 1941.XII.25 „NYT“ rašė: „Popiežiaus Pijaus XII-tojo balsas yra vienišas balsas tyloje ir tamsioje šių Kalėdų metu apgaubusioje Europoje. Jis yra bene vienintelis valdovas Europos žemyne išdrįsęs iš viso kelti balsą“.

Kodėl toks tiesos iškrepimas dabar? Buchanan manymu, visa tai neturi nieko bendro su tiesa. Reikalas einas apie antikatalikybę ir „moralinį šantažą“. Net ir „liberalame“ „Newsweek“ žurnale Ken Woodward pastebi, jog kadaise Pijus XII-sis buvo visos žmonijos gerbiamas už tai, kad išgelbėjęs 700.000 žydų nuo tikros mirties, o dabar vyraujanti kitokia „tiesa ir išmintis“. Dabar įvairūs rašiniai teigia: „Pijus XII-asis tylėjęs holokausto akivaizdoje, mažai padėjęs žydams, buvęs vokietininkas, įeigu ne pronačis...“

Tai rodo „NYT“ kolaboravimą su kraštutiniiais žydų radikalais. Vyriausias Izraelio rabinas Meir Lau suniekino Vatikaną dokumentu: „Per vėlavimą ir per

mažai...“ Jis tvirtina, jog Katalikų Bendrija nedariusi visko, kas galima, kad popiežiaus tyla „kainavo milijonus gyvybių“.

Neseniai žurnalistas Joseph Sobran, rašydamas konservatyvių katalikų savaitraštyje „The Wanderer“, kėlė dažniau keltiną klausimą: o kur buvo žydų balsai, kai Stalinas žudė krikščionis, įskaitant ir Lietuvos katojų karo“ metu, būta vieno kito antikomunisto žydo kėlusio viešumon Stalino nusikaltimus. Tačiau „NYT“ tokiems balsams nedavė vietos. Jos gavo tokie, kaip „NYT“ specialus korespondentas Maskvoje, Stalino gynėjas Durant, net neigęs jam tada žinąs Romos rabinas Israel Zolli. 1945 m. vasario 13 d. jis su žmona perėjęs į katalikų tikėjimą. Apie Pijų XII-jį žinojo ir nacių šulas Reinhard Heydrich, pareiškęs: „Neturime pamiršti, jog, plačiau žiūrint Romos popiežius yra didesnis nacionalsocializmo priešas, negu Churchill'is ir Roosevelt'as“.

Pasak Pat Buchanan, apie Pijaus XII-tojo veiklą gelbėjant žydus, bene geriausiai žinojo vyriausias Romos rabinas Israel Zolli. 1945 m. vasario 13 d. jis su žmona perėjęs į katalikų tikėjimą. Apie Pijų XII-jį žinojo ir nacių šulas Reinhard Heydrich, pareiškęs: „Neturime pamiršti, jog, plačiau žiūrint Romos popiežius yra didesnis nacionalsocializmo priešas, negu Churchill'is ir Roosevelt'as“.

Ir dar daugiau nuosakių žydų skelbė tiesą apie Pijų XII. 1945 m. Palestinos vyriausias rabinas I. Herzog rašė: „Izraelio žmonės niekad nepamirš, ką Jo Šventenybė ir jo iškilius atstovai daro mūsų nelaimingiesiems broliams ir seserims tragiškiausią mūsų istorijos valandą“.

1958 m. Pijaus XII mirties proga Izraelio premjerė Golda Meir telegrafavo Vatikanui: „Kai nacių teroro dešimtmetyje baisi kankinio dalia ištiko mūsų žmonės, pasigirdo Popiežiaus balsas už aukas“.

Tad nuo radikalų išpuolių prieš Vatikaną, prieš Lietuvą nebandykime gintis vien teigdami tiesą. Jie nenori jos girdėti. Šaltonio karo pralaimėjimai Vakaruose ir Rytuose nekėnė krikščionybę, ypač katalikybę, nekėnė čia „vieno pasaulio“ užtvartą suvaryti nesidudondančio tautišku. Puikiai žinome, kuo lietuvių tauta nusikalto ne tik marksinistiniam, bet ir „kapitalistiniam“ globalizmui.

Pasigendame, žinoma, drąsą parodančių nuosakių žydų balsų, pagrįstai vadinančių lietuvių „žydų gelbėtojų tauta“. Tikriausiai juos padrašinčių mūsų pačių drąsenis savo tautos gynimas. Juk, anot liaudies išminties, „ant palinkusio karklo visos ožkos lipa“.

MŪSŲ MIELAI NAREI

a.a. JOANAI PLEČKAITIENEI

mirus, jos vyrą VLADĄ, brolių VACĮ su šeima Kanadoje, brolių PETRĄ su šeima Lietuvoje, visus gimines, draugus ir pažįstamus čia ir tėvynėje nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

KLKM dr-jos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

Poilsis Druskininkų gamtos prieglobstyje

STASYS ILGŪNAS

Apie Druskininkų gamtos grožį, apylinkes esu rašęs „TŽ“ 1995 m. rudenį. Tada buvo išspausdinti mano įspūdžiai iš rudensėjantio kurorto. Šį kartą bandysiu papasakoti apie Druskininkus, kuriuos mačiau išėjęs pasivaikščioti iš „Draugystės“ sanatorijos. Besigydant kilo mintis aprašyti Druskininkus pasinaudojant prof. Juozo Balčikonio surinktų dainų rinkiniu: „Druskininkų dainos“.

1. *Aš užgimau Lietuvon ir užaugau ton pacon...*

Daugelis jūsų iš gimtinės išvykote artėjant raudonajam tvanui. Tikriausiai negalvojote, jog išvykstate tokiame ilgam laikotarpiui... Nemažas būrys tautiečių išsivijoje iškeliauo amžinybėn, tikėdami, jog Lietuva bus laisva. Išėjusių artimieji, vaikai, parskraidina savųjų urnas su peleiniais tėviškėn. (Taip buvo Atgimimo laikais Lietuvoje, – vėžėme žuvusiųjų Sibire palaikus namolei). Senųjų išsivijų karta stengiasi aplankyti gimtąjį kraštą, jame pailsėti. Pageidaujantiems ramybės ir namų aplinkos verta apsigyventi atskirose sanatorijai priklausančiose ribose. Puikiai įrengta vila „Ratnyčėlė“. Ji pastatyta sanatorijos parke ant Ratnyčėlės upelio skardžio. Joje įrengta 3 miegamieji, graži svetainė, suomiška pirtis ir garažas automobiliui. Čia gali gyventi 8 žmonės. Labai patogiu atskirai šeimai, geriems pažįstamiems. Galima ir gimines, gyvenančius Lietuvoje, čia pasikviesti.

„Nykštuko“ vila dviaukštė. Stovi ant Nemuno kranto. Kiek viename aukšte yra po du miegamuosius, svetainės, visi kiti

patogumai.

Greitai stovi XX š. pradžioje statyta vila „Vingis“. Ją mėgsta romantiškos prigimties žmonės. Šis pastatas primena senoviskus, medinius kaimo dvarėlio namus, pro kurių langus atsiveria išpuilingas Nemuno vingio vaizdas, žavi pasivaikščiojimų krantinė.

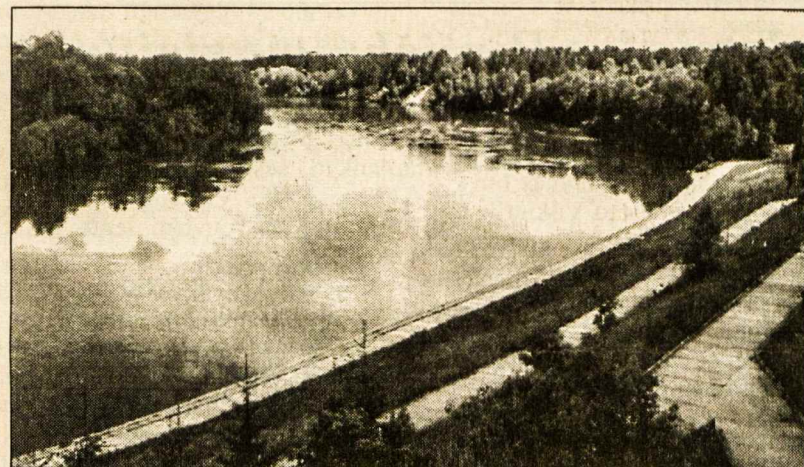
Sanatorijos parke yra teniso aikštės, galima išsinuomoti dviračius, sporto įrangą. Vasarą planuojama įsigyti karietą, kuria važiuodami sanatorijos svečiai galės aplankyti Druskininkų apylinkes, gražias miesto vietas.

„Draugystė“ sulaukia svečių iš JAV, Kanados, Vokietijos, Lenkijos...

Ypač vyresnės kartos tautiečiams, atvykusiems atostogų į Lietuvą, verta aplankyti šią gydymo įstaigą. Čia galėsite pataisyti sveikatą, gerai pailsėti. Štai adresas: „Draugystės“ sanatorija, V. Krėvės 10, 4690 Druskininkai, Lithuania. Telefonas ir faksas – 37033, direkcijos telefonas – 52378

2. *Nemunas, nemunėlis, tai cykus vandenėlis. Jis per dieneles plaukia, ir mūsų laimės laukia...*

Nulipus laipteliais nuo „Vingio“ ar „Nykštuko“ vilų puikiai galima pailsėti gražioje Nemuno pakrantėje. Trimis terasomis vingiuoja pasivaikščiojimų krantinė. Jūsų laukia suolėliai, kur prisėdus atsiveria puikus Nemuno vingio vaizdas. Žiūrint į ramiai tekančią upę, apima ramybės jausmas. Ypač žavų vakare. Kitame krante amsi Baltaišės kaimo sargai. Krykauja vandens paukščiai. Vėjas kedena pakrantės krūmus. Vandenyje at-

Nemuno upės pakrantė prie „Draugystės“ sanatorijos Druskininkuose

Studentiškas gyvenimas Kaune

Rašo studentė savo giminėm Kanadoje

Aš, kaip ir praeitais metais, vis dar studijuojau Kūno kultūros institute, sveikatos fakultete. Esu jau antram kurse, mokslas man nėra našta, kadangi labai viskas įdomu ir vertinga. Visuomet stengiuosi suprasti kuo daugiau ir kuo įvairesnių dalykų, nors kartais pasitaiko ir sunkiai suvokiamų. Svarbiausia – išanalizuoti tai, ką siūlo moksliniai šaltiniai, ir pasiimti tai, kas tau atrodo priimtina ir reikšminga.

Studijos pas mus labai įvairios, tačiau šiemet daugiau specialybinių dalykų. Mano specialybė – kineziterapija, o tai reikšminga gydymą judesiu. Tačiau tai yra tik labai plati sąvoka, po kuria slepiasi daug įvairių plonybių ir disciplinų. Žmogus yra labai sudėtingas tvarinys, todėl viskas, kas yra atrandama jame nauja, gali tapti atskira mokslo kryptimi. Mūsų studijų planuose yra tik pačios pagrindinės disciplinos, todėl mes patys turime gilinti įgytas žinias institute, kad galėtume sėkmingai dirbti praktikoje ir gydyti žmones.

Trumpai papasakosiu apie savo mėgstamiausią paskaitą – masažas. Masažas būna kelis kartus per dieną, dažniausiai dvi paskaitos iš eilės. Į paskaitą renkames su „bikini“ ir baltais chalatais, atrodo kaip daktariukai. Užsiėmimas vyksta tam tikra tvarka: visi auditorijoje elgiamės pagal taisykles, masažuojame vieni kitus gulint ant tam tikro masažinio stalo. Labai geras efektas – atsispaunam, pailsim, po paskaitos visai kitaip jaučiames. Labai smagu, kai masažuoja du vieną, tada būna sinchroniškas masažas, visi raumeniškai, visos ląstelės pabunda, atsispauna. Po paskaitos jau tiesiai kaip ant sparnų, bet dangun nepakylti, o tik ramiai žingsniuoti į kitą paskaitą. Visi masa-

žo būdai yra labai saviti, bet, kaip ir visur, yra mėgstamiausi. Masažas, o taip pat vandens procedūros, yra vienas efektyviausių gydymo metodų.

Mes neturim labai gerų sąlygų, bet galime domėtis įvairia literatūra. Žinoma, praktika vis vien efektyviausia. Mano šeima gyvuoja neblogai, sesutė mokosi Vilniaus dailės akademijoje, trečiame kurse. Jai viskas sekasi, tempia dešimt tukus ir laisvai bendrauja su dėstytojais. Ji tikra savo dalyko mėgėja, todėl sportas jai labai mažai rūpi. Mes su ja kalbame apie įvairiausių dalykų – pradedant kasdieniniais reiškiniais ir baigiant filosofija.

Tėvelis labai sunkiai dirba, išsėina į darbą anksti ryte, o grįžta vėlai vakare. Jis šiuo metu ruošia medžiagą naujai knygai, kuri padės studentams geriau įsisavinti medžiagą. Prieš kokį mėnesį buvo išleista pirmoji tėčio knyga apie telekomunikacijas.

Šiuo metu šeimoje vyrauja labai darbinė nuotaika, visi užsiėmę savo darbais, todėl labai yra laiko bendrauti, nors vakarais aptariame svarbius ir ne labai svarbius reikalus. Mamytė dirba savo ritmu, rytais eina į darbą, o grįžta vakare nelabai pavargusi, bet šiuo metu vis mažiau nuveikia. Močiutė visai nusivylus gyvenimu, jaučiasi niekam nereikalinga, nes neturi sveikatos. Aš tuoj pradėsiu taisyti savo mokslą, kad padėčiau jai lengviau judėti ir dirbti, bent jau savo gyvenimelyje.

Na, o aš tai labai gražiai gyvenu, daug sportuoju. Toks krūvis pradžia nėra lengvas, bet juo toliau, tuo lengviau, vis stengiuosi palaipsniui didinti krūvį, kad tobulėčiau.

Jūsų Rasa

sispindi žvaigždės. Pabirę mėnulio spinduliai nutiesia taką per upę. Praplaukia garlaisvis Liškiavon ir vėl gydanti tyla...

Truputį paėjus krantine kai-rėn, matyti Ratnyčėlės intakas. Lenktas, grakštus tiltelis vainikuoja upelio kelio pabaigą. Čia galima ir pažvejoti. Daug žūklės mėgėjų kantriai laukia užkim-bant laimikio. Poilsiautojai nuo tiltelio į upelį mėto pyrago ar duonos gabalus pulku laukian-čioms amžinai alkanoms ir jū-lioms antims.

Dažnai po pusryčių čia atei-davau ir aš. Vieną rytą netikėtai atplaukė dvi orios gubės. Di-desnioji snapu sugavo riekę py-rago, palaukė, kol priplaukė ma-žesnioji. Atplaukusioji iš didžio-sios gubės snapo grakščiai at-gnybo dalį pyrago. Tada ir di-džioji savąjį gabalą prarijo... Supratau, kodėl gubės poetai vadina meilės paukščiais...

3. *Kur tas šalcinėlis, kur aš jaunas gėriau...*

Pamaitinę paukščius, žen-giame gydymųjų šaltinių link. Senieji vandens gėrimo paviljo-nai uždaryti. Yra išlikę ovalus, įdomios formos prieškario pa-statas, kuriame vasarą vyksta prekyba suvenyrais. Įdomus vit-ražas, primenantis koplyčią, šal-tinių namelis. Vanduo „Dzūkija“ ir „Druskininkai“ dažniausiai ge-riamas prieš valgi, tris kartus per dieną. Čia susirenka daug pre-kiautojų gintaro, suvenyrais. Ori-ginalus fontanas, papuoštas sta-tula mergaitės, skaitančios kny-gą. Nemuno pakrantėje įrengtas „Grožio šaltinis“. Gėrimui jo van-duo dėl sūrumo nevartojamas, tačiau tikima, jog nusiprausęs veidą, pagražėsi, atjaunėsi...

4. *Arielkėle tu pilkoji, kokiu tu štukorka...*

Ko jau ko, bet restoranų, kavinių ir barų daug. Visų neį-manoma paminėti. Bandysiu pa-pasakoti apie žinomesnius.

Einantį Vilniaus alėją pro V. Košubos paminklą „Lietuvai“ kviečia „Baltoji astra“. Karštą vasarą pavargusių nuo saulės bal-to marmuro vėsa atgaivina. Ba-ras, vakarais grojantis muzikos ansamblis sutaaukia nemažai poilsiautojų.

Prie Druskonio ežero yra kavinė „Eglis“. Pirmame aukšte – alaus baras, kur parduodamas lietuviškas alus, žirnių, rūkytų kiaulės kojų užkandžiai... Iš ant-rojo aukšto kavinės terasos atsi-veria nepakartojamas ežero vai-zdas, kuriame įrstosi valtimis ir vandens dviračiais svečiai ir miestiečiai.

Netoli „Vingio“ vilos, ant Nemuno skardžio, neseniai atidarytas naktinis baras „Dangaus skliautas“, kuris stebina įdomiu vidumi. Ten dažnai būna Lietu-vos muzikos žvaigždžių pasiro-dymai.

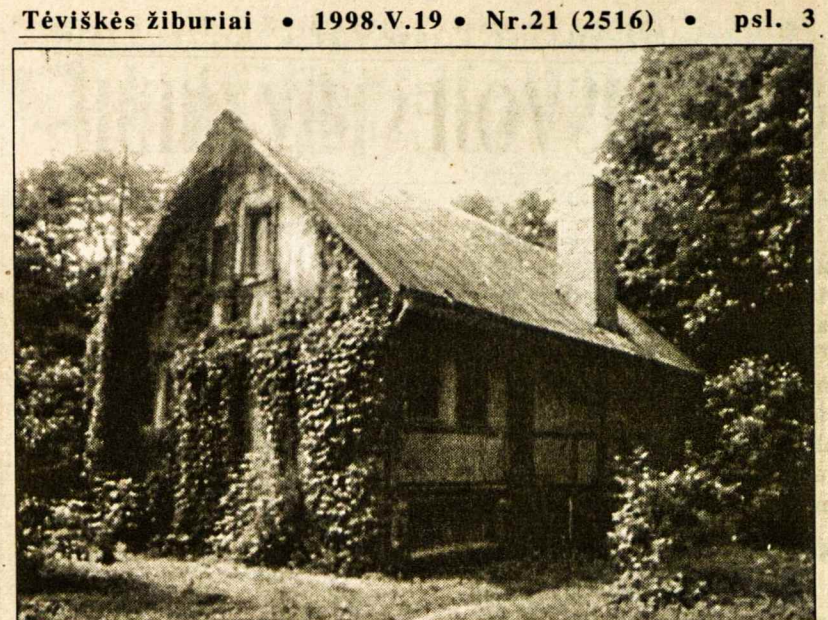
Pasiilgus senovės, galima aplankyti esančią miške medinę „Alkos“ kavinę, kuri išsiskiria iš visų kurorto užieigų savo įranga, patiekalais.

5. *An kapū kapinėlū, raibi gaidėlai gieda...*

Žengiantį ramiomis kurorto gatvėmis pasitinka ir neogotiki-nė šventovė, puikiai prižiūreta. Jauki Aušros Vartų koplytėlė ra-mina ir gydo pavargusią sielą. Vakaraais ji būna apšviesta stip-rių šviestuvų.

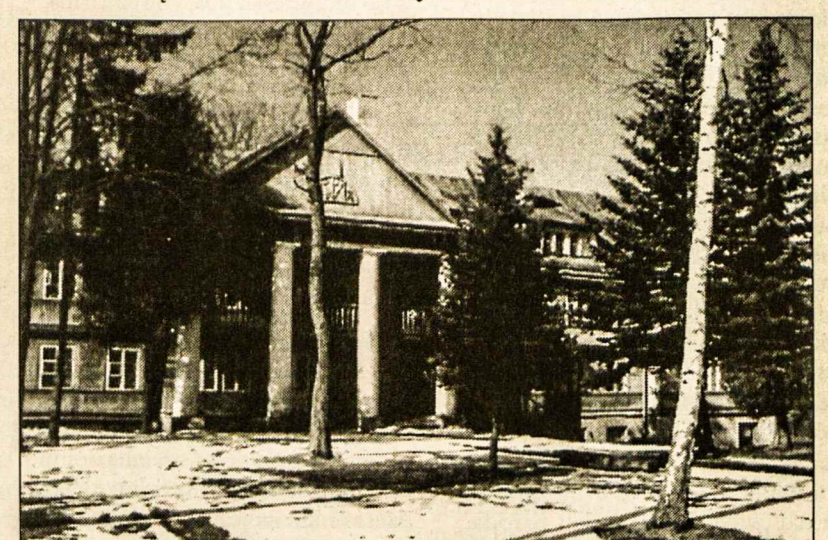
Netoliese stovi paminklas M. K. Čiurlioniui. Kompozitoriaus tėvų nameliuose įrengtas muziejus. Jame išlikę autentiški šeimos baldai, pianinas, kuriuo skambino Konstantinas, dailininko molbertas, keletas originalių paveikslų. Vasarą muziejiaus so-de vyksta fortepijoninės muzi-

(Nukelta į 4-tą psl.)

Druskininkų vasarvietės vila „Ratnyčėlė“

Nuotr. A. Lukoševičiaus

„Vingio“ vila Druskininkuose. Iš jos matyti Nemuno upės vingis

Nuotr. A. Lukoševičiaus

Pasisavinamas karo grobis

ANTANINA GARMUTĖ

Seniai nudundėjo karo griaustiniai iš Lietuvos padan-gės. Nebeliko subombarduotų griuvėsių miestuose ir kaimuo-se. Sugrįžo Sibiro tremtiniai. Negrįžusiųjų dažnas ir kaulus gimtinėn parsivežė. Gydomeis okupacijos žaizdas, kantriai iš-kenčiame permainų negandas. Netrukus švėsime atstatytos valstybės dešimtmėtį. Svajojame ir į Europos struktūras įsijungti. Ant tos pačios savo laisvos vals-tybės pečių nešame okupacinį palikimą – neatstatytas, pažeis-tas nuosavybės teises.

Kyla klausimas: kodėl taip ilgai valstybė negrąžina okupu-tų prieš pusšimtį metų nusavin-tų namų jų teisėtiems savini-kams ir paveldėtojams? Dauge-lis jų – Sibiro tremtiniai su tei-siškai pripažinta reabilitacija. Tai gi mes, tremtiniai, išleidžia-me visas savo pensijas už šilum-ą, komunalines paslaugas, varganą egzistavimą, o tuo tarpu nuoma už mūsų nusavintus namus patenka į valstybės kiše-nę. Ir iš tos pačios kišenės... dosniai atseikėjama aukštie-siems valdininkams, seimo na-riams ir įvairaus plauko no-menklatūrininkams nepagrįstai aukštų algų ir premijų pavidalu.

Susidaro įspūdis, kad todėl val-dininkai valstybės vardu mums ir negrąžina nuosavybės!

Pastebima dar viena šio reiškinio pusė. Netgi nauji nu-savinti pastatai, statyti prieš ka-rą, sparčiai nyksta, pūva. Būti-nas kapitalinis remontas – rei-kia pastatus apmūryti, stogus naujai uždengti. Deja, nuo pat nepriklausomybės atgavimo tuo nesirūpinama. „Valstybė“ – t.y. naujieji užgrobdėjai pasisavintą karo grobį eksploatuoja, matyt, ketindami ne tik griuvėsius, bet ir pliką žemę po jais palikti.

Beje, kai kuriais keistais (!) atvejais savininkams buvo su-grąžinti beveik ištisi namų kvar-talai. Toks yra buvusio KGB agento, Vokietijos piliečio J.

Slavino atvejis, plačiai aprašytas spaudoje. Čia valdininkai grą-zinti nuosavybės nebijojo net pažeisdami įstatymą. Matyt, ap-simokėjo... Įdomu būtų sužino-ti tų valdininkų pavardes – me-rų ir jų pavaduotojų.

Pernai seimas dėl nuosavy-bės grąžinimo priėmė poįstaty-minius aktus. Negi tik jų veiki-mo regimybėi sudaryti savini-kai (tarpe jų ir šių eilučių auto-rė) buvo iškviečiami į savivaldy-bes? Užpildėme pareiškimus dėl nuomos sutarčių sudarymo. Savivaldybė įsipareigojo būti tarpininke tarp savininkų ir nuomininkų. (Prieš tai nuosavy-bę numatyta įteisinti atitinka-mais dokumentais). Tačiau vis-kas šia iliuzija apsiribojo. Išliko senoji tvarka: nuosavybės doku-mentų negavome, nuoma plau-kia į biudžetą, o iš ten į bedug-nes kai kieno kišenes.

Mušta lengviausia mušti. Tad ir senoji karta, labiausiai kentėjusi už Lietuvą, toliau kantriai tęsia skurdžią egzisten-ciją, drebėdama dėl nepriklau-somybės balso už dešiniuo-sius. Ir ... panašiai išsėina amž-i nybėn, taip ir nesulaukus tei-giamo dėmesio. Pareiga juk at-likta.

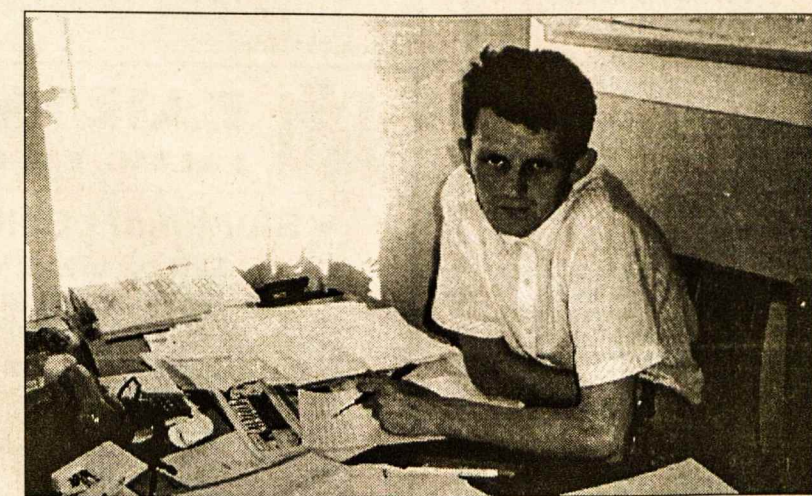
Tik kokią pareigą tautai ir istorijai atlieka tie, kurie sava-naudiškai naudoja valstybės vardu? Ar su tokia kraičiu – pa-sisavintu, prieš pusę amžiaus nuaidėjusio karo grobio – dera eiti „į Europą“?

Lietuvos...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Vokietaičiu buvo suorganizavęs Stokholme Lietuvų komitetą. 1949 m. ministeriui V. Gylui iš-vykus į Kanadą, Lietuvos diplo-matijos šefas S. Lozoraitis 1949.10.12 buvo paskyręs V. Žil-linską Lietuvos Chargé d' Affaires pareigoms, t.y. rūpintis Lietuvos ir jos piliečių reikalais. Tas pareigas jis ėjo neoficialiai, rūpinosi Lietuvos reikalais, bet 1953 m. išvyko į JAV, kur dirbo Niujorke vienoje įstaigoje iki 1957 m. ir kitoje iki 1977 m., kada išėjo į pensiją. Gyveno Treasure Island, Floridoje, mirė 1992 m. lapkričio 13 d. Ten ir palaidotas.

Būdamas Stokholme, V. Žil-linskas daug prisidėjo prie Lie-tuvos rezistencinės santarvės suorganizavimo 1951 m. Londo-ne. Po V. Žilinsko išvykimo į JAV 1953 m. Stokholme Lie-tuvos ir lietuvių reikalams rūpi-nosi Ignas Šeinius, buvęs Lie-tuvos diplomatinėje tarnyboje ke-liolika metų po 1919 m. Jis, daugiau žinomas kaip rašytojas, buvo gimęs 1889.04.03, o mirė Stokholme 1959.01.15.

Inž. V. ŠTANKELIS, žemės reformos tarnybos vyresnysis specialistas Panevėžyje. Norint atgauti turėtą nuosavybę, tenka aplankyti ir jo įstaigą

Nuotr. V. Kukoraičio

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ATNAUJINAMI PAŠTO RŪMAI

Kaune atnaujinami centriniai pašto rūmai Laisvės alėjoje. Pagrindinė salė, atkurta pagal turimas nuotraukas, jau primena 1930 metus savo grindų plokštėmis, sienų spalvomis, šviestuvais prie kolonų ir net stalų bei kitais baldais. Rūmų atnaujinimą teko pradėti dėl kelios vietos krantinčių tinko gabalų.

ŠIMTOSIOS GIMIMO METINĖS

Karolio Dineikos (1898-1980), fizinio lavinimo pedagogikos pradininko Lietuvoje, šimtasis gimtadienis buvo paminėtas jo išleistos knygos "Mankšta" sutiktuviomis kovo 12 d. Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamente. Daugiausia suaktyvinių renginių buvo numatyta Džukijoje. Druskininkuose įvyko krepšinio turnyras, kuriam dalyvavo klubai "Tobis", "Druskininkai", Kauno "Senukai" ir Lenkijos Liublino rinktinė. Taipgi buvo surengtas bėgimas, pradėtas Alytuje ir baigtas prie Druskininkų sveikatos parko centrinių vartų. Bėgikų ten laukė bėgimo atminimui pritvirtinta lenta. Vaikų dailės galerijoje buvo atidaryta suaktyvinė moksleivių ir dailės pedagogų darbų paroda. Druskininkų kultūros centre įvyko konferencija "Karolis Dineika bendradarbių atmintyje". Kovo 14-15 d.d. "Nemumo" sanatorijoje buvo prarastos Lietuvos ritminės gimnastikos varžybos. Liūdnai atrodė dabartinis Druskininkų sveikatos parkas. Apie jį "Lietuvos aidas" atstovas Romas Kvietkevičius rašo: "Šiuo metu parkas merdri. Prieš porą metų planą atgaivinti turėjo K. Dineikos sūnus Vincas, tęsiantis tėvo vardą. Bet nuleido rankas susidūręs su miesto valdžios abejingumu".

PIRMOJI GYVYBĖS DIENA

Kauno rajono Domeikavoje pirmą kartą savaitgalį buvo paminėta Gyvybės diena. Lietuvos vyskupų nutarimu ji dabar bus minima kasmet paskutinį balandžio sekmadienį. Domeikavoje statomos šventovės koplyčioje buvo atnašaujamos Mišios, pašventintas ažuolinis paminklas nužudytiems negimusiems kūdikiams, sukurta skulptoriaus Adolfo Teresiaus. Klebonas kun. Robertas Skrinskas priminė, kad Lietuvoje net 99% pralieto kraujo tenka ne per karus, trėmusius, marus bei kitokias nelaimes žuvusiems žmonėms, o abortų aukoms. Tačiau tik vienintelė Lietuvos krikščionių demokratų partija savo programoje turi nuostatą, ginančią žmogų nuo pat jo pradžios. Ir vis dėlto nuo 1953 m. pabaigos Lietuvoje nužudyta apie tris milijonus negimusių vaikų. Gyvybės dienos idėją yra išskėlęs popiežius Jonas Paulius II enciklikoje "Evangelium Vitae" ("Gyvenimo evangelija"). Klebono kun. A. Teresiaus pranešimu "Lietuvos aidas", Domeikavoje iki birželio

14 d. bus pastatyti paminklai KGB ir pasipriešinimo aukoms. Aplink šventovę vėliau išaugs parkas su nutiestu lietuvių tautos kančios kryžių keliu ir keturiolika stočių.

PRANO MAŠIOTO MOKYKLA

Mokslo metus Klaipėdoje pradėjo žymaus pedagogo, švietėjo ir rašytojo Prano Mašiotas (1863-1940) krikščioniškoji mokykla. Jos darbo gaires sudaro žinios ir mokslas, tikėjimas ir dora, tradicijų ir kultūros ugdymas. Jo gyvenimas yra susietas su Klaipėda. Mat jis ten 1924-29 m. buvo lietuvių gimnazijos direktorius. Pirmojoje naujosios mokyklos pamokose mokytoja V. Galvydienė devintokams skaitė savo atsiminimus apie P. Mašioto. Mokytoja M. Mikalauskienė, ruošdama mokinius rašomajam darbui, skatino juos skaityti P. Mašiotą knygeles. Specialia parodėle mokykla paminėjo penkiasdešimt septintąsias P. Mašiotas mirties metines.

BENDRUOMENĖS CENTRAS

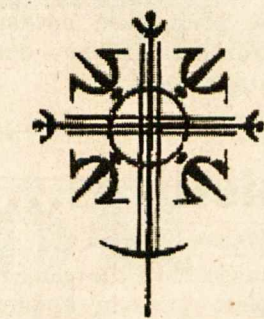
Klaipėdos socialinių rūpesčių skyrius ir labdaros fondas "Žemės druska" pirmuosius labdaros pietus vienišiams ir socialiai remtiems gyventojams surengė "Sodžiaus" kavinėje. "Lietuvos aidas" atstovė Gerda Gudjurgienė primena, kad tokių bendruomenės labdaros "Sodžiaus" centrų Lietuvoje jau yra dvylika. Jų veikla remiasi savanorišku darbu ir kilnia misija padėti į vargą patekusiems žmonėms. Naujajame Klaipėdos "Sodžiaus" sutiko dirbti beveik 40 moterų, turinčių laisvo laiko ir norinčių užsiimti labdaringa visuomenine veikla. Paramos susilaukiama ne iš vyriausybės, o iš Tarptautinės bendruomenės centrų federacijos atstovų ir vietinių rėmėjų. Klaipėdos "Sodžiaus" paramą žada uždaros akcinės bendrovės "Braduva" direktorius Jonas Buikys, labdaros pietus sutinkantis finansuoti kartą per mėnesį ir netgi atlikti "Sodžiaus" pastato atnaujinimą abiem pusėm prieinama kaina.

"SUKRUSKIME, ŠAULIAI!"

Taip buvo pavadinta Klaipėdos muzikos centre Lietuvos šaulių sąjungos surengta Klaipėdos zonos rinkinių bei saviveiklos grupių konkursinė kūrybinių darbų apžiūra. Pilnos salės žiūrovai plojo šaulių saviveiklininkams, suvažiavusiems iš Tauragės, Palangos, Telšio, Klaipėdos bei kitų miestų. Vertintojų komisija pirmąją vietą paskyrė ir pirmojo laipsnio diplomu apdovanojo Palangos šaulių bei jūros šaulių chorą su jų vadovais Aloyzu Žiliumi ir Edmundu Urvėčiūnais. Antrąją vietą ir antrojo laipsnio diplomą laimėjo Tauragės apskrities Kęstučio šaulių rinktinės saviveiklininkai, vadovaujami Petro Sadausko. Trečiąją vietą ir trečiąjį diplomą išikovojo Klaipėdos apskrities jūros šaulių rinktinės mišrus vokalinis ansamblis "Sedula" ir jo vadovė Birutė Ušiniaitė. Konkursinės apžiūros "Sukraskime, šauliai!" prizinkai buvo apdovanojami padėkos raštais ir knygomis "Lietuvių šaulių sąjungos istorija". Įdomi buvo ir kūrybinių darbų apžiūrai skirta paroda. "Lietuvos aidas" atstovo Antano Juškevičiaus pranešimu, ją laimėjo Klaipėdos politechnikos trečiakursis Martynas Palaima už geriausią statybos projektą. V. Kst.

Išvežu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

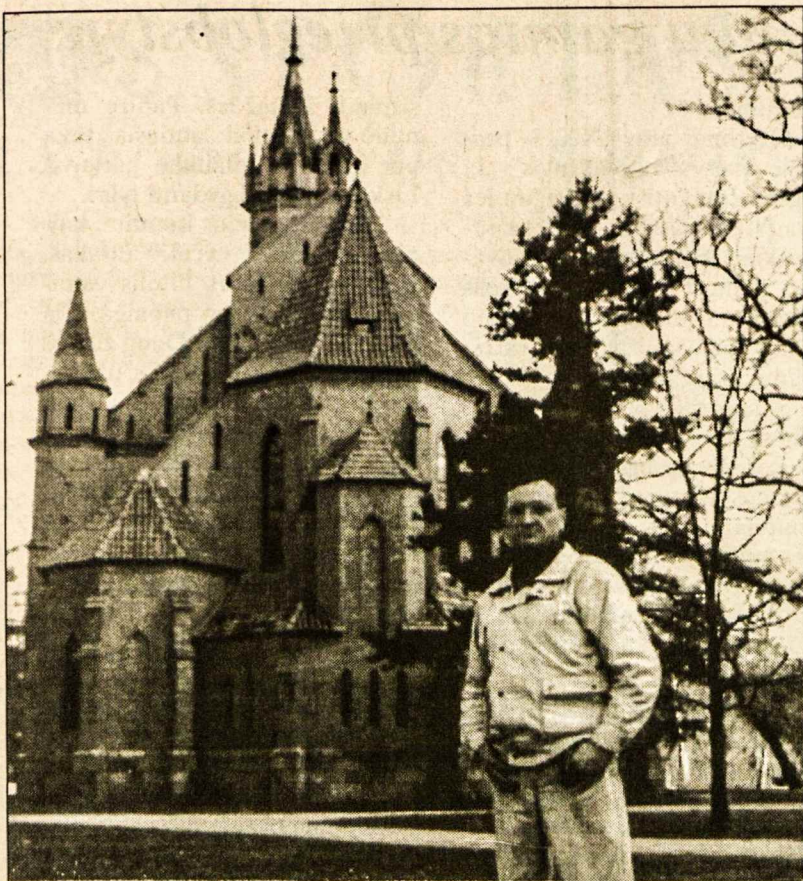
PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- LAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
83 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
83 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
83 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Šio rašinio autorius STASYS ILGŪNAS prie Druskininkų šventovės
Nuotr. A. Lukoševičiaus

Poilsis Druskininkų gamtos...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kos festivaliai, kvartetų koncertai. Gretimai puikuoja dailininko Jonyno galerija – dovana Druskininkų miestui.

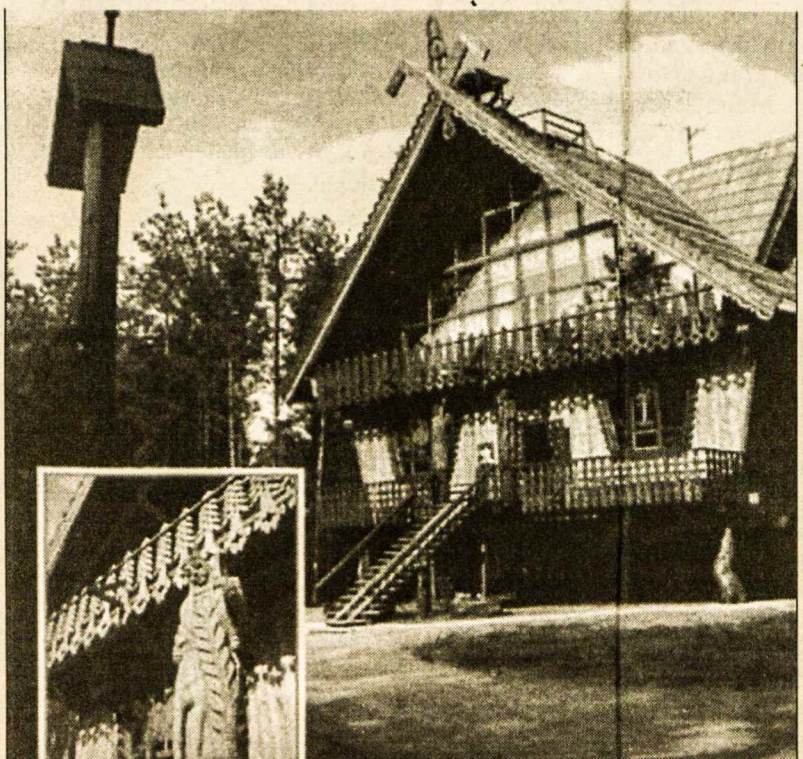
Praėjė Druskonio pakrantę aplankome senusius kurorto kapelius. Čia, smėlio kalnelyje, amžiams atgule Čiurlionio tėvai, sesuo, gydomosios kultūros parko steigėjas Karolis Dineika (kovo mėn. buvo paminėtas jo 100-tasis gimtadienis).

6. Jau saulutė leidžias, arcygn vakarėlis, uždegė šviesumą tamsus debesėlis...

Daug įdomybių laukia miesto apylinkėse. Žavi Raigardo slėnio panorama. Matyti senovinis, šiaudiniai stogais švendubės kaimas, Grūto, Avorio ežerai, atnaujintas Liškiavos viešbutis su barokine šventove, istorinis piliakalnis (ten ypač malonu nuplaukti garlaiviu). Įdomus "Girios aidas" muziejus. Tai lyg pasakų namelis, ant vėjos kojelės, kuriame sukaupia Džukijos girių rodiniai, gyvosios gamtos paveldžiai, liaudies drožėjų darbai.

Šį aprašymą leiskite pabaigti mano parašytomis eilėmis, kurias Druskininkuose parašiau. Jomis noriu išsakyti savo meilę šiam miestui, norą sugrįžti prie Nemuno krantų, Druskonio...

Rytojo išvažiuoju.
Vakarėjant Čiurlionio klausau.
Prie lango liūdžiu.
Sutikau tave prie Druskonio.
Žvilgsniu palydėjau gailiu.
Dienos vėju praskriejo.

Muziejus "Girios aidas" Druskininkuose. Jame sutelkta daug Džukijai būdingų roдиниų
Nuotr. A. Lukoševičiaus

KAIRYS
BALTIC EXPEDITING

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦
\$10 už vieną kubinę pėdą
\$18 pristatymas iki 31 kg
**Papildomai \$5 už 10 kg

Prašome pasiskambinti dėl daugiau informacijos ir prieš atvažiuojant:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259
Andriui Usvaitui (519) 773-8007
Petriui Šturmui (905) 271-8784

Ivairios žinios

Dar vis su priklausomumo požiūriu – šitaip rašo "Frankfurter Allgemeine Zeitung" 1998 m. balandžio 14 d. laidoje apie Rusijos santykius su Baltijos kraštais, kurie (tie santykiai) dar toli iki normalumo. Latvija ir Rusija patekusios į akligatvį. Tai jau ne pirmas kartas. Provo-kuojantys išpuoliai Rygoje, kaip bombos prie sinagogos ir Rusijos pasiuntinybės, vaizdžiai rodo, kokie yra kaimynų santykiai.

Plačiame straipnyje Jasper von Altenbockum pastebi, kad sunkumų esama ne vien tik Rygoje dėl Rusijos politikos Baltijos kraštų atžvilgiu. Niekaip pavirtęs ir sausio mėnesį Rygoje įvykęs viršūnių susitikimas. Didžioji nenormalių santykių priežastis esanti nekompromisinis Rusijos nusistatymas neprarasti įtakos Baltijos valstybėse, kurios turi turėti reikalmų su kaimynais, nenorinčiais prisiminti praeities, kurioje rusifikacijos komunizmas yra palikęs žymią pėdsaką.

Maždaug trečdalis latvių ir estų buvo išžudyti, išstremti, dingusių gulaguose. Tuo reikalu geras žodis iš Maskvos baltiečių-rusų įkarsčius gerokai atvėsintų. Tačiau Maskva nėra pasirošusi kalbėti apie sovietų okupaciją, priverstinę prijungimą bei rusifikavimą. Užtat Rusijai sunku sąžiningai elgtis ir lengvai Baltijos valstybių nepriklausomybės pripažinti. Rusijos požiūriu, Baltijos respublikos atsisakydamos nuo Sovietų sąjungos, bet ne atstąčiusios nepriklausomybės, kurias prarado 1940 m. Todėl rusų diplomatijos akimis, Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės atsiardusios iš Maskvos malonės. (Iškarpos iš vokiečių spaudos atsiuntė Le.Kro.) Snk.

Isteigtas Biržiškų muziejus

EUGENIJA BARŠKĖTIENĖ

1997 m. lapkričio 18 susirinko "Seklyčion" (Čikagoje) buvę Baltijos universiteto Vokietijoje studentai pasiklausyti kelionės įspūdžių Pr. Jurkaus, kuris buvo nudykęs į Lietuvą ir aplankė Vieksnius. Tai nedidelis miestelis, įsteigtas 1528 m., 12 km į rytus nuo Mažeikių.

1996 m. kovo 17 d., minint Baltijos universiteto 50-ties metų sukaktį, buvo nutarta pagerbti profesorius Biržišką memorialine lenta. Ją padaryti buvo nesunku, bet ją nuvežti į Vieksnius nebuvo lengva. Reikėjo žmogaus ne tik tokio, kuris vyko į Lietuvą, bet ir tokio, kuris buvo susipažinęs su Baltijos universitetu ir norėtų į savo kelionės planus įtraukti ir nedidelį miestelį, kuris didžiūojasi Biržiškų ir jų giminės praeitimi. Pranas Jurkus buvo Baltijos uni-

versiteto studentas, pažinojo visus tris profesorius. Vykdamas aplankyti sesers, kuri gyvena Telšiuose (iki Vieksnių tik 35 km), apsiėmė nuvežti lentą ir auką.

Pasakojio savo įspūdžius ir rodė vaizdajuostę. Matėme Biržiškų garbei pastatytą paminklą, sukurta skulptoriaus Č. Pečiūko ir architekto R. Palukaičio. Paminklas įspūdingas – 6 metrų aukščio, penkiakampis, su visų trijų profesorių Biržiškų ir jų tėvų atvaizdais. Matėme seną vaitūnę kuri ir dabar veikia; gretimame kambaryje, tarsi kokiame muziejuje, primityvūs medicinos ir vaistų gaminių įrankiai.

Matėme ir kitą seną namelį, kuriame savo amžiaus pabaigoje gyveno aviacijos pradininkas A. Griškevičius. Čia buvo įsteigtas visuomeninis muziejus pedagogo Algirdo Gedvilio ir medikės Apolonijos Sriubaitės rūpesčiu.

Viename kambaryje yra Biržiškų vardo muziejui sukaupiti rodiniai. A. Gedvilui buvo įteikta memorialinė lenta ir aukta. Muziejaus vedėjas A. Gedvilas buvo sujaudintas ir nustebintas. Jis nieko nežinojo apie Baltijos universitetą, nei profesorius Biržiškų mokslinius darbus išivijojo. Jis rūpinasi atgauti Biržiškų šeimos gyvenamą namą ir ten įrengti jų vardo muziejų.

Vėl susirinkome pabendra- vimui Čikagos "Seklyčioje" š.m. kovo mėn. Pasivažiinę, pasidalinę praities prisiminimais nutarėme visą turimą archyvinę medžiagą, esančią Danutės Eidukienės globoje, perfotografuoti ir nusiųsti universitetams Lietuvoje ir Biržiškų vardo muziejui, kuriam patalpos jau atgautos – Biržiškų šeimos gyvenamas namas.

Muziejaus globėjas A. Gedvilas labai pageidauja medžiagos apie Biržišką ir Baltijos universitetą. Tai gali būti nuotraukos, užrašai, prisiminimai ir t.t. Turimą medžiagą siųsti: Biržiškų vardo muziejus, Vieksniai, Akmenės rajonas, Lithuania.

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat, BSc.Pharm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valsybė

"Skautų aidas" deimantinė sukaktis buvo paminėta kovo 15 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Minėjimą surengė Lietuvos skautininkų ir vyresnių skaučių draugovė su savo vadove v.s. fil. Jolanda Kereliene. Vadovauti pačiam minėjimui buvo pakviesta skautininkė filisterė Svajonė Kerelytė. Svečius sutiko ir su jais minėjimo dalyvius supažindino v.s. Vladas Vi-jekis. Platesnį pranešimą apie "Skautų aidą" nuteis kelius per septyniadešimt penkerius metus padarė v.s. Nijolė Užubalienė, "Skautų aidas" redakcijos narė. "SA" leidėjus pasveikino liuteronų skautų dvasios vadovs vysk. Hansas Dumpys. Sveikintojų eilėse taipgi buvo generalinis Lietuvos konsulas Čikagoje G. Apukas ir garbės konsulas Vacys Klei-zas. Meninę programą dalį atliko scenon pirmą kartą su dainomis išėjusi Vilija Kerelytė. Maldą sukalbėjo ir suaktyvinių vašių status palaimino skautų veikloje pasižymėjęs kun. Juozas Vaišny, SJ.

Britanija

Penkiasdešimties visuotinis DBLS suvažiavimas naujosios Lietuvos namuose Londone įvyko balandžio 25-26 d.d. Suvažiavimam penkiolika DBLS skyrių atsiuntė dvidešimt vieną narį. Jie visi turėjo 665 balsus. Suvažiavimam atvyko sveikinimo žodį taręs Lietuvos ambasadorius Justas Paleckis, raginęs diskusijose laikytis šaltai ir vengti susikirtimų. Kalbėjo ir iš Vokietijos atvykęs PLB vicepirm. Tomas Bartusevičius. Oficialius pranešimus padarė DBLS centriniai ir kai kurių skyrių vadovai. Liūdniausias buvo Londono lietuvių šeštadieninės Maironio mokyklėlės pranešimas. Aktorė Žilvė Šiekytė-Stanton, mokyklėlės vedėja, perspėjo suvažiavimo dalyvius, kad jį teks uždaryti jau liepos mėnesį, nesusilaukus tinkamos paramos. DBLS centro valdybą buvo išrinkti Darius Furmonavičius (395 balsai) ir Klemensas Tamošiūnas (334), tarybą – Katrutė Blūdžiuvienė ir Pranc Bukauskienė.

Metinis DBLS centrinio skyriaus narių susirinkimas kovo 22 d. buvo suauktas Lietuvos namuose. Jame dalyvavo ir DBLS pirm. J. Alkis. Jis aptarė naujausius lietuvių namų ir jų viešbučio reikalus. Netrukus lietuvių namuos bus atidarytas reguliariai veikiantis baras. Centriniam DBLS skyriuje buvo sumažėjęs narių skaičius. Tačiau dabar skyriun įsijungė tuzinas naujų narių. Tad bendras jų skaičius vėl pakilo iki penkiasdešimt trijų. Centriniam DBLS skyriuje perrinkta ir palikta ta pati valdyba, kurią sudarė pirm. K. Tamošiūnas, sekr. J. V. Evatt-Kvietelaitis, ižd. P. Bataky, revizoriai J. Tarulis ir A. Raišys.

Vokietija

"VLB valdybos informaciją" biuletenis, rečiau beišeinantis, dabar turi ir porą "Kibirkštė" pavadintų puslapių, skirtų Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos reikalams. Juose pranešama, kad VLJS turi ir vieną puslapį tarptautiniame kompiuterių "Internet". Jis

buvo gautas 1997 m. gruodžio mėnesį ir greit bus patobulintas "Kibirkštėlis" straipsniais su nuotraukomis.

Bad Langensalzo mieste veikianti socialinės paramos organizacija, ją teikianti socialiai remtiems 14-24 metų žmonėms, Želvon buvo atsiuntusi vokiečių jaunimo grupę. Ji per dešimtį dienų sutvarkė Želvos vaikų ir jaunimo centrą, išvalydama net ir jo teritorijos visus takelius, įrengdama medinę žaidimų aikštelę.

Stalo teniso turnyrą "Raketė-98", trukusį beveik visą sausio mėnesį, savo moksleiviams surengė Vasario šešioliktosios gimnazija. Nugalėtojo taurę vyresniųjų klasei išsikovojo vienuoliktosios klasesės išsikovojo vienuoliktosios klasesės mokinys, baiginiame su-sitikime įveikęs dvyluktą Mindaugą Jacinevičių. Jaunesniųjų tenisininkų grupėje geriausiu buvo pripažintas dešimtokas Stepas Schoebelis, antroje vietoje palikęs devintoką Mantą Žalalį.

Australija

Kanberos lietuvių nuotaiakas sudrumstė silpnėjanti jų klubo veikla. Visuotinio susirinkimo dalyviams paaiškėjo, kad klubo pajamos gerokai sumažino konkurencija toje Kanberos dalyje, didesni valdžios suvaržymai, menkesnė klientūra. Pasak revizoriaus Roberto Johnsonso, lietuvių klubas jau neturi pakankamai pajamų ateičiai užtikrinti. Jam reikia investicijų ir naujos ateities planų. Juos paruošė sudaryta komisija, vadovaujama advokato Viktoro Martišiaus, turinti teisę padidinti klubo narių skaičių.

Vokietija

Varšuvoje gyvenantys lietuviai turi tik šeštadienį savaitgalio mokyklą, dabar veikiančią Lietuvos konsulato patalpose. Prieš ketverius metus darbą teko pradėti be specialių patalpų. Mokytoja Irena Aleksaitė dar prisimena tuos laikus, kai vaikų grupelės teko mokyti nedideliuose tėvų butuose, juos kaitaliojant kas mėnesį. Tas vargas truko šešerius metus. Mokytojai I. Aleksaitė lietuvių kalbos pamokose talkina Varšuvos universiteto balistikos katedros dėstytoja Onutė Romanczuk. Dainuoti vaikus moko kauniečiai Varšuvos muzikos akademijos studentė Inga Rinkeviciūtė, piešti – Varšuvos dailės akademijos studentė Alicija Zimnickaitė.

V. Kst.

Century 21
OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St.,
Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, verslo, žemės, Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkės kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705 429-2121 ar
705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje. išikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki1.75%	Asmenines nuo.....6.25%
santapus.....2.25%	nekiln. turto 1 m.....6.50%
kasd. pal. taupymo sąsk.....1.50%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....3.00%	Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000. Be to, narių santapų apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu
180 dienų indėlius.....3.25%	
1 m. term. indėlius.....4.00%	
2 m. term. indėlius.....4.25%	
3 m. term. indėlius.....4.50%	
4 m. term. indėlius.....4.75%	
5 m. term. indėlius.....5.00%	
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%	
1 m. ind.....4.00%	
2 m. ind.....4.25%	
3 m. ind.....4.50%	
4 m. ind.....4.75%	
5 m. ind.....5.00%	

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Pirmą kartą Čikagos lietuvių istorijoje net 5 dienas Kultūriname centre ("Chicago Cultural Center") vyko lietuviškų kultūrinių renginių ciklas, skirtas Vilniaus-Čikagos bičiulystės sukakčiai paminėti. Įvairiose šio didžiulio pastato salėse surengti lietuvių pasirodymai sutraukė būrius kitataučių. Jie nemažai galėjo patirti apie lietuvių meną, dainas, kultūrą ir kt. Čia pasirodė Vilniaus ir Čikagos lietuvių pajėgos, nors vilniečių kolektyvas "Adios" (reklamuotas kaip "Golden Voices from Vilnius") negavo vizų ir čia negalėjo atvykti.

Lietuvių pasirodymų ciklas buvo pradėtas balandžio 26 d. "Chicago Cultural Center" Preston Bradley salėje. Čia pasireiškė vilniečiai operos solistai: Ramutė Tumuliauskaitė ir Vytautas Juozapaitis, akompanuojant buvusiems vilniečiams, garsiams pianistams – Rokui Zubovui ir Sonatai Deveikytei-Zubovienei. Tai viena žymiausių šiuo metu Amerikoje gyvenančių pianistų pora, kuri taip pat paskambino ir atskirai. O kas yra V. Juozapaitis ir R. Tumuliauskaitė jau aiškinti nebetenka – juos čikagiečiai lietuviai jau yra girdėję Čikagos lietuvių operos pastatymuose.

Sunku išvardinti visas pajėgas, kurios pasireiškė šiame lietuvių menininkų festivalyje. Pasitenkinsime paminėti tik šeštadienio ir sekmadienio pasirodymus. Šeštadienį po pietų pirmą kartą dainavo naujai sudarytas Čikagos lietuvių etnografinis vienetas "Delčia", kuris pakeitė

Kun. Alionidas Budrius, Kazių parapijos klebonas, savo viešnagės metu Čikagoje aplankė ir dienraščio "Draugas" vyr. redaktorę Danutę Bindokienę
Nuotr. Ed. Šulaičio

iš Vilniaus negalėjusią atvykti "Adios" trijulę. Skubomis Eglės Ivinskienės suburtas ansamblis, kuriame be jos dainavo Silvija Eglynaitė, Rūta Mockuvienė, Aušra Velickaitė, Pranas Ivinskis, Gediminas Markevičius. Jis sudainavo visą eilę senoviškų lietuvių liaudies dainų, kurios nuskambėjo tikrai įdomiai ir su profesionalumo gaida. Šis vienetas žada neišsiskirstyti, bet ir toliau tęsti savo veiklą.

Antrasis šeštadienio pasirodymas buvo atliktas žinomo mūsų fotografijos meistro Algimanto Kezio, kuris yra gerai pa-

Lietuvos operos solistas VYTAUTAS JUOZAPAITIS, atvykęs talkinti Čikagos Lietuvių operai, giedojo Šv. Antano parapijos šventovėje, o po to kalbėjo ir Cicero lietuvių sekmadieniniame susibūrimo. Dešinėje – to susitikimo vedėjas dr. PETRAS KISIELIUS
Nuotr. Ed. Šulaičio

žįstamas ir amerikiečių publikai. Jis čia kalbėjo apie savo foto meną, rodė jo pavyzdžius skaidrėse. Kalbėtojo mintys buvo retrospektyvinio pobūdžio. Jis palietė du savo kūrybos stilius – ankstesnįjį dokumentinį (nekeičiant tikrovės) ir dabartinį, naudojant du vaizdus, sudedant juos į vieną ir išgaunant tam tikrą simboliką. Jo nauji kūrybiniai polėkiai bei ieškojimai susilaukia nemažo foto meno mėgėjų dėmesio. Todėl jo paskaita buvo išklaudyta su nuosirdumu ir susilaukė paklausimų iš publikos. Viskas vyko angliu kalba.

Sekmadienio popietė buvo skirta dviejų didesnių Čikagos lietuvių ansamblių – "Dainavos" ir Lietuvos vyčių tautinių šokių grupės pasirodymams. Pirmieji koncertavo dainaviečiai, kurių veikla Čikagoje tęsiasi jau beveik pusimtį metų. 40 asmenų grupė scenoje reiškėsi apie valandą laiko.

Po jų pasirodė vyčių grupė. Tai senųjų Amerikos lietuvių ateivių įsteigtas vienetas, dabar žymiai padidėjęs ir atjaunėjęs, įsijungus naujai iš Lietuvos atvykusiems žmonėms. Jai čia talkino ir lituanistinės mokyklos vaikų dainininkų grupė bei inst-

JAV senatorius RICHARD J. DURBIN Baltiečių laisvės lygos pokilyje 1998.IV.18 su aktyviais Lygos veikėjais: I eilėje II iš kairės V. PAVLOVSKIS, A. NELSIENĖ, senatorius R. J. DURBIN, už Nelsienės II eil. stovi dr. R. D. ASMUS

rumentalistai.

Gaila, kad sekmadieninis lietuvių pasirodymas sutapo su Čikagos Lietuvių operos premjera Cicero mieste, tad lietuvių žiūrovų čia buvo nedaug. Tačiau to turbūt sunku buvo išvengti, kai buvo planuojama lietuvių programa Čikagos kultūriname centre. O vis dėl to reikėtų jai atsivergti.

I Čikagą dažnai užsuka svečių iš kitų Š. Amerikos miestų arba Lietuvos. Čia svečiuojasi dešimtys, o gal net šimtai žymiesnių tautiečių. Čia teko sukurti Lietuvos Vytautų klubo sekretorių docentą Vytautą Janilionį, kuris čia ne vien tik svečiavosi, bet ir bandė burti išeivijos Vytautų savajam klubui. Jis kurį laiką stažavosi Los Angeles mieste ir ten taip pat platino panašią idėją. Čikagoje svečias kalbino vieną kitą Vytautą ir sakė, kad kai kurie rodė tam tikro susidomėjimo. Svečias buvo atsivežęs ir savo organizacijos leidinį "Vytautas", kurį čia paplatino. Jis pažymėjo, kad Vytautų klubas vasarą rengia didesnius renginius net Trakuose prie pilies, leidžia knygas ir reiškiasi kitokia veikla.

I Čikagą jau ne pirmas kartas atvyksta kun. Alionidas Budrius, kuris yra Kazių parapijos klebonas. Jis čia savaitę laiko praleido pas marijonus ir telkė lėšas statybos reikalam. Iš Čikagos svečias išvyko į St. Petersburgą, Floridon. Pasiry-

Lietuvos Vytautų klubo sekretorius V. Janilionis, Kauno Technikos universiteto docentas, savo viešnagės metu Čikagoje
Nuotr. Ed. Šulaičio

Baltijos laisvės lygos darbai

JAV kongrese organizuojamas Baltijos komitetas

IGNAS MEDZIUKAS

Kalifornijoje veikianti Baltiečių laisvės lyga š.m. balandžio 18 d. Los Angeles Latvių bendruomenės centro salėje suruošė metinį premijų pokylį. Estai, latviai ir lietuviai užpildė salę. Pokylio tikslas – pagerbti asmenis, kurie padėjo Baltijos valstybėms atstatyti nepriklausomybę ir ugdyti demokratinę santvarką.

Programos vedėjas Avo Pii-risild supažindino su žymesniais šiame pokilyje dalyvaujančiais svečiais: senatorium Richard J. Durbin, Valstybės departamentato atstovu dr. Ronald J. Asmus ir kitais vietiniais veikėjais.

Ivado žodžiu oficialiąją dalį pradėjo šios Lygos vicepirmininkė Angelė Nelsienė. Marytė Šepikaitė, viena iš lygos direktorių, pravedė ištikimybės paraišką (Pledge of Allegiance).

Pakviestas kalbėti senatorius R. J. Durbin pradėjo ke- liais žodžiais kreipėsi lietuviški- kai. Greit perėjęs į anglų kalbą pasakojo, kad jo motina lietu- vė, kilusi nuo Jurbarko, tėvas airių kilmės. Jis keletą kartų lankėsi Lietuvoje. Ten nuvažiavęs susi- radęs giminių. Po to jis kalbėjo apie Baltijos kraštų situaciją tarptautinėje politikoje ir savo pastangas, kad šios valstybės įsi- jungtų į tarptautinės bendruo- menės organizacijas.

Pagrindinę kalbą pasakė dr. R. D. Asmus, Valstybės sekreto- rės pavaduotojo asistentas, poli- tinių mokslų daktarą gavęs John Hopkins universitete, "Foreign Affairs" bendradarbis, bendradar- biavęs "Rand" korporacijos lei- diniuose ŠAS (NATO) ir Balti- jos valstybių klausimais. Jis yra pagrindinis JAV ir Baltijos vals- tybių chartijos autorius. Aiškin- damas šios sutarties apimtį ir tikslą, sakė, jog tai yra pagrind- das ją pasirašiusių valstybių santykiuose.

Šių metų BAFL metiniu žy- meniu buvo pagerbta Valstybės sekretorė Madeleine K. Albright, parodžiusi daug dėmesio Balti- jos kraštams. Jai negalint atvyk- ti dėl svarbių tarnybinių įsipa- reigojimų, žymenį priėmė jos įgaliotas dr. Asmus.

Specialiu žymeniu buvo pa-

gerbtas ir dr. R. D. Asmus, taip pat senatorius R. J. Durbin, ku- ris yra nuolatinis Baltijos tautų bei JAV santykių rėmėjas. Bū- damas senato biudžeto komite- te jis daug prisidėjo prie Balti- jos valstybių finansinės paramos.

Pracityje Baltijos laisvės žy- menys buvo paskirti už didelį pasiaukojimą siekiant Baltijos tautoms atgauti laisvę: arkiv. J. Steponavičiui, prof. V. Landsber- giui, Mart Niklus, "Lietuvos ka- talikų Bažnyčios kronika", Latvi- jos 86 Helsinkio komitetui, kongresmanui Carl Gershman.

Ankstyvesniuose Baltiečių laisvės lygos metiniuose poky- liuose yra dalyvavę ir kalbėję žy- mūs asmenys: ambasadorius Her- bert Okun ir aukšti Valstybės de- partamento pareigūnai.

Lygos pirmininkas Povlovs- kis iškėlė žymenis uoliems Ly- gos darbuotojams už jų ypating- gas pastangas vykdančias už- mojus. Tokie asmenys buvo Al- gis P. Raulinaitis ir Ramūnas Bužėnas.

Pokilyje buvo ir meninė da- lis, kurią atliko Latvių dešimties vyrų choras su vadove dr. Laura Rāpnele. Choras padainavo ke- letą dainų, tarp jų ir lietuvių liaudies dainą "Tris dienas, tris naktis", aranžuotą kompoz. J. Tallat-Kelpšos ir L. Rokpelnės.

Šiuo metu Baltiečių laisvės lyga, stengdamasi, kad Baltijos valstybės atliktų savo užsibrėž- tus uždavinius, JAV kongrese or- ganizuoja Baltijos grupę ("Baltic Caucus"), kuri stengsis pa- veikti Amerikos kongresą ir vy- riausybę, kad transatlantinė poli- tika būtų vykdoma Baltijos valstybėms naudinga kryptimi. Šiuo projektu pavesta rūpintis lygos vykdomajai vicepirmininkei Angelei Nelsienei, turinčiai di- delių diplomatinių sugebėjimų. Jos pastangų dėka jau du kong- resmanai sutiko priimti kopir- mininkų pareigas: lietuvių kilmės John Shimkus iš Illinois ir lietu- viams pažįstamas bei palankus Dennis Kucinich iš Cleveland (Ohio). Laisvės lyga kviečia vi- sus lietuvių kilmės Amerikos pi- liečius kreiptis į savo kongres- manus, prašyti, kad jie į šį komi- tetą įsijungtų.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių Namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

Atvažiuokite pasakyti
"LABAS"
Lietuvai

Tada pasakykit "labas" nuostabiems vaizdams. Atvykite susipažinti su Lietuva šią vasarą. Jūsų patogumui Finnair skrenda:

- be sustojimų iš Toronto per Helsinkį į Vilnių
- du kartus per savaitę
- nuo gegužės 23 iki rugsėjo 9 d.
- trečiadieniais ir šeštadieniais
- ankstyvi nuvykimai

Finnair taip pat skrenda kasdien per išstisus metus tarp Niujorko ir Helsinkio. Tad užvažiuokite pasakyti "Labas" !!

MES ESAME FINNAIR. JŪSŲ VARTAI Į PASAULĮ

Finnair priklauso Aeroplan grupei. Galioja tam tikri apribojimai. Orausčio laikoma mokesciai neįskaituoti. Žemesnės kainos vaikams.

Skambinkite savo kelionių agentui arba Norvista Tours telefonu

416•222•0203 arba 1•800•461•8651

VILNIUS
\$ 1050.00
NUO

Norvista
FINNAIR
Time flies

Dalis "Čigonų barono" vaidintojų ir dainininkų po spektaklio atkūrė vieną operos sceną
Nuotr. Ed. Šulaičio

Čikagos lietuvių operos spektaklis

"Čigonų baronas", talkinamas Lietuvos solistų, sulaukė gausių žiūrovų

EDVARDAS ŠULAITIS

Stiprūs šių metų pavasariai vėjai į Čikagą atpūtė (ne be reikalo Čikaga vadinama "Windy City" miestu) "Čigonų baroną". O kas tas "Čigonų baronas", visi muzikos mėgėjai ir jos gerbėjai gerai žino. Tai J. Strauss'o 3 veiksmų komiška opera (arba operetė), kuria Čikagos lietuvių operos kolektyvas apvainikavo savo 42-ji veiklos sezoną.

Per 42 metus čikagiečiai operos meno puoselėtojai yra pastatę daug operinių veikalų – žymiųjų pasaulinio garso kompozitorių bei lietuvių kūrinių. Jų repertuare, šalia klasikinių operų, puikuojasi ir lietuviškosios: "Gražina", "Pilėnai", "Jūratė ir Kastytis" bei kitos. Jų dauguma buvo rimti kūriniai.

Šiemet buvo nuspręsta paruošti lengvesnio pobūdžio karnį "Čigonų baroną". Toks žingsnis, atrodo, pasiteisino, nes į erdvią Cicero Morton East H. S. auditoriją sugužėjo per 2000 žmonių. Šį kartą dalis publikos buvo iš naujai į šį kraštą atvykusiųjų mūsų tautiečių tarpo.

V. Noreika ir R. Tumuliauskaitė

Penki pagrindiniai šio spektaklio solistai buvo atvykę iš Lietuvos. Be jų pagalbos ne tik šiemet, bet ir per visą paskutinį dešimtmetį Čikagos lietuvių opera jau negalėjo išsiversti.

Solistas ir profesorius Virgilijus Noreika, kuris savo operinę karjerą Lietuvoje pradėjo maždaug tuo pačiu laiku (1957 m.), kai Čikagoje gimė Lietuvių opera, "Čigonų barone" buvo ta centrinė ašis, apie kurią sukosi visas veiksmas. Jo puikia partnere čia buvo 1976 m. Vilniaus Muzikos akademiją baigusi ir tada Lietuvos operoje pradėjusi dainuoti Ramutė Tumuliauskaitė. Jeigu iš V. Noreikos buvo galima tikėtis aukšto lygio, tai Ramutė savo dainavimu ir vaidyba pavergė žiūrovus.

V. Noreikos mokinyse baritonas Arūnas Malikėnas skėminį atliko turtingo kailių auginytojo Župano komišką vaidmenį, o kitas baritonas Vytautas Juozapaitis be priekaišto atliko grafo Homonajaus vaidmenį. Jauniausias svečias iš Lietuvos – tenoras Vaidas Vyšniauskas Otokaro vaidmenyje neturėjo progos plačiau atsiskleisti. Šis talentingas, stiprų balsą turintis solistas yra jau gerai pažįstamas Š. Amerikos lietuviams iš jo ankstesnių pasirodymų Či-

kagos lietuvių operoje bei jo koncertinių gastrolų.

Vietinės jėgos

"Čigonų barone" pasireiškė ir visa eilė Amerikoje jau ilgoką laiką gyvenančiųjų solistų, ypač debutantų. Iš šių tarpo tik Aldona Stempuženė Čikagos lietuvių operoje dalyvauja jau ne vieną dešimtmetį. Šį kartą jos atliktas senos čigonės Čipros vaidmuo buvo gana kietas riešutas, tačiau ji šį uždutį vis dėlto įveikė patenkinamai.

Australijoje gimusi ir jau ilgą laiką Klivlande gyvenanti sopranas Virginija Bruožytė-Mulienė, Čikagoje jau 7 metus gyvenantis baritonas Algimantas Barniškis, čikagietė mezzosopranas Ligija Majauskaitė-Rasutienė, šiemet debiutavę Čikagos lietuvių operos solistų eilėse, maloniai nustebino savo operiniais sugebėjimais. Jie šį egzaminą išlaikė visai gerai.

Čia reikia paminėti ir dešimtąjį solistų grupės narį – Vaclovą Momkų, šio kolektyvo senbuvį, kuris, kaip valdybos pirmininkas, daugiau reikšėsi prieš spektaklį administracinėje veikloje negu pastatymo metu scenoje.

Labai puikiai pastatymo metu užsirekomendavo operos choras, susidedantis iš 69 žmonių, kurį paruošė pianistas, senas čikagietis Mangirdas Motekaitis, talkinamas neseniai Čikagoje gyvenančio muziko Alfonso Seniūno. Smagu buvo stebėti ir baletą, sudarytą daugiausia iš pačių choristų (vadovas Juozas Vancevičius), kuris labai praturtino šį spektaklį.

Dekoracijos ir apranga

Spektaklis pasižymėjo išpūdingomis dekoracijomis (skolintomis iš Stivanello bendrovės Niujorke) ir spalvinga apranga, atkeliavusia irgi iš tos pačios vietos. Dekoracijos bei apšvietimą tvarkė Laima Day-Šulaitytė ir Thomas Rusnak su nemažu būriu Morton East H. S. mokinių. Laima, kuri anksčiau yra stipriai pasireiškusi amerikiečių bei lietuvių teatrų scenoje, o Thomas, dirbantis meno mokytoju toje gimnazijoje, Čikagos lietuvių operos kolektyvui talkina jau ne pirmi metai.

Aišku, vienas didesniųjų nuopelnų tenka ir dirigentui Alvydui Vasaičiui, kuris šiose pareigose Čikagos lietuvių operoje debiutavo 1974 m. Jis jau dirgavo daugelį kartų Čikagoje, o taip pat ir operos bei baletu teatre Vilniuje. Jis šį kartą dirgavo 42-ųjų profesionalų orkestrui, kurių eilėse buvo ir antruoju smuiku grojanti lietuvaitė Linda Veleckytė.

Grazi pabaiga

Nuskambėjus paskutiniams "Čigonų barono" garsams ir įteikus gėles, žiūrovams gausiai plojant, buvo pakartota šio kūrinio pabaiga, su publikai labai patikusiu posmu:

Taip, mielieji draugai,
Jei klajojai ilgai,
Laimę rasti gali
Tik gimtojo šaly!

Po "Čigonų barono" premjeros žiūrovai išsiskirstė į namus savo automobiliais ir specialiais autobusais (vienas buvo atvykęs

Organizacija, valdanti milijonus dolerių

Visuotinis metinis Amerikos lietuvių fondo narių suvažiavimas Čikagoje

A. ŠMULKŠTIENĖ

LF nariai jau 35-tą kartą susirinko 1998 m. balandžio 18 d. Lietuvių meno muziejaus patalpose Lemonte. Suvažiavimą pradėjo LF tarybos pirm. Algirdas Ostis. Maldą sukalbėjo Vaclovas Momkus. 1997 m. mirusių 105 LF narių pagerbimui vadovavo Ramona Steponavičiūtė.

Prezidiumą sudarė: LF tarybos pirm. A. Ostis, LF valdybos pirm. P. Kilius, suvažiavimo pirmininkai – St. Baras, dr. V. Narutis ir V. Kamantas, sekretorė A. Šmulkštienė.

Žodžių sveikino LR gen. kons. Giedrius Apuokas, garbės gen. kons. Vaclovas Kleiza, PLB pirm. Vytautas Kamantas ir JAV LB kr. v-bos pirm. Regina Narušienė. Raštu sveikino dr. Jonas Račkauskas, ALTOS

pirmininkas, Tautos Fondo valdybos pirm. Algis Vedeckas ir žurnalistas Jurgis Janušaitis.

Pirmasis kalbėjo LF tarybos pirm. A. Ostis. Jis apžvelgė LF praėjusių metų darbus. LF esą gerai laikosi finansškai, tvarkomas pagal JAV ir Vakarų priimtus principus. Ypatingas dėmesys esą kreipiamas į "Internal Revenue Code" dalis, kurios nepelno institucijas atleidžia nuo pajamų mokesčių, o aukotojams leidžia aukas nurašyti nuo jų pajamų. LF tikslas – remti lietuvių švietimą, kultūrą, tautinių papročių ir kalbos išlikimą. LF, laikydamasis įstatymų ir nenorėdamas prarasti nuo mokesčių atleidimo teisės, negali nuo tų tikslų nukrypti ar įsivelti į politinę veiklą. LF tarybos nariai yra savanoriai, negauna jokio atlyginimo.

Povilas Kilius, LF valdybos pirmininkas, sakė, kad 1997 m. įstojo 56 nauji nariai. Kapitalas paaugo 217,806 dol. Iš viso LF dabar yra 6955 nariai su beveik 8,9 mil. dol. kapitalo.

Finansų komisijos pranešimą padarė jos pirmininkas Saulius Čyvas. Jis pasidžiaugė, kad 1997 m. LF finansinė veikla ir investicijos buvo labai sėkmingos. 1997 m. gale LF investuotas kapitalas, sudarytas iš korporacijų akcijų, trumpalaikių investavimų, valdžios obligacijų, žemės, namų ir kitų aktyvų sudarė 7,921,227 dol.

Dr. Antanas Razma, LF Pelnos skirstymo komisijos pirmininkas, pranešė, kad 1997 m. buvo iš viso paskirstyta 596,080 dol. Nepaskirstytas likutis – 3,920 dol. paliktas netikėtiems būtinumams lietuvių darbams. Švietimui paskirta 238,545 dol. (Lituanistinėms mokykloms – 147,965 dol., stipendijoms išsiųstiesiems studentams – 48,500 dol., Lietuvos studentams – 42,080 dol.). Kultūriniais reikalams (menui, mokslui, knygoms ir kt.) – 115,000 dol., visuomeniniams reikalams (JAV LB kr. v-bai, visuomeninių reikalų tarybai, kultūros tarybos soc. reikalų t-bai, PLB v-bai ir seimui, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai, ateitininkams, skautams, spaudai, radijo valandėlėms ir kt.) – 242,535 dol.

V. Momkus, Lėšų tikimo ir palikimų komisijos pirmininkas, pranešė, kad 1997 m. palikimais gauta 88,443 dol. Nuo LF pradžios per 35 metus palikimais yra gauta 4,340,987 dol.

Išstatų komisijos pranešimą padarė jos pirm. Vytenis Kirve-

laitis. Meno globos komisijos pirm. dr. Gediminas Balukas išsamiai nušvietė dail. Prano Domšaičio kūrinių tvarkymą. Iš jų 184 yra nusiųsti į Lietuvą. LF taryba jau yra patvirtinusi dar 240 paveikslų persiuntimą į Klaipėdos paveikslų galeriją.

LF Patikėtinių tarybos pirm. dr. A. Razma pranešė, kad jau anksčiau iš Lietuvai paskirtų 1,150,212 dol. yra išmokėta 835,949 dol. Dar neišmokėti 314,263 dol. Didžiausią paremti projektai buvo M.K. Čiurlionio dailės muziejus ir VDU biblioteka Kaune.

Kontrolės komisijos aktą perskaitė Pijus Stončius. LF finansinės atskaitomybės knygos ir kiti pateisinamieji dokumentai rasti esą "tikri, teisingi ir paremti pateisinamais dokumentais".

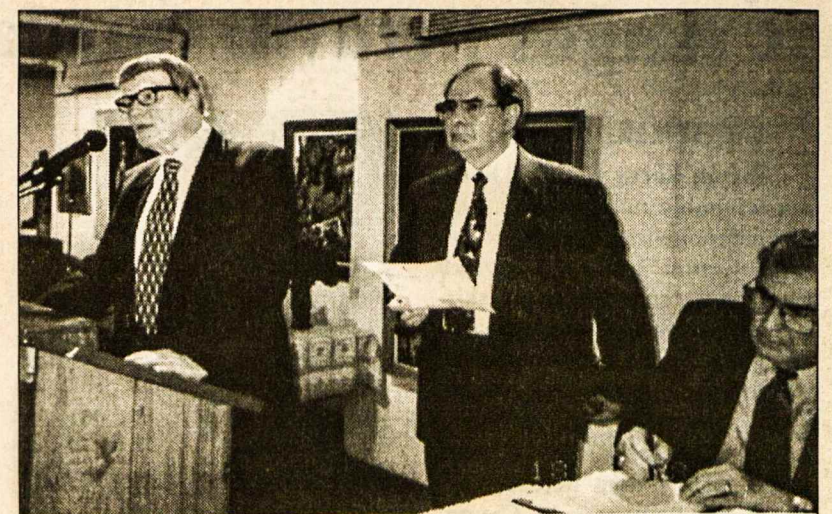
Registracijos ir mandatų komisija pranešė, kad suvažiavime dalyvauja 106 LF nariai bei įgalioti atstovai su 9,829 balsų teise. Pagal 1997 m. gruodžio 31 d. duomenis iš viso galimas balsų skaičius šiame suvažiavime yra 26,556.

Suvažiavime vyko ilgesnį laiką trukusios diskusijos dėl įgaliotųjų. Buvo įvairių klausimų ir pasiūlymų. Priimtas dr. Petro Kisieliaus pasiūlymas: LF suvažiavimas išrenka trijų suvažiavime registruotų narių komisiją, kuri apsvaisto LF narių įgaliotųjų reikalą ir pateikia siūlymus LF tarybai ir jos Įstatų komisijai 3 mėnesius prieš sekančią LF suvažiavimą.

Diskusijose dalyvavo dr. P. Kisielius, V. Kirvelaitis, P. Kilius, V. Naudžius, V. Kamantas, V. Maciūnas, Br. Nainys, I. Stončienė, A. Paužuolis, P. Laukaitis, dr. G. Balukas, V. Kleiza, D. Puškorienė, J. Vaznelis, R. Narušienė ir kt.

Į LF tarybą balsų dauguma slapto balsavimu, išrinkti: Stasys Baras, Saulius Čyvas, Vytautas Kamantas, dr. Ferdinandas Kaunas, dr. Vytautas Narutis ir Arvydas Tamulis. Į kontrolės komisiją išrinkti: Romualdas Kromas, Dalia Puškorienė ir Pijus Stončius. Į dr. P. Kisieliaus pasiūlytą trijų asmenų komisiją: Pranas Jurkus, Viktoras Naudžius ir Bronius Nainys. Dr. G. Balukas perskaitė suvažiavimo nutarimus, kurie bus paskelbti spaudoje.

LF tarybos pirm. A. Ostis baigė suvažiavimą, dėkodamas visiems ir pakviesdamas sugiedoti Lietuvos himną. Po to suvažiavimą dalyviai LF-do buvo pavaišinti pietumis.

Amerikos lietuvių fondo suvažiavime kalba dr. P. KISIELIUS; šalia jo – PLB pirm. V. KAMANTAS, valdybos pirm. P. KILIUS
Nuotr. V. Jasinevičius

Antroji medalio pusė

Lietuvių kalbos darymas Lietuvoje ir išeivijoje

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Algis ir Zina Sinkevičiai, persikėlę iš Amerikos į Lietuvą, parašė "Lietuvos aidui" 1998 m. balandžio 8 d. nuomonių skyriui straipsnį "Tėvynėje matome daug blogybių". Jų straipsnis pradedamas: "Daugelį metų pagyvenę Amerikoje, esame laimingi sugrįžę į Tėvynę. Dėl daug ko džiaugiamės, bet daug kas kelia ir nerimą. Pirmiausia sugrįžę radome pasikeitusią gimtąją kalbą. Gyvendami užsienyje stengėmės išlaikyti tėvų kalbą, neišsileisdami į ją svetimų žodžių, nes savųjų užteklo išreikšti visoms mintims".

Čia reikėtų pakomentuoti šį jų pasisakymą.

Amerikoje yra dalis lietuvių, kurie taisyklingai kalba lietuviškai. Kiti Amerikoje gyvenantieji lietuviai, senosios, vidurinės ir jaunosios kartos gyventojai vartoja daug svetimų žodžių. Tik pasiklausykite kalbant seniausią ir jauniausią gyventoją. Jauniausias beveik visiškai nekalba lietuviškai. O jeigu ir įmaišo lietuviškus žodžius, tai beveik neįmanoma suprasti.

Čia šiek tiek padeda lituanistinės šeštadienio mokyklos didesniuose lietuvių telkiniuose. Tačiau jų skaičius yra nedidelis. Be to, pamokos kartą per savaitę nepasiekia tikslo, nes daugelis tėvų savo vaikų iš viso nenuveža į lituanistines mokyklas.

Vidurinė lietuvių karta, čia baigusi aukštusius mokslus, dar pakankamai gerai vartoja lietuvių kalbą. Senosios kartos gyventojai irgi nemaloniai "sudirba" gražią lietuvių kalbą posakiais: "Neranink skersai strytą, nes būsi karo nukilintas".

Reikia sutikti su Amerikoje leidžiamo lietuvių dienraščio "Draugas" redaktorės Danutės Bindokienės mintimis: ji tiksliai

nurodo skolinčius svetimus žodžius, ypač technologijos, kuriuos galima pateisinti.

Bet šandien Lietuvoje mūsų gyventojai prikaičioja lietuvių kalbą tūkstančių nereikalingų naujadarų. Pvz. kam reikalingi pakeitimai turimų lietuviškų žodžių ir "dizainerius", "licensijas", "kotėdžius", "reisus", "reitingus", "aukcionus" – ir šimtus kitų! Tai daugiausia angliški žodžiai, pritaikyti lietuviškam žargonui.

Galima sutikti su Algio ir Zinos Sinkevičių pasakymu, esą naujai atvykusieji iš Lietuvos negali atsistebėti, kad mes taip senoviškai šnekame. Ta senovishka šneka yra tikra lietuviška kalba pagal Jablonskio ir Balčikonio nuorodas.

Tačiau verta paminėti ir džiugias prosvaites. Pvz. atvykęs į Los Angeles Lietuvos ambasadorius Amerikai Stasys Sakalauskas buvo nuostabiai tolerantiškas mūsų tikrai nedarkytai lietuvių kalbai. Pastebėjus mūsų užsienio kalbos taisyklingus naujadarus, prie jų labai vykusiai prisitaikė.

Lietuviai, gyvenantieji Amerikoje, įvairiose vietovėse anksčiau spaudė savo gyvenvietes vadino "lietuvių kolonijomis". Užsienio lietuviai kalbininkai šį žodį pakeitė – sulietuvino į "lietuvių tikliniai". Šiuo pakeitimu visi patenkinti.

Niekas negali tvirtinti, kad mūsų kalba yra pasenusi ir būtinai reikalinga anglų kalbos skolinii.

Lietuviškų laikraščių redakcijos turėtų nespausdinti kiekvieno Jono ar Petro straipsnių, kuriuose jie "prikemša" nereikalingų naujadarų ir dalko lietuvių kalbą.

Baigiant reikėtų paminėti Lietuvos televiziją, kurioje rodoma tiek daug blogų filmų, kurie Amerikoje nerodomi arba rodomi tik naktį, kai vaikai miega. Tuo būdu žmogus saugomas nuo dvasinio smurto – baigia savo pasisakymą Algis ir Zina Sinkevičiai.

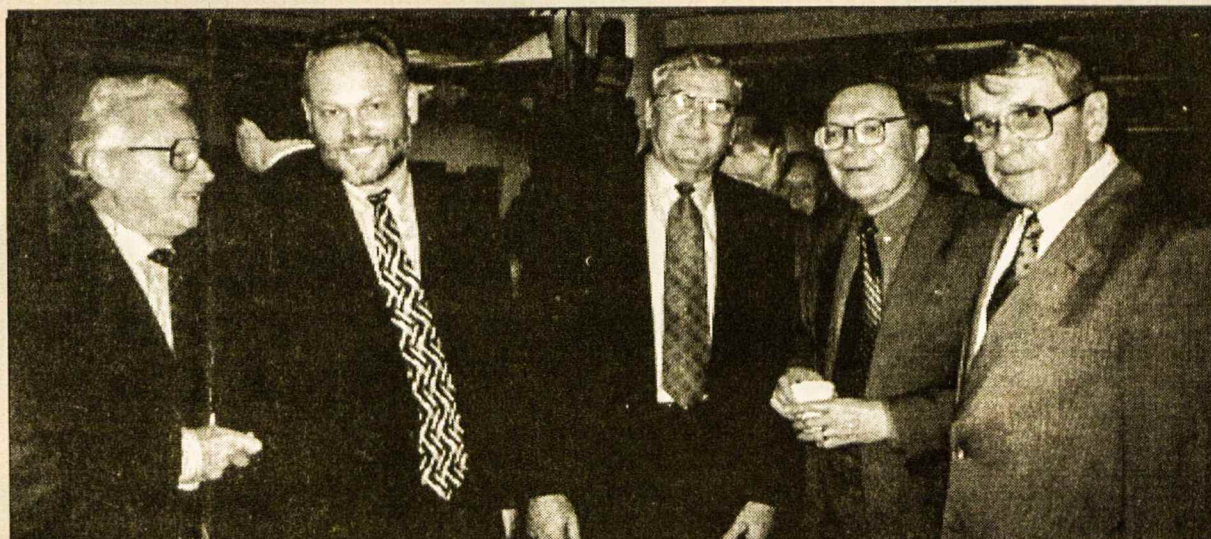
Amerikos filmų magnatai nesaugo vaikų ir suaugusių nuo dvasinio smurto. Jie siekia padaryti milijonus dolerių pelno. Vien tik Los Angeles mieste ir apylinkėse yra 31 apmokama abonentinė televizijos stotis, kurios dieną ir naktį rodo daug žudynių ir sekso filmų. Daugelis tą šlamštą patys žiūri ir leidžia žiūrėti savo vaikams. Ryšium su tais filmais kriminaliniai jaunimo nusikaltimai ir žudynės didėja. Čia nėra jokios valdžios kontrolės Pinigas viską perka.

pradėjo snigti, pustyti. Stovim, stovim prie kelio ir tik po kelių valandų pasirodo vienos ar kitos į turgų traukiančios rogės, ir tai prikrautos kažkokių kubiliukų, krepšių. Belaukdami sušalome. Sušilimui užiego išgėrėm 0,5 litro degtinės.

– Sušilote?

– Sušilom, bet neilgam. Dar vis buvo žvarbus oras, snigo; pustė. Atrodė, kad bus menkas turgus. Aš jau norėjau eiti namo. Ko mums skubėti? Dar tik vasario pradžia, dar šalčiai negreit pasibaigs, aviną galima nupirkti ir po savaitės. Dar mėsa ji papojvus nepages.

Nors snigti nustojo, pūga nutilo, debesys pradėjo sklaidytis, bet mes vėl sušalome. Šį kartą šaltis mus labiau palietė negu iš ryto, nes tada po išgėrimo net suprakaitavom. Dabar man per kūną pradėjo eiti šurpuliai. Pasilčiau vėl užėti į "Užeigą". Šį kartą butelį degtinės pastaciau aš, nes pirma statė kaimynas. Po išgėrimo sušilom. Man šurpuliai jau nebesikartojo, ir oras prasiblaivė. (Nukeita į 9-tą psl.)

Amerikos lietuvių fondo suvažiavime dalyvavę pareigūnai. Iš kairės: PRANAS JURKUS, Lietuvos gen. konsulas GIEDRIUS APUOKAS, POVILAS KILIUS, garbės konsulas VACLOVAS KLEIZA, JUOZAS KONČIUS
Nuotr. V. Jasinevičius

IŠ GYDYTOJO UŽRAŠŲ

Du kaimynai ir jų avinas

Priedas prie straipsnio "Negerk broleli, negerk trečios..."

Med. dr. LEONARDAS POVILIŪNAS
Vilnius

Vėlyva sekmadienio popietė. Rajono poliklinikos tvartstojame priiminėjus sužeistą ličiovą, kuriems galima padėti, nepaguldžius jų į ligoninę.

Įeina apie 50 metų aukštas, laibas vyras. Jo ranka apvyniota vilnėne skara. Iš jos jos išlenda apkrūvintas rankluostis kraštas. Ligonis įraudęs, jo akys blizga. Jis judrus ir kalbus. Kai kalba, iš jo burnos sklinda degtinės kvapas. Tokių ligonių nerū sistema nepastovi, bet šis tiksliai sako:

– Susižeidžiau.

– Kokiu būdu?

– Taigi pjoviau avį ir susižeidžiau.

Nurengiami viršutiniai drabužiai. Ligonis guldomas ant tvartstomojo stalo. Sanitarė laiko kairį dilbį, kad ligonio ranka

nejudėtų, o sesuo nuima nuo rankos skarą, nuvynioja kruviną rankluostį. Kairės plaštakos išoriniame paviršiuje žaizda pradeda kraujuoti. Uždedam žgutą.

Išplovę žaizdą, išvalau kreušius. Žaizdos kraštai labai lygūs, vientisi. Reiškia – ji padaryta labai aštriu daiktu (peiliu) ir vienu smūgiu.

Nors ligonis sako, kad susižeidė pats, bet tuo netikiu ir klausiu dar kartą:

– Tai kaip Tamsta galėjai pats įsipjauti?

Ligonis pamiršo, ką man prieš 10 minučių sakė. Dabar jis sako ką kitą:

– Taigi ne aš pats, o kaimynas mane sužeidė.

– Tai susipešė?

– Nee. Su juo mes draugai. Nesipešėm.

Šiandien pas mus turgus, tai su kaimynu pirkom avį. Man

avies kailio nereikia, jo išdirbti nemoku, o duoti išdirbti nereikalingos išlaidos.

– Tai kaip avį pasidalinai?

– Kaimynas nulupa kailį, pats jį išdirba, tai jam tenka kailis, o man mėsa. Pasūdaui ir jos ilgą užtenka.

– Tai kaimynas mėsos visai negauna?

– Gauna. Kai kailį nulupa, jis sau nusirėžia geroką mėsos gabalą "magaryčioms".

– Ar apsimoka?

– Žinoma, kai kada netgi la-

bai. Mes už aviną mokam 10-15 rb., o vien kailis turguje kainuoja mažiau, 10 rb. Bet kai kada nelabai apsimoka.

– O šiandien?

– Nelabai. Avies pirkti iš-

ėjau anksti, patamsyje. Pradžioje lyg ir nejutom šalčio, nors termometras prie langų rodė 10° Kiek palaukus pakilo vėjas,

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

LIETUVOS POETŲ PORTRETAI

Tyro žodžio gėlmės

Slenkant per Jono Juškaitio poetinę kūrybą

ALEKSANDRAS
ŠIDLAUSKAS. Vilnius

Jonas Juškaitis – tai žinomas lietuvių poetas lyrikas. Tai tylusios poezijos kūrėjas, jautrus ir išvalgus žmogus, pamėgęs gimtąjį žodį iki širdies gelmių ir sugebančias kalbėti įtaigiai bei gaiviai, santūriai ir giliai. Jo poetinis pasaulis nėra paprastas, itin pagavus jo mąstymas. Jis – tautos žmogus, idealistas, gamtos dainius, sielos žinovas, paslaptingo žodžio aiškintojas.

Kalbėdamas apie būtiną ir žalius klevus, apie raudonus putinus ir Dievo sūnų, apie mirtį ir mėlynas alyvas, jis visuomet kalba apie žmogų ir jo lemtį. Lyrikas bėga nuo buities slogumos, jis artėja prie amžinybės ir paskęsta erdvėje. Tai svarbiausi poeto atskaitos taškai. Jo kalbėjimas turi subtilumo ženklų, o mąstymas labai didelės atminties kodą. Nereikia stebėtis, kad visi knygos eilėraščiai yra be pavadinimų.

Tai sudėtingo charakterio ir nelengvos lemties poetas. Jis poezijos eruditais, puikus išcivijos poezijos žinovas, gimtosios kaimo pėdos saugotojas. Jonas Juškaitis tylėjo, kai negalėjo kalbėti, o dabar daug kalba, nes negali tylėti. Perdaug šiame žmoguje susikaupę gėrio ir grožio, kad, sakykime, praėtų noras rašyti. Ramaus balso poetas skverbiasi į tylą, kad išgirstų šio amžiaus triukšmą, kad suvoktų savo esmę ir pabandytų atskleisti savo ir kitų pasaulį posmu, žodžiu, eilute, potekste ir poetine klausa.

J. Juškaitis yra lyrikas iki pačios širdies, kiekvienas jo eilėraštis yra išbaigtas ir nuguldintas. Jis – puikios detalės meistras. Štai keli pavyzdžiai.

“Ant vandenų aplinkui visur tylos paklodė”, “Gieda raižės ant akmenų”, “O tyli žemė užsidėjus skrybėlę lietaus”, “Ziedmargė kamanė į kamanę taikos”, “Taip bėga žvakė verkdamas”, “Graudiojo nuogrivimo graudumas”.

Taip gali rašyti tikrai poetas, beveik viską širdimi suvokiantis, daug ką paslaptingo poetine akimi regintis. Jis nieko nemėgdžioja, nes visą laiką dainuoja savo balsu: tai vyrišku tvirčiu, tai moterišku graudžiu. Tai poetas naujažodinis, teigiantis melancholiją, gerumą, stiprius išgyvenimus.

J. Juškaitį galima būtų įvardinti kaip vieno eilėraščio kūrėją, kaip J. Strielkūną, A. Marčėną, A. Kalanavičių. Į kelis posmus pridėdamas nedaug žodžių, bet daug žodžio prasmių, min-

ties iškrovis ir eilėdaros vingrybės absoliučiai autampa, atliepia ir kiekvieno širdyje atsiliepia. Nežinia, ar tai spontaniškas proveržis, ar tai labai didelio triušio ir vidinės kančios vaisius.

Šio poeto kūryba – tai minties absoliutumas ir naujais naujosios poezijos siluetai. Daugiau tokių poetų mūsų dabarties lietuvių poezijoje nežinau. Negalima šiuo atveju neprisiminti žaivaus poetinio ciklo “Atlyginimas už baimę haikas”. Tai nelabai būdinga mūsų poezijai, bet labai reikalinga visų poetų atsinaujinimui, savo minties patikrai ir žodžio įprasminimo gelmėms pajauti. Tai trijų eilučių poetinės iškrovos, 5-7-5 skiemens – tai tikras tobulybės reikšmės. Tai septyniolikos skiemens (6-8 žodžių) kūrinių, lyg sielos atodūsiai, lyg poetinio talento blyksnis ar žaltvykslės žybtelėjimas. “Atmerkta visų /Kartų akims viena/ Neužmirštuolė”. “Prieš mano tamsą /Pušies šakelė žiba/ Vakaro saulė”.

Tai aforistinės pastabos ar reikšmės mintys, poetinės išminties ir gyvenimo patirties paveikslėliai, tai mažos žodžių saulės, tai nuotaikingos jausmų akvarelės. Iš pirmo žvilgsnio – tarytum labai paprasta, bet juo daugiau skaitai, juo labiau suvoki, koks menkas, skaitytas, tarsi poetas laukia ir lyrinę klausą bebūtų.

Apie erdvynus nėra ko nė kalbėti. Poeto žemėje apsigyveno didelis pasaulis. J. Juškaitis sugebėjo susivokti ir atidavė mums savo pasaulio dalį. Jame gyventi erdvę, jauku ir prasmingą, bet nepasakytume, kad itin lengva ir paprasta. Su savimi reikia kasdien nešėti poetinę nuojautą.

J. Juškaitio eilėraščiai pakankamai įtaigūs, gyvi ir unikaliai savo nepaprastu pasaulio suvokimu ir asmeniniu susivokimu.

Mirties vėjas
*Ar ilgai prieš vėją šį aš pusiū
Dar gyvybe, jeigu geltonės
Veidas, jeigu iš visų jis pusiū
Purto medį mūsų gimines?*

*Lanksto kraujo medį, kur ir mudu
Tartum lapai ant vienos šakos
Dug geltoni – lenkdamas nekludo,
Lyg abu užstotų delnas koks.*

*Prie lapelio pat lapelį prastą
Vėjas virpina, o kaip dvasia
Virpinama lyg lapelis plasta,
Atsisipindi mūsų akyse.*

*Kai į sukurius nukrinta drąsios,
Atsimink – ir mudviem nemarū:
Dieve, į Tave tik laikos dvasios,
Baugios dvasios vėjo skinanų.*

1988.V.09

Naujasis Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS su žymiuoju dainų ir tautinių šokių sambūriu “Lietuva” Vilniuje

Architektūra kompiuteriniame amžiuje

Besilankant Lietuvoje teko šia tema kalbėti tenykšiams architektams ir visuomenei, besidominčiai architektūros klausimais. Čia – pagrindinės mintys

ARCHIT. EDMUNDAS
ARBAS-ARBACIAUSKAS

Kai 1997 m. lankiausi Lietuvoje, statybos idėjų centro architektė Violeta Beigienė UAB “CEDRA” direktorė ir architektė Ieva Kaušienė pakvietė kalbėti į jų organizuojamą suėjimą architektūra ir statyba besidominčiai publikai Kaune.

Architektūra apima visą mūsų gyvenimą. Tik ne daugelis iš mūsų ją pažįstame, nors ir gyvename architektūrinuose pastatuose, dirbame ir meldžiamės didingose šventiniuose.

Architektūra nėra sustingusi praeitis. Ji stebi socialinius, politinius bei kultūrinius žmonių pasikeitimus ir visa tai atsinaujindama atspindi savo išraišką. Laiko tėkmėje ji keičia savo veidą, keisdama pastatų išorę. Taip atsirado barokas, gotika, rokokas ar renesansas. Po Pirmojo pasaulinio karo gimė pramoninis modernizmas, o po II-ojo gimė pomoderizmas. Ankstyvesnieji architektūriniai stiliai išreiškė didikų ar valdovų didingumą bei galią. Bet architektai, projektuodami didikams, savo išradimuose statė ir sau paminklus. Monumentalioji statyba išreiškė to laikotarpio diktatorinės politinės ambicijas.

Su demokratiniu sąjūdžiu architektūra atkreipė dėmesį į žmogų ir atėjo jam bei jo poreikiams tarnauti. Žmogus yra gyvenimo centras, kurį Viešpats sukūrė panašų į save, suteikdamas jam visas kūrybines galias. Žmogus yra sukūręs nuostabių dalykų. Visą tai, ką mes turime technologinėje pažangoje, yra žmogaus proto padariniai. Šiandieniniai nuostatai dėl žmonių perkelia ar ekonominį nepriteklį neturėtų gąsdinti – žmogaus protas ras išeitį.

Jau kuris laikas žmogaus protas ieško būdų žmonių perkeliamam. Numatoma esamas milžiniškus jūrų plotus panaudoti statybai povandeninio sferinio pobūdžio miestų, įrengtų dirbtinės jūros salos. Žmogus jau išsiskėlė mėnulyje. Pastaruoju metu mėginama išstudijuoti Marsą. Maršeis “Sojourner” jau keliauja, panaudodamas saulės energiją ir leizerio spindulius. Daroma uolienų ir dirvožemio analizė siekiant nustatyti tinkamumą žmogaus egzistencijai.

Jau kuris laikas žmogaus protas ieško būdų žmonių perkeliamam. Numatoma esamas milžiniškus jūrų plotus panaudoti statybai povandeninio sferinio pobūdžio miestų, įrengtų dirbtinės jūros salos. Žmogus jau išsiskėlė mėnulyje. Pastaruoju metu mėginama išstudijuoti Marsą. Maršeis “Sojourner” jau keliauja, panaudodamas saulės energiją ir leizerio spindulius. Daroma uolienų ir dirvožemio analizė siekiant nustatyti tinkamumą žmogaus egzistencijai.

Jau dabar daugelis pradėjo naudoti kompiuterinę sistemą, kuri šimteriopai pagreitina darbą ir gamybą, o ryšių sistemos atstumai nebėra kliūtis. Tą pačią minutę bet kokią žinią įmanoma perduoti ir bet kurį žemyną ir į objektus erdvėje.

Suprastinta ir pagreitinta technologija kelia nemažai rūpesčių daugeliui profesijai. Kaip architektas noriu atkreipti dėmesį į architektus ir urbanistus, kaip jie sugebės žmonių prieauglį esamojo žemės planetoje sutalpinti.

1750 m. pasaulyje buvo apie 500 milijonų žmonių. To meto žmonija, pajutusi bet kokių aplinkos nepatogumų, galėjo be jokio vargo persikelti į naują, sau tinkamą vietovę. Šių laikų valstybės apsitvėrė apsaugos sienomis, ir persikėlimas iš vienos valstybės į kitą yra labai suvaržytas. Šiandien visame pasaulyje priskaičiuojama šeši bilijonai žmonių. Kas dešimtį metų žmonių prieauglis papildomai didės apie 900 milijonų. Taigi reikia surasti naujus globalinius sprendimus žmonių egzistencijai, su-

rasti naujų natūralių išteklių, pašalinti susidariusią taršą.

Naujai kompiuterinė technologija išskverbus į buities ekonomiką, jos paruošai finansiškai sumažėjo, nes kompiuterinė sistema daugelį paslaugų atlieka su nepaprastu greičiu ir tikslumu. Ankstyvesnieji pastatų plotai irgi turės sumažėti, tarnautojų skaičiui sumažėjus.

Pagal statistinius duomenis, IBM korporacija Amerikoje pastaruoju metu turėjo sumažinti tarnautojų skaičių 22 milijonų kvadratinį pėdų plotą. Tą patį turėjo padaryti bankai, valstybės įstaigos ir privačios korporacijos. Taip pat ir milžiniškos, monumentalinės ligoninės mėgina persiorientuoti į trumpalaikės ambulatorinės paslaugas.

Minėti pasikeitimai turės nemažai negatyvių įtakos ir didmiesčių dangoraižinių pastatų bei jų komercialumą, į valstybės pajamas už naudojimą brangių pastatų. Būklė, kaip tai atsiliepi, į miestų kultūrinę ir socialinę įstaigą, visuomeninę auklėjimą, transportą, sanitarines paslaugas, gatvių valymą ir jų taisyklą, vandens tiekimą, taršos pašalinimą. Tai atsiliepi ir į menus.

Technologinės naujovės ir architektų bei inžinierių profesiją inėšė daug naujovių. Architektūros profesija yra unikali naujovinių sričių tobulėjime. Architektas savo profesijoje privalo įsivartinti visus politinius, ekonominius ir kultūrinius pasikeitimus, nuolat tobulintis, atsinaujinti.

Po Pirmojo pasaulinio karo pasireiškė Vokietijoje “Bauhaus” sąjūdis, pagrįstas ideologija, jungiantis visas meno sritis. Amerikoje Thomas Jefferson iš profesijos buvo architektas, taip pat filosofas, valstybininkas, knygų autorius ir politikas, 1800 m. Amerikos prezidentas, reikšėsi panašiu būdu. Architektas Charles Eames kaip architektas reikšėsi apyvokos bei baldų projektavime, parodų organizavime ir meno kūrinių rinkimu.

Iš tų kelių pavyzdžių matyti, kad daugelis architektų natūraliai yra platesnio užmojo nei projektavimas ir linijų braižymas. Architektūros mokslas pažadina platesnės apimties kūrybinius polinkius. Nors elementai, kad ir skirtingi, jų išraišką gali turėti bendrą kalbą: pavyzdžiui, literatūra, muzika, filmų gamyba, baletas, dailė ir skulptūra. Jie turi savitą kūrybinių polinkių, bet ir bendrą.

Šių laikų architektūros studentai privalėtų būti skatinami pasiruoti platesnėje plotmėje nei projektuoti pastatus. Ne kartą esam skaitę spaudoje, kai diplomatai kurį veikė pavadina architektu už jo unikalią kūrybą ar originalų darbą politikoje, diplomatinuose pasitarimuose ar tarptautinėje veikloje, kur darbai surišti su didelėmis painiavomis, pabrėžiant, kad tas asmuo yra situacijos architektas.

Jaučiau didelį malonumą pasidalinti savo patirtimi su kolegomis architektais Lietuvoje.

Jurbarko rajono vyr. archit. Danutė Zorubienė ir svečias iš Amerikos archit. Edmundas Arbas

Su svečiu iš Amerikos archit. EDMUNDU ARBU, profesiniais pokalbiai UAB “CEDRA” būstinėje, Kaune

Architektai šiais laikais privalo savo talentą pritaikinti ir naujos technologijos poreikiams. Naujoji kompiuterinė technologija, pagreitindama profesinę paslaugą, padės klientų geresnei sampratai, kaip projektas atrodytų, panaudojus tris dimensijas išorės ir vidaus architektūroje. Ne tik linijų kompozicijoje, bet ir medžiagų bei spalvų pasirinkime.

Kompiuterinė sistema architektūroje atvėrė didesles galimybes projektų paruošime, statyboje eksploatacijoje (architekto talentui pasireikšti sumechanizavę architektūra gali turėti negatyvių įtakos).

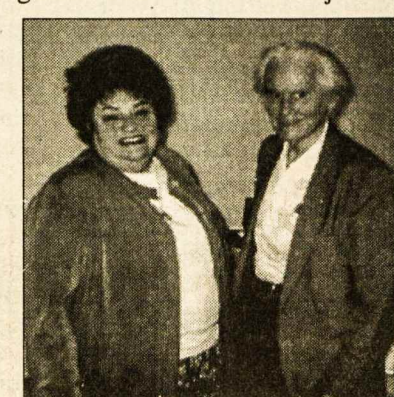
Architektūrinis mokslas studijuojantis jaunimas nuogaustauja, kad architektūra, inžinerija ir grafikas menas gali atsiverti pavojuje, panaudojant kompiuterinę sistemą projektų paruošime. Iš architektų ir kompiuterinės sistemos ekspertų pasisakyti spaudoje, seminaruose tenka patirti, kad architektūros profesija turi mažiausiai rūpesčio dėl savo ateities. Architektai, sugebantys pritaikyti tridimensinę grafinę sistemą savo profesinėje praktikoje, bus labai vertinami.

Po paskaitos buvo daugelis klausimų ir nuogaustavimų dėl ateities architektų ir inžinierių profesijų, kaip naujieji kompiuterinės sistemos potvarkiai bus įgyvendinami. Turiu pastebėti: naujoji kompiuterinė srovė architektūroje ir inžinerinė srityje nėra svetima ir Lietuvoje. Lietuvos architektai gali drąsiai reikšti Vakarų pasaulyje.

Net iš Jurbarko atvykusį vyr. rajono architektę Danutę Zorubienę iš Jurbarkiečių architektų atgaivinti jėgas kūrybai ir gyvenimui... Dail. K. Žoromskio stailgū grįžimas 1986 m. nustebino ne tik išeivijos lietuvių, bet ir tautiečius Lietuvoje, ypač griežto sovietinės kompartijos kontrolės laikų dailininkus. Grįžimo kelias Lietuvon tada dar ėjo per Maskvą. Atrodo, dail. Kazimierą Žoromskį ir jo žmoną Kristiną Miklaševičiūtę-Žoromskienę sugundė Maskvos pažadas pastatyti jo vardo galeriją. Maskvos atstovai iš Lietuvos buvo ištumti, nesuskubė įgyvendinti šio pažado.

Prisikelianti Lietuva turėjo ir dabar tebeturi svarbesnių reikalų už sugrįžusio dail. K. Žoromskio galeriją. Jo gyvenamajam namui buvo parinktas jau 1910 m. statytas ir pertvarkytas namelis su priestatu dailininko dirbtuvėms ir mažai galerijai. Grupė dailininkų tada pareikalavo, kad šiam tikslui vyriausybės paskirtos lėšos būtų panaudotos Lietuvos valstybinės galerijos naujam priestatui. Vyriausybė nutarė dail. K. Žoromskii skirtą priestatą atiduoti Lietuvos dailės muziejui. Tačiau ji savo atskaitomybės perėmė Vilniaus miesto savivaldybė, leisdamas juo nemokamai naudotis dail. K. Žoromskii. Pasak “Lietuvos aidą” atstovės Aušros Pocienės pranešimo “Naujame name dailininkui trūks ta įkvėpimo”, paskelbto to dienraščio 1996 m. gruodžio 30 d. laidoje, dail. K. Žoromskii nepatinka, kad priestatas dabar priklauso Vilniaus savivaldybei, nors statybos darbai buvo atlikti jo vardu. Dėl lėšų trūkumo statybos užbaigtos buvo suvėlinta kelerius metus. Sienos spėjo įmirti ir buvo nudažytos gerai neišdžiūvintos. Tad daug kur jau byra dažai. Tai yra statybininkų brokas, o dail. K. Žoromskii daugiau ar mažiau slepia politinis brokas – per ankstyvas sugrįžimas Lietuvon.

Jurbarko rajono vyr. archit. Danutė Zorubienė ir svečias iš Amerikos archit. Edmundas Arbas

Jurbarko rajono vyr. archit. Danutė Zorubienė ir svečias iš Amerikos archit. Edmundas Arbas

Su svečiu iš Amerikos archit. EDMUNDU ARBU, profesiniais pokalbiai UAB “CEDRA” būstinėje, Kaune

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Pianistai Sonata Deveikytė-Zubovienė ir Rokas Zubovas, M. K. Čiurlionio vaikai, po septynerių metų JAV iš Čikagos grįžo gastroliuoti Lietuvoje. Jie ten su Vilniaus styginiu kvartetu surengė koncertų ciklą Klaipėdoje, Plungėje, Kaune ir Vilniuje. R. Zubovas Čikagoje jau dirba dėstytoju Šv. Ksavero universitete, o jo žmona S. Deveikytė-Zubovienė tęsia magistrantūros studijas De Paulio universitete pas abiejų pianistų mokytoją Dmitrijų Paperną. Po koncerto Plungėje jie įteikė Žemaičių muziejui dėdės Vladžio Zubovo, garsiosios Zubovų dinastijos palikuonio, dovaną. Ji – grafo Nikolajaus Zubovo biusto kopija, sukurta kaunietės Jadvygos Mozūraitės. Grafas N. Zubovas yra finansavęs Plungės varpinės, senųjų kapinių koplyčios ir parko pilaitės laikrodinės statybą.

Filosofo prof. dr. Antano Maceinos (1908-1987) devyniasdešimtųjų gimimo metų minėjimą sausio 30 d. Kauno marijonų vienuolyne surengė Lietuvių katalikų mokslo akademija ir Lietuvių katalikų centras. Minėjimas buvo pradėtas prel. K. Senkaus atnaušintomis Mišiomis. Po jų jis kalbėjo apie A. Maceinos išitikimą tarneybą Dievui ir Tėvynei. Ją liudija velionies filosofiniai veikalai, jo darbas su jaunimu Kauno ir Vokietijos universitetuose. Devyniasdešimtmčio minėjime Vytauto Didžiojo universiteto docentas dr. T. Sodeika atkreipė dalyvių dėmesį į A. Maceinos politinių minčių pateikimui pasirinktus lengvai suprantamus beveik poetinius lietuvių kalbos žodžius. Jo polinkį pozicijon atskleidžia du 1981 m. Antano Jasmanto slapyvardžiu išleisti kalbinių požiūrių skambūs poezijos rinkiniai – “Grudodas”, “Ir niekad ne namolei”. Dr. J. Pūkūnas minėjimo dalyvių supažindino su A. Maceinos profesoriavimu Vytauto Didžiojo universitete. Minėjimą praturtino jin įjungtas jo eilėraščių skaitymas.

Dail. Kazimieras Žoromskis, Lietuvon iš Niujorko sugrįžęs 1986 m. su keturiomis šimtais savo tapybos darbų, š.m. kovo 4 d. Vilniuje sulaukė amžiaus aštuoniasdešimpenkmečio. Šia proga jį pasveikino Lietuvos premjeras Gediminas Vagnorius, “Lietuvos aidą” rašęs: “Leiskite nuosirdžiai pasveikinti Jus su garbinga tauraus gyvenimo suakutimi. Didžiai dėkoju Jums už modernišką ir šiuolaikinį interjerą praturtinančius tapybos paveikslus, kilnų Jūsų pasišventimą Tėvynei ir linkiu toliau sėkmingai atgaivinti jėgas kūrybai ir gyvenimui...” Dail. K. Žoromskio stailgū grįžimas 1986 m. nustebino ne tik išeivijos lietuvių, bet ir tautiečius Lietuvoje, ypač griežto sovietinės kompartijos kontrolės laikų dailininkus. Grįžimo kelias Lietuvon tada dar ėjo per Maskvą. Atrodo, dail. Kazimierą Žoromskį ir jo žmoną Kristiną Miklaševičiūtę-Žoromskienę sugundė Maskvos pažadas pastatyti jo vardo galeriją. Maskvos atstovai iš Lietuvos buvo ištumti, nesuskubė įgyvendinti šio pažado.

Prisikelianti Lietuva turėjo ir dabar tebeturi svarbesnių reikalų už sugrįžusio dail. K. Žoromskio galeriją. Jo gyvenamajam namui buvo parinktas jau 1910 m. statytas ir pertvarkytas namelis su priestatu dailininko dirbtuvėms ir mažai galerijai. Grupė dailininkų tada pareikalavo, kad šiam tikslui vyriausybės paskirtos lėšos būtų panaudotos Lietuvos valstybinės galerijos naujam priestatui. Vyriausybė nutarė dail. K. Žoromskii skirtą priestatą atiduoti Lietuvos dailės muziejui. Tačiau ji savo atskaitomybės perėmė Vilniaus miesto savivaldybė, leisdamas juo nemokamai naudotis dail. K. Žoromskii. Pasak “Lietuvos aidą” atstovės Aušros Pocienės pranešimo “Naujame name dailininkui trūks ta įkvėpimo”, paskelbto to dienraščio 1996 m. gruodžio 30 d. laidoje, dail. K. Žoromskii nepatinka, kad priestatas dabar priklauso Vilniaus savivaldybei, nors statybos darbai buvo atlikti jo vardu. Dėl lėšų trūkumo statybos užbaigtos buvo suvėlinta kelerius metus. Sienos spėjo įmirti ir buvo nudažytos gerai neišdžiūvintos. Tad daug kur jau byra dažai. Tai yra statybininkų brokas, o dail. K. Žoromskii daugiau ar mažiau slepia politinis brokas – per ankstyvas sugrįžimas Lietuvon.

Antanas Lietuvos okeanologų seminaras įvyko Klaipėdos universitete. Jo dalyviai buvo pasiskirstę į dvi grupes – okeanologinių tyrimų bei jūrų transporto ir ekonomijos. Seminare buvo susipažinta su tarptautinėmis uostų varžybomis, Klaipėdos perspektyvomis Baltijos jūroje, Lietuvos ir užsienio šalių tarptautinėmis jūrų sutartimis. Lietuvos problema – ji neturi okeanologijos mokslo instituto. Tokius okeanologijos mokslų centrus jau turi Latvija ir Estija. Lietuvos okeanologijos mokslininkams tenka dirbti atskirai kurioje nors aukštojoje mokykloje, kur dėstoma okeanologijos disciplina. Dėl šios priežasties ir Lietuvos okeanologų seminarai rengiami tik kas dveji metai.

Kanklininkų šventė Panevėžyje jau trečią kartą surengė Panevėžio kraštotyros muziejus etninės kultūros skyrius. Šia proga Švč. Trejybės šventovėje su kanklinių palyda giedojo iš Šiaulių atvykęs Šv. Cecilijos ansamblis. Muzikiniame teatre įvyko dviejų dalių koncertas. Jame programą atliko Latvijos ir Lietuvos kanklininkai. Tarp jų buvo ir Panevėžin trečią kartą atvykęs seniausias šio žanro ansamblis “Skriaudžių kanklės”. “Lietuvos aidą” atstovė Vida Bielskytė pranešė skaitytojams, kad šventė pradėjo garbingiausiai kanklininkai, kanklės išsaugoję per II D. karą bei kitas negandas. Mini-jau Jadvyga Kriščiūnaitė, ši savo instrumentą išsivežusi net į Sibiro tremtin. Ansamblių scenoje pakeitė pavieniai kanklininkai su mažosiomis septynystygėmis ir devynystygėmis kanklėmis. Dviejų dalių koncertą užbaigė Panevėžio vidurinės “Vyturio” mokyklos jaunieji kanklininkai. Pasaulio lietuvių dainų šventėje šią vasarą dalis atskiros programos bus skirta ir kanklininkams.

Kanklininkų šventė Panevėžyje jau trečią kartą surengė Panevėžio kraštotyros muziejus etninės kultūros skyrius. Šia proga Švč. Trejybės šventovėje su kanklinių palyda giedojo iš Šiaulių atvykęs Šv. Cecilijos ansamblis. Muzikiniame teatre įvyko dviejų dalių koncertas. Jame programą atliko Latvijos ir Lietuvos kanklininkai. Tarp jų buvo ir Panevėžin trečią kartą atvykęs seniausias šio žanro ansamblis “Skriaudžių kanklės”. “Lietuvos aidą” atstovė Vida Bielskytė pranešė skaitytojams, kad šventė pradėjo garbingiausiai kanklininkai, kanklės išsaugoję per II D. karą bei kitas negandas. Mini-jau Jadvyga Kriščiūnaitė, ši savo instrumentą išsivežusi net į Sibiro tremtin. Ansamblių scenoje pakeitė pavieniai kanklininkai su mažosiomis septynystygėmis ir devynystygėmis kanklėmis. Dviejų dalių koncertą užbaigė Panevėžio vidurinės “Vyturio” mokyklos jaunieji kanklininkai. Pasaulio lietuvių dainų šventėje šią vasarą dalis atskiros programos bus skirta ir kanklininkams.

Kanklininkų šventė Panevėžyje jau trečią kartą surengė Panevėžio kraštotyros muziejus etninės kultūros skyrius. Šia proga Švč. Trejybės šventovėje su kanklinių palyda giedojo iš Šiaulių atvykęs Šv. Cecilijos ansamblis. Muzikiniame teatre įvyko dviejų dalių koncertas. Jame programą atliko Latvijos ir Lietuvos kanklininkai. Tarp jų buvo ir Panevėžin trečią kartą atvykęs seniausias šio žanro ansamblis “Skriaudžių kanklės”. “Lietuvos aidą” atstovė Vida Bielskytė pranešė skaitytojams, kad šventė pradėjo garbingiausiai kanklininkai, kanklės išsaugoję per II D. karą bei kitas negandas. Mini-jau Jadvyga Kriščiūnaitė, ši savo instrumentą išsivežusi net į Sibiro tremtin. Ansamblių scenoje pakeitė pavieniai kanklininkai su mažosiomis septynystygėmis ir devynystygėmis kanklėmis. Dviejų dalių koncertą užbaigė Panevėžio vidurinės “Vyturio” mokyklos jaunieji kanklininkai. Pasaulio lietuvių dainų šventėje šią vasarą dalis atskiros programos bus skirta ir kanklininkams.

V. Kst.

Balzeko kultūros muziejuje Čikagoje domisi ieškantys medžiagos apie Lietuvą. Iš kairės: LAIMONAS BRIEDIS, atvykęs iš Kanados, DANUTĖ VIKTORIENĖ muziejaus bibliotekos darbuotoja, IRENA NORBUTIENĖ, moterų gildijos narė

Atsiūsta paminėti

Skomantas, ŠARVAI NAUGARDO KUNIGAİKŠČIUI. Apy-saka jaunimui iš Skomanto leidinių serijos. Išleido K. Almeno II (Prancūzų 47 - 1, 3035 Kaunas). Tiražas – 7000 egz. “Tvermė”, 1997 m., 168 psl.

Skomantas, THE CAPTIVE. Tales from the Baltic. Translated by Mara Almenas. Išleido leidykla, “Tvermė” (Prancūzų 47 - 1, 3035 Kaunas), 1997 m., 152 psl.

Skomantas “JUNDOS LEMTIS”, apysaka, 160 psl. ir viršeliai. Redaktorė I. Krivickienė, dail. G. Jocius. Išleido K. Almeno “Tvermės” leidykla, Prancūzų 47 - 1, 3035 Kaunas. Spausdino A. Jakšto spaustuė Kaišiadoryse. Tiražas 7000 egz. Kaina nepažymėta.

Damijonas Riauka, Albinas Kijauskas 1941 m. birželio 21-25 dienų SUKILĖLIAI, Mardosų kuopa, 36 psl. ir viršeliai, spalvotas albuminio formato leidinys, Kaunas “Atmintis”, 1998 m. Spausdino UAB “PE Kaunas”, Gedimino g.

47, 3000 Kaunas. Maketavo K. Klimavičius. Tiražas 500 egz. Kaina nepažymėta.

Zivilė Baltė, SAULĖS VARTAI. Eilėraščiai. Išleido Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (Laisvės al. 39, 3000 Kaunas), “Laisvės kovų archyvas”. Tiražas – 500 egz. Kaunas, 1997 m., 60 psl.

HEIMATGRUSS. Jahrbuch der Deutschen aus Litauen für 1998. Herausgeber – Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen – Redaktor – Alfred Franzkeit, P. i. R. (Hindenburgstrasse 25, Sulingen 27232, Germany). Tai Vokietijoje gyvenančių buvusių Lietuvos vokiečių metraštinis redaguojamas poeto – vertėjo ev. kunigo, mokančio lietuvių kalbą, išvertusio ne vieną lietuvių rašytojo kūrinių į vokiečių kalbą.

LIETUVOS KARIUOMENĖ ŠIANDIEN, informacinis spalvotas laistandinis Lietuvos kariuomenės 80-mečiui paminėti. Parengė KAM švietimo ir ryšių su visuomene skyrius. Spaudė “Garsų pasaulis”.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	3.50%
1 metų term. indėlis	3.75%
2 metų term. indėlis	4.00%
3 metų term. indėlis	4.25%
4 metų term. indėlis	4.50%
5 metų term. indėlis	5.00%
1 metų GIC-mėn. palū.	3.75%
1 metų GIC-met. palū.	4.00%
2 metų GIC-met. palū.	4.25%
3 metų GIC-met. palū.	4.50%
4 metų GIC-met. palū.	4.75%
5 metų GIC-met. palū.	5.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.25%
Taupomąjį sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	7.50%
Sutartinės paskolas nuo	7.50%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	6.05%
1 metų GIC-mėn. palū.	6.20%
2 metų GIC-met. palū.	6.35%
3 metų GIC-met. palū.	6.45%
4 metų GIC-met. palū.	6.50%
5 metų GIC-met. palū.	6.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP	2.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.25%
Taupomąjį sąskaitą	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.25%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.75%

Draudžiame asmenines ir sutartinės paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas čekių ir taupymo sąskaitose. Duodame komercinius mortgiculus iki \$725,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgiculus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

SPORTAS

LS klubo "Vytis" 50-metis

Šiemet sukanka penkiasdešimt metų, kai Toronto buvo įsteigtas pirmasis pokario išeivijos sporto klubas Š. Amerikoje. Buvę Lietuvos sportininkai, atitūrę nuo sutarčių miškuose ir kasyklose, sulėkė į Torontą ir nutarė tęsti toliau Lietuvos sporto tradicijas. 1948 m. rugpjūčio 15 d. Toronte šv. Jono parapijos patalpose susirinkę sporto entuziastai, įsteigę sporto klubą ir pasirinkę garbiną "Vytis" vardą. Pirmąją klubo valdybą sudarė pirm. Algimantas Kernius, vicepirm. Vytautas Kriščiūnas, sekr. Birutė Žilvytytė, išd. Jonas Zukas, narys Viktoras Norkus.

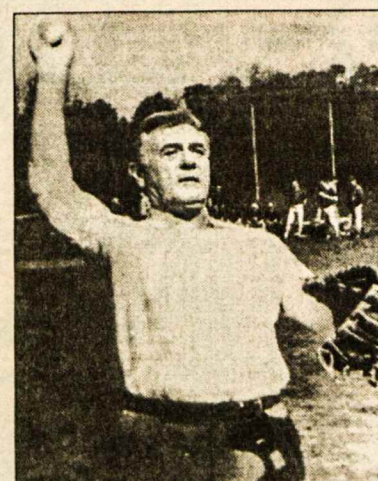
Penkiasdešimtmečio eigoje vyčiai dalyvavo daugelyje varžybų ir pasiekdavo stambių laimėjimų. Vyčiai ne kartą yra buvę šiaurės Amerikos (Kanados ir JAV) lietuvių meistrais. Savo tarpe yra turėję kandidatų olimpinėms žaidy-

nėms. Taip pat laimėjo diplomatinės šefo min. S. Lozoračio taurę, skirtą pajėgiausiam Š. Amerikos lietuvių sporto klubui.

Š.m. gegužės mėn. 23 d., 7 val. vakare Toronto Lietuvių Namuose įvyks sukaktinis penkiasdešimtmečio minėjimas. Programoje – trumpa oficiali dalis, vaišės, loterija ir pabendraavimas. Kviečiame visus vyčius ir svečius šiame minėjime dalyvauti.

Sukakties proga gegužės 22-24 d.d. Toronte vyks 48-tosios Š. Amerikos lietuvių žaidynės. Jose dalyvaus Toronto, Niujorko, Čikagos, Klivlando, Detroito, Hamiltono ir Londono krepšininkai. Žaidynės prasidės penktadienį, gegužės 22 d. Humber College patalpose. Pradžią 6 val. vakaro. Platesnė žaidimų programa bus galima sužinoti varžybų salėse.

A. S.

Lietuvos Respublikos prezidentas VALDAS ADAMKUS vizito parke Vilniuje atidarė beisbolo žaidynių sezoną. Nuotr. V. Kapočiaus

Sporto savaitė Lietuvoje

– Vilniuje 1998.V.9 įvykiose lengvosios atletikos sezono atidarymo varžybose pasaulio vicečempionas Virgilijus Alekna du kartus gerino geriausią sezono rezultatą pasaulio lygmenyje. Pirmuoju bandymu jis nusiviedė diską 67 metrus 20 centimetrų, o penktuoju mėginimu dar pagerino savo rezultatą, numetęs diską 67 metrus 76 centimetrus. Antrąją vietą užėmė Barcelonos olimpinis čempionas Romas Ubartas – 61 metrai 80 centimetrų. Iki šiol geriausias sezono rezultatas priklausė vokiečiui Lars Riedel.

– Suomijoje vykusiose Europos jėgos trikovės varžybose Lietuvos sportininkas Andrius Gečas tapo vicečempionu svorio grupėje iki 100 kg. Antanas Arbutis svorio grupėje iki 110 kg buvo penktas. 1996 m. ir 1997 m. jaunimo jėgos trikovėje. A. Gečas pritūpė su 360 kg stanga, gulomis išspaudė 235 kg ir atkėlė 325.5 kg stangą nuo pakylės ir buvo tapęs pasaulio čempionu. Tikimasi, kad A. Gečas dalyvaus 2000-ųjų olimpinėse žaidynėse (Sydney, Australija).

– Lietuvos futbolo federacijos (LFF) lygos pirmenybėse po 25 rungtynių klubai išsidėstė šitaip: (vieta, klubas, taškai): 1. "Kareda" – 66, 2. "Žalgiris" – 65, 3. "Ekranas" – 59, 4. "Inkaras" – 54, 5. "FBK Kaunas" – 48, 6. "Atlantas" – 39, 7. "Ranga-Pol." – 37, 8. "Lokomot.-Leg." – 33, 9. "Panerys" – 32, 10. "Nevėžis-Lifosa" – 31, 11. "Mastis" – 27, 12. "Geležinis vilkas" – 22, 13. "Banga" – 18, 14. "Interas-AE" – 16, 15. "Tauras" – 15, 16. "Vienybė" – 7.

– Dviratininkas iš Lietuvos Raimundas Rumšas, atstovaujantis Lenkijos profesionalų komandai "Mroz", 1998 V.11. laimėjo 51-ųjų tarptautinių Taikos daugiadienių lenktynių ketvirtąjį tarpinį etapą (Lenkija) į Jėstą (Čekija), 228 km lenktynėse lietuvis užtruko 6 val. 13 min. 16 sek. ir 9-niom sek. aplenkė amerikietį Chan McRae, o 1996 metų "Tour de France" čempioną daną Bjarn Riis net pusantros minutės.

V. P.

ŠYPSENOS

Advokatas

– Kaltinamasis! Yra du liudytojai, maž kaip tamsta medžiojei be leidimo.

– Aš galiu pristatyti tris, kurie to nematė!

Teisme

Teisėjas po advokato, gynusio nelegalų medžiotoją:

– Jei aš Jus teisingai supratau, turėčiau jūsų ginamąjį paskelbti šventuoju.

"North American Association of Central Cancer Registries" paskelbė, kad Kanados gyventojai turi mažesnę tikimybę susirgti vėžiu, negu JAV-se gyvenantys. Kanadoje vėžiu susirgę 413 iš 100,000 vyrų (305 moterų), JAV-se – 485 iš 100,000 (moterų – 342). Gydytojams rūpi kylantis plaučių vėžiu sergančių moterų skaičius. Iki 2010 m. net pusė mirstančių nuo šios ligos bus moterys (1970 m. tik 17% nuo mirusių buvo moterys). Tuo tarpu vyrai pradeda mažiau sirgti plaučių vėžiu. Ontario provincijoje, atrodo, kad daugiau moterų ir paauglių pradėjo rūkyti. RSJ

Išvyka į Lietuvą

Nedaug beliko laiko iki II Tautinės olimpiados ir VI Pasaulio lietuvių žaidynių, įvyksiančių birželio mėn. pabaigoje Lietuvoje.

Ruoštis šiai išvykai pradėjome daugiau kaip prieš metus. Buvo sudarytas organizacinis komitetas, vadovaujamas Kanados sporto apykaros. Pasitarus su klubų vadovais, galvojome, kad Olimpiadoje dalyvaus nemažas būrys sportininkų iš Kanados. Numatė vykti buvo lengvaatlečiai, plaukikai, irklautojai ir vyrų krepšinio rinktinė, kurią sutiko organizuoti "Aušros" klubo pirmininkas ir treneris R. Miečius.

R. Miečius buvo garšios Š. Amerikos lietuvių krepšinio komandos "Vėjas", viešėjusios Lietuvoje 1989 metais, organizatorius ir vadovas. Šis treneris įdėjo nemažai pastangų ir laiko, siekdamas suburti stiprią ir pajėgią Kanados lietuvių krepšinio rinktinę. Tačiau kai kurių žaidėjų didelis abejonumas neleidė įgyvendinti tikslo.

Šiuo metu vykstančių II Tautinės olimpiadą beliko keturi sportininkai; dvi irklautojos ir du plaukikai.

I VI Pasaulio lietuvių žaidynės važiuoja gana didelė sportininkų grupė. Iš Hamiltono "Kovas" ir krepšinio varžybas vyksta jaunių

"B" klasės komanda, kuriai vadovauja A. Šeštoka. Toronto "Aušra" siunčia jaunių "A" klasės berniukų krepšinio komandą, pastiprintą keliais žaidėjais. Komandos treneris S. Ignatavičius.

Gaila, kad dėl organizacinių nesklaidumų iširo "Aušros" klubo jaunių "A" klasės mergaičių krepšinio komanda.

Buvo galvojama, kad pajėgime suburti vieną vyrų krepšinio komandą dalyvauti Žaidynėse. Daugeliui žaidėjų nedavus teigiamo atsakymo, komanda liko taip pat nesudaryta. Kita priežastis – per dažnai rengiamos žaidynės Lietuvoje mažina sportininkų norą važiuoti, nes tai yra ir didelės finansinės išlaidos.

I Žaidynės dar vyksta lengvaatlečiai, tenisininkai, šauliai ir kėlinuotojai.

II Tautinėje olimpiadoje ir VI Pasaulio lietuvių žaidynėse dalyvaus daug lietuvių sportininkų iš viso pasaulio. Mūsų jaunieji sportininkai vyksta į tėvų ir senelių tėvynę, tad norėtūsi, kad lietuviškumo ugnelė dar labiau sustiprėtų jų širdyse, didėtų meilė tėvų kraštui – Lietuvai. Taip pat jiems linkime gerai pasirodyti Olimpiadoje ir Žaidynėse.

Organizacinis išvykos komitetas

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Ministerija neturi statistikos apie nepiliečių Kanadoje gimstančių vaikų skaičius. Tačiau kasmet atvyksta daugiau kaip 20,000 prieglobsčio ieškančių, kurių maždaug pusė nesuteikiama pabėgėlių statusas. Dauguma jų tada apeliuoja, o tas procesas užtrunka net keletą metų. Tuo tarpu jie čia gyvena ir kuria šeimą.

Kvebeko parlamente, Assemblée Nationale, savo paskutinę kalbą gegužės 12 d. pasakė ilgametis tos provincijos politikas Daniel Johnson. Beveik 50 metų jo šeimos nariai dalyvavo Kvebeko politiniame gyvenime. Johnson laikotarpiu buvo trys Kvebeko premjerai, kiekvienas veikęs kitoje partijoje. Tėvas, irgi vardu Daniel – Union Nationale, brolis Pierre-Marc – Parti Quebecois, ir jaunesnysis Daniel – Liberalų partijoje.

Pastarasis gynė federalizmo idėją, bet PQ partija sugrįvo jo populiarumą, kaltino jį Kvebeko interesų apleidimu. Jo vietą perėmė buvęs federacinės Konservatorių partijos vadas Jean Charest, kuris, manoma, turi

geresnių galimybių laimėti rinkimus.

Kvebeko premjeras Lucien Bouchard išvyko prekybos misijai į JAV gegužės 17-22 d.d. Su 60 Kvebeko firmų ir verslo organizacijų atstovais jis lankysis Bostone, Atlantoje, Čikagoje ir Filadelfijoje. Kelionės tikslas yra teikti informaciją apie Kvebeko ekonominį pajėgumą ir laisvos prekybos galimybes.

Premjeras nori supažindinti amerikiečius su verslo galimybėmis Montrealyje ir sostinėje Kvebeke, nes pastaruosiu laiku JAV žiniasklaidoje prastai atsielpiama apie Kvebeką.

Albertoje miško gaisrai tiek paplito gegužės pradžioje, kad beveik visa provincija buvo užgulta dūmais. Rimčiausi gaisrai prasidėjo provincijos šiaurės vakarų dalyje. Iš vieno miestelio visus gyventojus teko evakuoti net du kartus. Prie Slave Lake degantys gaisrai apgadino tris iš "Alberta Power" keturių pagrindinių elektros linijų. Iš viso kilo beveik 40 atskirų gaisrų, dirbo 1200 ugniagesių, apdegė daugiau kaip 194,000 hektarai žemės.

Ontario šiaurėje taip pat ankstyvas, šiltas pavasaris bei lietus sudarė palankias sąlygas miško gaisrams. Prie Thunder Bay, vakarus nuo Lake Nipigon nuo balandžio 30 d. nesuvaldomai degė per 17,000 hektarų.

Knygų rėškla "SAMOGITIA"
meniška įrėškla knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronte. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalavimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronte (Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Lina Kuliavienė

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

KIPLING ir PRINCE GEORGE 6 kamb. vienaaukštis. Prašo \$259,000.

Skambinti

TEODORUI STANULIUI

SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 bloki | vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus | vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA JŪSŲ PASLAUGOMS!

Vasaros metu į Lietuvą keliaujančiųjų dėmesiui!

Visiems, norintiems skristi į Lietuvą vasaros metu, papiginta kaina, rezervuojamos vietos iki kovo 31 * Mielai kviečiame prisijungti prie grupių, vykstančių į Sporto ir Dainų šventes * Didelės nuolaidos individualioms grupėms visos vasaros metu (ne mažiau kaip 10 žmonių) * Parduodamos kelionės į Lietuvą įskaitant skrydį, pervedimą iš oroaušio į viešbutį, nakvynę viešbutyje (ne mažiau kaip 3 žvaigždučių) ir pusrūgčius.

Laukiame jūsų pageldavimų visais kelionių klausimais
Teiraukitės visomis darbo dienomis, šeštadieniais pagal susitarimą
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius
3.75% už 1 m. term. indėlius
4.00% už 2 m. term. indėlius
4.25% už 3 m. term. indėlius
4.50% už 4 m. term. indėlius
5.00% už 5 m. term. indėlius
3.50% už 1 m. GIC mėn. palū.
4.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.
5.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
2.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.75% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
2.75% už OHOSP (variable rate)
2.00% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.75% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.).

IMA:
už asmenines paskolas nuo.....7.50%
už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....6.05%
2 metų.....6.20%
3 metų.....6.35%
4 metų.....6.45%
5 metų.....6.50%

su keičiamu nuosimčiu.....5.45%

Duodame:
– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgiculus iki 95% įkainoto turto; – riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir – komercinius mortgiculus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaujama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamojo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS
• Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
• Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
• Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybinės paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją. Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS

133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!
Pranešu, kad TRIMIS GRUPĖMIS, BIRŽELIO GALE, į Vilnių skrenda 98 kelieiviai. Norintiems prisidėti – keletą vietų dar rasiu.

Pageidaujantiems skristi kitu metu – geriausias kainos yra skrendant per Londoną arba Paryžių, naudojantis Lietuvos Avialinijos (LAL) bilietais, pritaikant jų sutartį su AIR CANADA. Parduodam ir FINAIR, LUFTHANSA, KLM ar lenkų LOT bilietus. Išskrendantiems iki gegužės 31 d. galioja žemos sezono kainos!

KELIONĖS PARUOŠIU NE TIK IŠ TORONTO, BET IR IŠ HALIFAKSO, OTAVOS, MONTREALIO, EDMONTONO, KALGARIO IR VANKUVERIO! PASIEŠKOKITE PIGIAUSIOS KAINOS IR TADA SKAMBINKITE MAN!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionės sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniška su manimi susitiki QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į jūsų namus. Pasirinkti Jums tinkamiausią būdą!

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !

Lietuvos ambasados pranešimas

Po "Toronto Star" dienraštyje išspausdinto straipsnio apie tarptautinį terorizmą, į Lietuvos ambasadą Otavoje kreipėsi vienas Kanadoje gyvenantis lietuvis, klausdamas, ar šiame straipsnyje minimi Alexander Daričev ir Alexander Pogrebežski kaltai. Šiuo klausimu "Tėviškės žiburiai" balandžio mėnesį išspausdino Stasio Prakapo žinutę "Reikia diplomatinės tarnos", kurioje pageidaujama, kad Lietuvos ambasada spaudoje nurodytų, kad du nusikaltėliai yra nelietuviai.

A. Daričev ir A. Pogrebežski iš tiesų yra Lietuvos Respublikos piliečiai ir turi Lietuvos piliečių pasus, tad jie JAV spaudoje kartais buvo pavadinami lietuviais. Tai neturėtų stebinti čia jau ilgai gyvenančių lietuvių – Kanados piliečių, kadangi šioje šalyje ir angliškai ir prancūziškai ar net, sakykim, arabiškas pavardės turintys piliečiai yra vadinami kanadiečiais ir naudojami vienodom teisėmis ir laisvėmis, kaip, beje, ir Lietuvos piliečiai Lietuvoje. Suprantama, kodėl JAV ir Kanados spauda neskelbia laiškų, kurie papildomai prašo nurodyti įtariamojo nusikaltimo arba teisiamojo etninę kilmę.

Nurodyma nusikaltėlių etninę kilmę, pvz. reikalaujama Kanados laikraščiu spausdinti prie nusikaltėlių pavardžių priešdėlius "Lietuvos pilietis rusas" arba "Lietuvos pilietis žydas", ambasada, kaip Lietuvos vyriausybės atstovybė, tuo parodytų, kad ji nacionalistiškai skirsto savo piliečius pagal tautinį požiūrį, tarsi pabrėždama, kad tik tos tautybės atstovai Lietuvoje daro nusikaltimus (deja, turime savikritiškai pripažinti, kad sukčių ir nusikaltėlių yra ir lietuvių tarpe). Prašydama laikraščius akcentuoti Lietuvos nusikaltėlių tautybę, Lietuvos ambasada netiesiogiai tuo būdu tarsi teigtų, kad ji nesilaiko demokratinio principo bei Lietuvos konstitucijos, kuri skelbia, kad visi Lietuvos piliečiai yra lygūs pagal įstatymą ir yra lygiateisiai. Klausydama S. Prakapo pageidavimo, Lietuvos ambasada gadintų Lietuvos, kaip demokratinės valstybės įvaizdį ir pastatytų į nepatogią padėtį premjero G. Vagnoriaus vadovaujamą Lietuvos vyriausybę, kuri akcentuoja demokratine santvarka Lietuvoje ir visų piliečių, nepaisant tautybės, vienodą traktavimą. Tik demokratinė Lietuva taps Eu-

ropos sąjungos ir NATO nare.

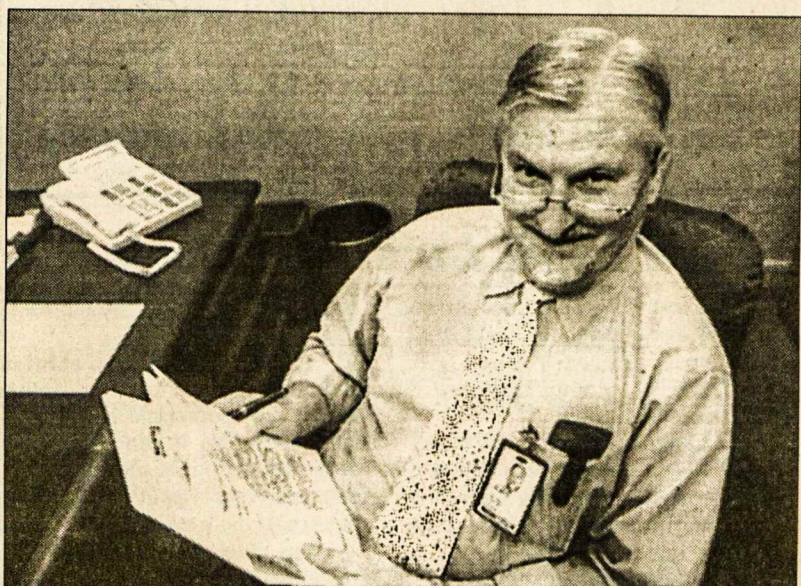
JAV teismas pripažino Daričev ir Pogrebežski kaltais. Ir Kanados teismų pripažintų kaltais Lietuvos piliečių ambasada negina ir neapgins, nes asmens kaltumą gali nustatyti tik teismas, o ne Lietuvos ambasada Otavoje. Kitas reikalas, jei su jais bus blogai elgiama, pažeidžiamos jų žmogaus teisės. Lietuvos piliečių interesus tokiu atveju ambasada gins, jei tik į ją mūsų piliečiai kreipsis. Suprantama, kad nei vienai šaliai nusikaltėliai, kokios etninės kilmės jie bebūtų, garbės nedaro ir tikėkime, kad ateityje Lietuvos vardas bus minimas tik palankioje kontekste.

Norime maloniai atkreipti skaitytojų dėmesį, kad ambasada reaguoja ir rašo į spaudą, kai neteisingai informuojama apie Lietuvos vyriausybės politiką, kai už asmeninius žmogaus nusikaltimus metama kaltė visai lietuvių tautai, kai pateikiami faktai neatitinka tikrovės, arba kai skelbiami pasenę statistiniai duomenys, kitais svarbiais atvejais. Kviečiame Kanados lietuvius siųsti į ambasadą nepalankių mums straipsnių iš jų gyvenamosios vietovės laikraščiu kopijas (mes paprasčiausiai negalime spėti skaityti visų Kanados laikraščių), jei juose matomi faktai ir tendencijos, žeminančios lietuvių tautą ir Lietuvos valstybę. Taigi, diplomatinė talka bus, jei ambasada pirmoji gaus iš Jūsų pastebėjimus netikslumus, nes tarpusavyje susirašinėdami per "Tėviškės žiburius" prarasime geriausią momentą reaguoti į netikslus rašinius. Tai bus geriausias būdas, nes pavėluotus ambasados atitaisyms redakcijos atmeta lengviausiai.

Dėl nuosavybės grąžinimo

Praneškame, kad Lietuvos Respublikos vyriausybė 1998 m. sausio 12 d. nutarimu patarsė dokumentų, patvirtinančių nuosavybės teisę į išlikusį nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, pateikimo laiką iki 1998 m. gruodžio 31 dienos. Prašymus grąžinti žemę prašome siųsti į žemėtvarkos tarnybą pagal apskritį, o prašymus dėl namų grąžinimo turite pateikti to miesto savivaldybei, kur Jūsų namai yra. Primename, kad teisę į išlikusį nekilnojamąjį turtą turi tik Lietuvos Respublikos piliečiai.

Lietuvos Respublikos ambasados Otavoje spaudos skyrius

GEDAS SAKUS – labai didelės bendrovės "Nortel" technologijos skyriaus pirmininkas. Bendrovė gamina kompiuterinę technologiją, turi 73.000 darbininkų. Ši nuotrauka buvo įdėta "Ottawa Sun" dienraštyje prie ilgoko informacinio straipsnio

SKAITYTOJAI PASISAKO

LIETUVOS MOKYKLOS

Pagaliau Lietuvoje jau pradama suvokti, jog sovietinės mąstysenos įtaka (abejonė, nemokėjimas ir nenoras dirbti darbą iš esmės kūrybingai ir nuosirdžiai, patriotizmo stoka visose grandyse, užsidarymas savyje) trukdo visų bendravimams, – sako D. Pliauškenė iš Agluonėnų, Klaipėdos r. ("Lietuvos aidas", nr. 64, "Švietimo reforma ir mokytojas", kad reiktų patiemis veikti, kurti mokyklose kitokią bendruomenę, kitokią atmosferą ir t.t.).

Tačiau, deja, ir mokytoja Pliauškenė (kaip ir Vaidas T. iš Marijampolės, š.m. "L.Rytas" nr. 53) baigia ilgoką tikrovės pavaizdavimą nepateikusi jokių receptų, kaip to bendravimo ir suartėjimo su mokytojais siekti konkrečiais veiksmais. Nė vieno patarimo mokytojams bent vieną savaitgalio dieną praleisti su vaikų tėvais šeimyniškai atmosferoje.

Taipgi "L.Rytui" atsiliepiau į klausimą "Kas sustabdys tylią slinkimą į Lietuvą be lietuvių?" Nurodžiau, kas ir kaip tą tylią slinkti

sustabdyti, bet nespausdino. Gal per daug gaspadorišku (nežurnalistišku) stiliumi pakalbėjau?

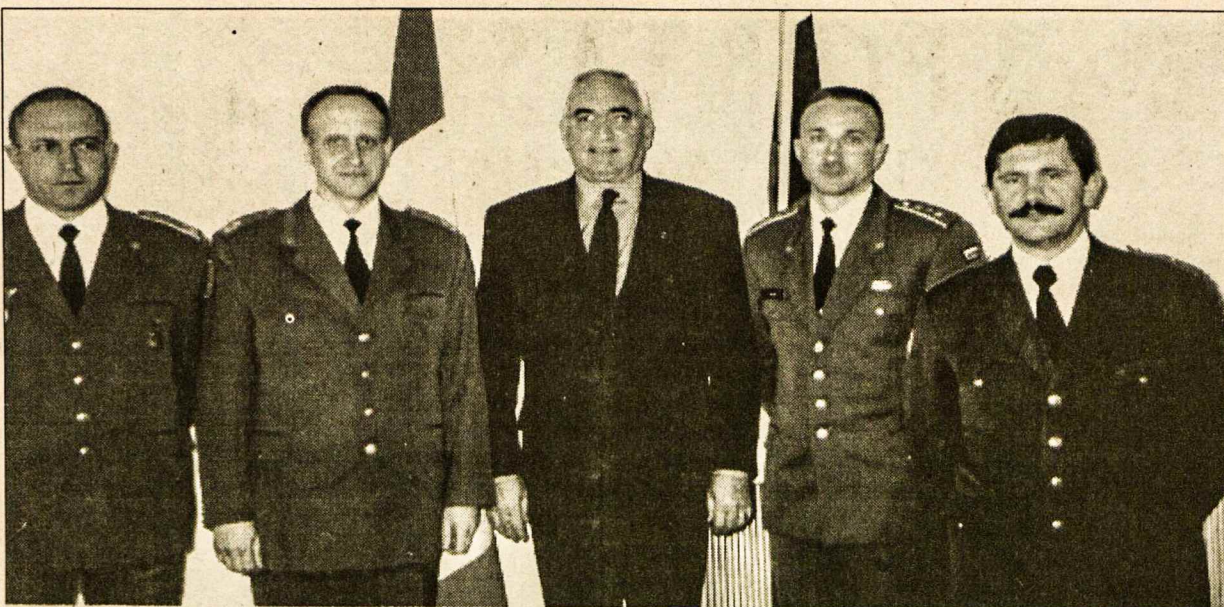
Jonas Kaseliūnas, Kolumbija

MOTINŲ ATVAIZDAI

Kodėl nuolat dedate "TŽ" vyresnio amžiaus motinų atvaizdus. Iškelkite dabartinę mamytę su mažais vaikučiais, parodykit jos spinduliuojančią meilę, atsidavimą, pasiaukojimą, įvertinkite jos didžiulią duoklę benykstančiai Lietuvai.

Alfredas Bražys, Etobicoke, Ont.

Red. pastab. "TŽ" puslapiuose būna atvaizdai įvairaus amžiaus motinų. Pvz. pernai Motinos dienos proga buvo įdėta jaunos, besidžiaugiančios savo kūdikiu motinos. Š.m. Motinos dienos "TŽ" numeryje buvo panaudotas vyresnio amžiaus motinos atvaizdas. Juk visos motinos yra lygiai gerbtinos – ir jaunos, ir vyresnio amžiaus. Gerbtinos ir močiutės (senelės), kurių pagalba auklėjant jaunų šeimų praeigūlių, labai reikšminga, ypač dabar. Dėl to š.m. "TŽ" Motinos dienos numeryje buvo panaudotas ir močiutės atvaizdas.

Lietuvos karininkai, studijuojantys Kanadoje su Kanados parlamento nariu John Reynolds iš Vankuverio. Jie dalyvavo visuomeninėje konferencijoje Ontario Mississaugoje, kur buvo svarstomi Lietuvos rūpesčiai

Nuotr. J. Urbono

Du kaimynai ir jų avinas

(Atkelta iš 6-to psl.)

Ligonis noriai kalba ir visai nereaguoja, kai aš, atleidęs žgūtą, be nuskausminimo žaizdoje perrišu kraujuojančias kraujagysles. Žaizda tik atrodo didelė, bet negili. Peilio dūriu kairės plaštakos oda iš šono atsluokniuota nuo stambių kraujagyslių bei sausgyslių. Nervai nepaliesiti. Pirštų judesiai laisvi.

Ligonis pasakoja toliau:

– Iš "arielkinės" išėjus dangus visai prasiblaivė. Pašvietė skaisči saulė. Sniego daug, rogių kelias geras, tai prasidėjo plūdima ir turgų: rogės už rogių. Turguje jau nebuvo vietos, net prie turgaus tvoros pristatyta rogių.

– O avių ar daug?

– Iš pradžių tai vienos, tai kitos rogės, o vėliau jau beveik kiekvienose rogėse buvo avinas ar ėriukas. Bijodamas vėl sušalti norėjau kuo greičiau nusipirkti aviną. Privažiavęs valstietis užprašė 20 rb. Daviau 15.

Kaimynas stuktėlėjo man kumščiu į šoną:

– Nesukbėk. Dar tik turgaus pradžia, pamatysi, vėliau aviną nupirksim už 10 rb.

Paklausiau kaimyno, o paklausiau todėl, kad man po išgėrimo liko 13 rb., o ir dėl to, kad mano kaimynas dar jaunas, stambus ir stiprus vyras. Išgėręs jis nepripažįsta jokių priestaravimų ir gali žogiu primušti.

– Pats irgi atrodantis stiprus. Tai gal ir jam tektų?

– Žinoma, kai buvau jaunas, kai mane kas nors užkabindavo, nelikdavau skolingas. Va, matot, kairėje kaktos pusėje randas. Kitas randas yra nugaroje, o trečias – dešiniojoje šlaunyje. Tai jau randai padaryti peiliais, bet aš jiems atsiligyčiau. Jie jau daugiau manęs nelies. Du guli žemėje, o vienas invalidas. Tegu žino su kuo turi reikalą!

Toliau ligonis tęsia:

– Pagalvojau, kad man su kaimynu ginčytis nėra reikalo. Jei jis pigiai pirsks aviną, mums dar liks keli rubliai "magaryčioms".

Žaizda išvalyta, kraujavimas sustabdytas. Įstatau pusdubę, nes žaizda, nors ir kraujavo, ber užkrėsta. Į ją pripilu antibiotikų. Daugiau laukiamajame ligoniui nėra. Sesuo apriša ligoniui ranką, o ligonis pasakoja:

– Nusipirkom aviną. Parsivežėm namo ir uždėm kaimyną malkinėje. Jį gi reikės pjauti. Pats pjovimas bjaurus reikalas. Nepasakyčiau, kad kraujo bijau, bet prieš pjaujant geriau dar išlenkti butelį baltosios.

– Tai kad jau išgėrėt du butelius!

– Na ir kas? Mes dažnai su kaimynu išgeriam po du butelius degtinės kiekvienas. Na-

muose aš turėjau nuo žmonos paslėpęs naminės butelį. Susitarėm, kad kaimynas tuoj ateis pas mane, tada pasiruošim avino "pabaigtuvėms". Pas mane šiandien išgerti patogiau, nes vaikų neturim, o žmona išėjusi pas seserį. Ji ten tur būt ir nakvos. Man paliko vakarienei bulvinių blynų, turėsim ko užkasti išgeriant. Netrukus pribuvo ir kaimynas. Jis irgi atsinešė butelį naminės, kurį turėjo malkinėje paslėpęs. Išgėrėm du tuos butelius naminės, suvalgėm blynus. Kaimynas pradėjo girtis, kad jis labai gerai moka skersti kiaules. Peiliu smūgis, kiaulė suvirpa, kojom pakrato ir negyva, ji net skausmo nepajunta.

Rado kuo girtis! Didelis ča meistriškumas įvartyti kiaulei ar avinui peilį! Ir aš galia tą padaryti nebologiau. Ginčui išspresti nutarėm traukti burtus, kas duras aviną. Kaimynas ištraukė ilgesnį degtuką. Reiškia aviną jis duras. Šitai avino egzėkucijai geriausiai tinka kaimyno malkinė. Kaimyno žmona su vaikais išvažiavusi į kaimą pas motiną, grįš tik rytoj. Taigi niekas netrukdyt. Malkinės vietoje prieš karą stovėjo medinis namukas. Per karą namukas sudegė. Jo vietoje kaimynas sukėlė iš lentų malkinę. Paširodė, malkinės apacioje yra didelis, geras rūsys, bet kaimynas neturi laiko nei jo išvalyti, nei įtaisyti laiptų į rūsį, nes senieji jau supuvo. Tą rūsį kaimynas pridengė lentų atraižomis, kurias buvo atsivežęs iš lentpjūvės. Kai atsivedėm aviną ir aš užėjau ant tų lentgalių, jie pradėjo traskėti, lūžinėti ir būčiau įlūžęs, jei mano svertis būtų buvęs didesnis. Kaimynas iš virtuvės atsitempė aukštą suolą. Ant jo uždėjom surištą aviną. Po mūsų kojomis lentgaliai traškėjo, bet dar nelūžo.

– Tai kam prireikė suolo, galėjot pjauti ant lentų, – pabejojau.

– Žinoma, galėjom, bet kaimynas savo namuose šeimininkas ir, jo manymu, ant suolo patogiau. Aš laikau aviną. Tas varbto akis, spurda, visas dreba, lyg nujausdamas savo mirtį. Aš vos jį išlaikau, o kaimynas vis dar galanda peilį.

– Juo aštresnis peilis, juo greitesnė mirtis, gyvuliukas nesikankins, – sako susigraudinęs "budelis".

Taip jam gaila gyvuliuko, kad iš jo akių net ašaros teka. Od niekšas, verkia, o rengiasi pjauti gyvulį. Peilis išgalastas. Kaimynas staiga išrauna iš savo galvos plauką. Saulėje matyti jo rankoje juodas plaukas. Jis čekšteli per plauką peiliu ir to galas nukrenta.

– Aštrus, – sako, jis, paimdamas peilį į dešiniąją ir svyruo-

damas prisiartina prie avino galvos. Kaire ranka ima už gulnčio avino rago ir pasilenkęs pabučiuoja aviną į galvą. Šis vaizdas man primena dar vaikystėje girdėtą kunigo pamokslą apie Judo pabučiavimą, išduodant Kristų.

– Tu kaip Judas, išdavikas, – sakau kaimynui.

– Aš, aš nieko neišduodu, – jis bando teisintis.

– Aš tik atspirašiau gyvuliuką, kad priverstas jam atimti gyvybę. Aš ir peilį išaštrinau, kad mirdamas jis nejustų skausmo.

– Matai, kaip avinas virpa, – rodau kaimynui.

– Tu labai jį spaudi, todėl ir virpa. Jo nespauk, tik prilai-kyk, kad nenukristų nuo suolo. Aš gi durstelsiu, jis net nespės sujudėti.

Pagaliau "budelis" kaire ranka nusitveria suolo, nes degtinė jį veikia. Jam sunku išlaikyti pusiausvyrą.

– Vieceenas, du, trys, – iškėlęs dešinį rankoje peilį sušunka kaimynas. Išvydęs žvilgantį virš savęs peilį, avinas taip smarkiai suspurda, kad aš jo neišlaikau ir paleidžiu, tik juntų, kad per kairę ranką man staiga perėjo aštri, šilta elektros srovė. Nuleidęs peilį kaimynas netenka pusiausvyros ir griūna aukštienlinkas. Ant jo krenta avinas, virsta suolas ir aš turbūt būčiau ant jo užgriuvojęs, bet po kaimyno kojomis su dideliu triukšmu lūžo lentgalis; rūšin krenta kaimynas ir avinas, o suolas įstrin-gia pasivėrusioje tarp lentgalių skylėje.

Suklumpu ir dešiniu juo pėtimį atsiremį į suolą ir matau, kaip kraujas varva nuo mano rankos. Man neskauda, bet akys tamsu ir silpna. Vos pasikeliu ir pareinu namo. Rankoj kraujas sustingio, rankai šalta. Apsivynioju ją rankšluosčiu, bet vis tiek jai šalta, tai ant viršaus vynioju šiltą skarą. Nemirsiu?

– Ne, viską sutvarkėm. Ryt reikia ateiti perrišimui.

– O kur kaimynas?

– Kaimynas rūsy. Ten turbūt miega. – Ligonis staiga susierzina.

– Ot žiopyls – vietoj avino dūrė man. Tas kvailis neraliuotas galėjo ir mane vietoj avino nudurti! Gerai, tegu dabar įsiti-kina, koks jis geras dūrimo meistras, tegu pašala!

Kitą dieną apie 10 v. perrišimui ateina ligonis. Šiandien jis nekalbus, blogos nuotaikos. Kairė plaštaka patinus. Po perrišimo jis prašo atleidimo nuo darbo. Jis vairuotojas, negali dirbti.

– Skauda?

Miego metu neskauda, bet rytą mane pažadino kaimynė. Ji mane barė, vadino niekšū, kad vakar negalėjau jos vyro iš rūsio ištraukti. Tas per naktį rūsy sušalo, susirgo. Iškvieštas gydytojas sakė, kad kaimynas jau serga plaučių uždegimu ir guldomas į ligoninę.

– O avinas nesusūžėjo?

– Ne, jis nors surištom kojom, miegojo ant savo žudytojo, o iš viršaus nuo šalčio jį saugojo jo paties kailis.

Kaimynė nežino ką su avinu daryti. Jį reikia arba pjauti, arba šerti. Pjauti nėra kam, nes vyras ligonis, turbūt pirsks pašaro... ir aviną laikys.

Vairuotojui išduodu pažymėjimą, kad jis atleidžiamas nuo darbo 3 dienoms. Štai kokia istorija. Gal jos ir nebūtų, jei avino pirkėjas nebūtų buvęs girti. (1956–1998 m.)

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje

ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.

416 769-1616, namų – 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

Vilija Valiūskienė,

diplomuota pianistė-pedagogė, priima mokinius nuo 4 m. amžiaus fortepijono, dainavimo, teorijos pamokoms. Taip pat ruošia konservatorijos egzaminams. Moko visomis savaitės dienomis, gali atvažiuoti į mokinio namus.

Tel. 416 531-1906

Adresas: 12 Bartlett Ave (Bloor ir Dufferin), Toronto, Ont. M6H 3E6. Fax 531-1906

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West 416 763-5677

(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.

Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilio ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilio ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampus Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

– Gegužės 24, ateinantį sekmadienį, 9.30 v.r. Mišių metu, mūsų parapijos vaikučiai priims Pirmąją Komuniją.

– Mūsų parapijos jaunimui Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas gegužės 31, Sekminių dieną, 11 v.r. Mišių metu.

– Vysk. P. Baltakis, su arkiv. A. Bačkio sutikimu, mūsų parapiją skiria iš Vilniaus arkivyskupijos Naujojo Daugėliško, Parinio ir Kačergiško kleboną kun. Kęstutį Ralį. Jis turėtų mūsų parapijon atvykti rugpjūčio pabaigoje.

– Pavasarinė kapinių lankymo diena šiais metais bus savaitę vėliau nei įprasta – birželio 7, sekmadienį. Tai daroma ryšium su Sutvirtinimo sakramento teikimu Anapilyje Sekminių dieną, pagal Toronto arkivyskupijos pagedavimą. Kapinių lankymo dienos Mišios, kaip įprasta, bus kapinių koplyčioje 3 v.p.p. Autoaiškėje bei kapinėse tvarką prižiūrės Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliai. Autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilinė 2.30 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienio rytą važiuos Anapilį ir pamaldas įprasta sekmadienio tvarka.

– Anapilio vaikų darželis gegužės 5 d. atšventė savą pirmąjį veiklos gimtadienį. Jau išitus metus vaikučiai džiaugiasi kasdien galėdami savo tėtius lietuvius dainuoti, šokti ir draugauti, kol tėveliai darbe.

Visus metus vos 7 vaikučiai lankė darželį. Šiandien neįkylant, dėl finansinių sunkumų vargu ar bus įmanoma veiklą tęsti. Vaikučiai priimami nuo 27 mėnesių iki 5 metų. Darželis veikia kasdien nuo 7.30 v.r. iki 5.30 v.p.p. Prašome tėvelius jau dabar registruoti savo vaikus ateinančioms mokslo metams. Skambinti Audrai 416 249-1305.

– Vaikų chorėlis „Angeliukai“ parapijos septyniolikosmetnei progai ruošiasi įrašyti ir išleisti savo giesmių garsiajuose. Turimų santuopų neužteks padengti numatomoms išlaidoms. Todėl kreipiasi į visus, prašydami paramos. Paaukojusieji \$10 ar daugiau, bus įrašomi į mecenatų sąrašą.

– Mišios gegužės 24, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje: 9.30 v.r. už a.a. Eleną Vasiliauskienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Georo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Vincą Ignatavičių; Mišios Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus gegužės 23, šeštadienį, 6 v.v.

Išganytojo parapijos žinios

– Moterų draugijos metinis bazaras įvyks gegužės 23, šeštadienį nuo 8 v. ryto iki 2 v.p.p. Daiktus bei drabužius pardavimui prašome pristatyti šventovės salėje penktadienį, gegužės 22 nuo 6 iki 8 v. Daugiau informacijos teikia pirm. Vilma Steponienė tel. 416 622-5896.

– Pamaldos gegužės 24 dieną įprastu laiku 11.15 v. ryto.

Lietuvių Namų žinios

– LN valdybos posėdis – gegužės 28, ketvirtadienį, 7 v.v.

– LN moterų būrelis rengta per Motinos dieną Valentino Balsienės keramikos paroda praėjo su dideliu pasisekimu.

– LN kultūros komisija parduoda arba nuomoja įvairių vaizdajuosčių iš Lietuvos. Skambinti S. Pabriecei 416 762-5419 arba V. Kulnui 416 769-1266.

– Kviečiame „Lokio“ svetainės lankytojus pasinaudoti pasiūlymu bei pagedavimų dėžute. Nauji sumanymai pagyvina veiklą.

– A. a. Joanos Plekaitienės atminimui slaugos namams \$20 aukų Lydija Balsienė.

– Aukos slaugos namams priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A6.

Keltuvo vajui aukuoja \$100 J. K. Ališauskai.

A. a. Ninai Preibienė mirus, nuoširdžiai užjausdama sesutę Elenutę Sergautienę, Ona Juodikienė „Tėviškės žiburiams“ aukuoja \$20.

• Jau taip gyvenime esti – jei žmogus negalvoja apie laimę ar nelaimę, o tik stengiasi stropiai atlikti savo pareigas, laimė ateina savaime, nors žmogui prisielgia gyventi varge ir neturte. (Humboldt)

PRINTING
Aptiekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Priimamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont. M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, gegužės 17, per 10.15 v.r. Mišias violončele grojo Cheryl Ockran, jai akompanavo D. Radtkienė.

– Novena į Šventąją Dvasią prasideda ši penktadienį, gegužės 22 ir baigsis su Sekminėmis. Per gegužines pamaldas, kurios vyks ta šokiadieniais 7 v.v., bus kalbamos novenos maldos iš Šv. Dvasia.

– Parapijos tarybos susirinkime, kuris įvyko gegužės 11 d., buvo pasiskirstyta pareigos. Tarybos pirm. B. Čepaitienė, vicepirm. G. Petrauskienė, sekr. I. Poškutė. Tarybos sekcijų pirmininkai: religinės J. Neimaniene, labdaros dr. J. Čuplinskienė, visuomeninės V. Taseckas, rinkliavų J. Poškus, ekonominės V. Tamulaitis, stovyklos priežiūros J. Nešukaitis. Skelbtame parapijos tarybos sąraše per neapsižūrėjimą buvo praleista M. Mackevičiaus pavardė.

– Parapijos kunigai šią ir kitą savaitę vyks į Šv. Augustino seminariją atlikti metinių rekolekcijų.

– Gegužės 16 d. palaidota a.a. Marija Matusevičienė, 79 m. Paliko dukras Stasę, Reginą ir Nijolę su šeimomis ir Ireną.

– Kapų lankymo dieną, birželio 7, paminklai bus šventinami prieš ir po Mišių, kurios tą dieną vyks kapų koplyčioje 3 v.p.p.

– Maldininkų kelionę į Fatimą ir Liurdą organizuoja jau daug kam gerai pažįstamas T. Gregory Botte, OFM, s.m. spalio 10-25 d.d. Susidomėję šią kelionę prašomi skambinti į parapijos raštinę – 416 533-0621.

– Blankus registracijai į vasaros stovyklą „Kretingos“ stovyklavietę, Vasagoj, galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklų tvarka: lietuviškai nekalbantiesiems lietuvių kilmės vaikams liepos 5-18 d.d., lietuviškai kalbantiems liepos 19 – rugpjūčio 1 d. Seimų stovykla – rugpjūčio 1-8 d.d.

– Mišios sekmadienį, gegužės 24: 8.15 v.r. už a.a. Mariją ir Tadą Normantus; 9.15 v.r. už a.a. Antaniną Dromantienę; 10.15 v.r. už gyvas ir mirusias motinas, už a.a. Anelę ir Tomą Žilius, už per Danią išvykusius į pasaulį ir jau mirusius lietuvius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Muziejaus-archyvo žinios

– Visi yra kviečiami aplankyti Maironio mokyklos 50-ties metų sukakčiai skirtą parodą. Muziejus bus atidarytas gegužės 23, šeštadienį, nuo 1 v.p.p. Bus galima pamatyti savo ir savo vaikų jaunystės dienų nuotraukas, vaikų meną, net dabartinių mokytojų pažymius, kai jos pačios dar mokėsi.

– Anapilio jaunimo sekcija kviečia jaunus ir senus į gimnazijos pamokas. Registracija ir pirmoji pamoka bus gegužės 25, pirmadienį, 8 v.v. parapijos salėje. Pamokas ves Lina Paulionytė. Visi galėsime pasimankštinti ir pabendrauti. Pamokos nemokamos.

Toronto lietuvių pensininkų klubas atsiuntė „Tėviškės žiburiams“ \$200 auką.

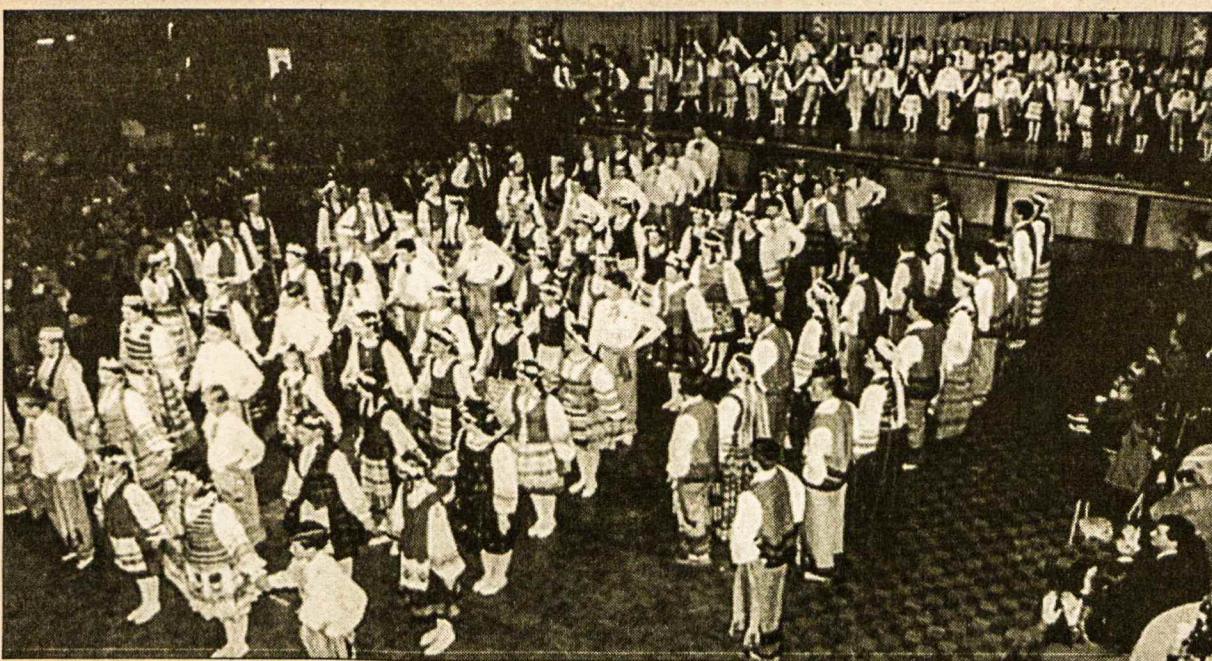
Velykų senelė ALDONA DARGYTĖ-BYSZKIEWICZ prie dovanėlių kračio Toronto Lietuvių Namuose balandžio 19 d.

Padėka

Šiais metais gegužės 13 d. „Vilniaus“ rūmuose įvyko pavasario gėlių šventė. Maloni staigmena – rengėjos paminėjo mano gimtadienį ir manė apdovanojo rožėmis. Esu dėkinga joms, „Vilniaus“ rūmų gyventojams ir svečiams.

Lieku dėkinga –

Lidija Balsienė

Toronto lietuvių tautinių šokių ir dainos sambūris „Gintaras“, turįs 160 narių, atliko metinį koncertą Anapilio salėje Mississaugoje s.m. balandžio 26 d.

Išsteigtas Informacinis teikimo centras naujakuriams. Čia naujai atvykę lietuviai gali kreiptis dėl patarnavimų įvairiais reikalais kaip imigracijos, anglų kalbos pamokų (suaugusiems ir vaikams), arba ieškantys darbo, socialinės paramos ir kt. Kreiptis į KLB raštinę: 1011 College St., Toronto, Ont. arba skambinti tel. 416 533-3292.

Raštinės valandos: pirmadieniais – 3-6.30 v.p.p., trečiadieniais – 9.30 v. ryto iki 5.30 v.p.p., ketvirtadieniais – 3-7 v.p.p. Kitomis dienomis atvykę gali palikti žinutę. Inf.

Maironio mokyklos žinios

– Registracija 1998-1999 mokslo metams vyks mokyklos patalpose gegužės 30 ir birželio 6 d.d. Į darželį priimami vaikai, kuriems iki 1998 m. gruodžio 31 d. sueina 4 metai amžiaus. Turi būti registruojami visų skyrių mokiniai ir norintys lankyti Aukštesniuosius lituanistinius kursus. Registracijai reikalinga OHIP kortelė.

– 50 mečio proga aukuoja: \$500 – Anapilio moterų būrelis; \$200 – Toronto Lietuvių Namai; \$100 – S. Matulevičienė, D. G. Rocca, J. Vingilienė; \$75 – dr. O. J. Gustiniai; \$50 – V. P. Melnikai; \$40 – V. Jasinevičienė; \$25 – E. Ališauskienė (iš viso – \$75); \$20 – G. Bijūnienė.

– A. a. Paškausko atminimui mokyklai aukuoja: \$50 – E. V. Kriščiūnai, A. L. Ramanauskai, P. Schmidt; \$25 – A. Auštaitė, Šimonėlienė, B. T. Stanuliai; \$20 – S. J. Andriuliai, A. V. Bersėnai, B. V. Biretos, B. Čepaitienė, V. P. Dalindos, R. Girdauskaitė, M. Hapa, O. Juodisienė, L. R. Kulivai, J. J. Kulikauskai, S. V. Liūmės, V. V. Paškai, G. R. Paulioniai, V. Paulionis, V. E. Punkriai, R. Rimas, D. G. Sakai, P. B. Sapliai, J. Stanaitis, V. Stanionis, I. Stasiulis, H. L. Sukauskai, P. I. Tarydai, D. T. Turczyn, J. L.Yčai, O. Yčienė; \$15 – O. Masionienė, I. V. Radžiūnai, R. A. Rygeliai; \$10 – A. Bražys, R. Bukšaitis, A. Cipliauskas, T. V. Kasperavičiai, S. Kryževičienė, M. Maleckij, I. Punkrienė, A. Putterienė, A. Rukas, D. D. Sablinskai, V. R. Tiriliai, M. Yčas, V. Yčienė, T. Z. Zaleskai; \$5 – L. Dambrauskaitė, V. Leiverienė, B. J. Sriubiškiai.

Vilniaus M. K. Čiurlonio muzikos mokyklos mokinių koncertas įvyks gegužės 27, trečiadienį, 7 v.v. Lietuvių Namuose. Koncertuos tarptautiniuose konkursuose premijas laimėję pianistai: 17 m. amžiaus Mintarė Kanopkaitė ir 18 m. amžiaus Remigijus Sabaliauskas.

Naujai išrinktos KLB Toronto apylinkės tarybos susirinkimas įvyko gegužės 12 d. Lietuvių Namuose. Jame su balsavimo teise dalyvavo buvę tarybos nariai bei organizacijų pirmininkai. Išrinkta nauja KLB Toronto apylinkės valdyba: A. Empakeris, D. Garbaliuskienė, I. Kairienė, dr. A. Kazlauskienė, K. Pajaujys, G. Stasiulevičius ir E. Steponas; į Lietuvos komisiją – B. Palilionienė, L. Keršytė ir K. Rimkienė.

Pirmasis naujosios valdybos posėdis šaukiamas gegužės 27, trečiadienį. Jame bus pasiskirstyta pareigos.

Rinkiminė komisija

Sesuo Ignė Martišoškaitė, N. Pradėtosios Marijos seserų vienuolijos Toronte skyriaus vyresnioji, gegužės 17 d. išvyko vienam mėnesiui į Lietuvą, kur ji yra įsijungusi į krikščioniško Atsinaujinimo sąjungą.

Muzikos ir dainos sambūris „Klumpė“ iš Punksko, pakviestas PLB valdybos, keliavo per Ameriką į Kanadą ištisą mėnesį, davė 10 koncertų. Pasiktinis jo koncertas įvyko Mississaugos Anapilyje gegužės 16, šeštadienį. Tai buvo išleistuvinis pasirodymas, surengtas Suvalkų krašto išeivių sambūrio Kanadoje. Jo pirmininkas Br. Degutis pasveikino gausiai susirinkusius tautiečius parapijos salėje ir pakvietė scenon „Klumpę“. Pastaroji davė čia gerą dalį įprastinės savo programos, kuri dvelkė tikru lietuvišku kaimu, išvengusiu sovietinio kumščio. „Klumpės“ sambūrio kūryba yra išaugusi iš kaimo gyvenimo ir perkelta scenon. J. Kardauskienė viso sambūrio vardu išreiškė padėką koncertų rengėjams, kvietėjams, globėjams, rėmėjams ir įteikė padėkos lapą rengėjų pirmininkui Br. Degučiiui. Po programos pastarasis visų vardu išreiškė nuoširdžią padėką „Klumpės“ vadovui Vyt. Pečiuliui ir visam sambūriui. Pratešdamas jo mintis prel. J. Staškus savo maldose išreiškė dėkingumą, linkėjimą ir toliau eiti lietuvišku keliu bei palaimino vakarienės valgius. Po p. Gurklėnės paruoštos vakarienės visi linksminosi, dainavo, šoko, vis linkėdami „Klumpėi“ sėkmingos kelionės namolei į Punkską. Ta kelionė įvyko gegužės 20 d. iš Toronto orauosčio. Prieš išvykdam į „Klumpės“ nariai dalyvavo sekmadienio pamaldose Lietuvių kankinių šventovėje ir joje giedojo. Grįžę į Punkską jie tikriausiai tęs savo veiklą, prisimindami gražų jos įvertinimą išeivijoje.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausu šoniniu pūtimu. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalynės bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos priimanamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

PADĖKA

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“ nuoširdžiai dėkoja parėmusiems jų veiklą dosniomis aukomis. Ansambliaus aukos: \$2,000 – Kanados lietuvių fondas, Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas; \$1,500 – Lietuvių kredito kooperatyvas „Parama“; \$500 – G. S. Kuzma; \$100 – KLB Toronto apylinkė, Toronto Lietuvių Namai, kun. A. ir R. Žilinskai, M. S. Bušinskai; \$50 – V. Marcinkevičienė, „Atžalynas“, dr. A. Valadka; \$25 – S. J. Andriuliai; \$20 – G. Breichmanienė, D. Steponaitienė; \$10 – S. Bartusevičienė.

„Gintaro“ studentų grupė yra vienintelė iš Kanados, vykstanti Lietuvos dalyvauti dainų ir šokių šventėje s.m. liepos 4-5 d.d. Jei kas dar norėtų jų išvyką paremti aukomis, gali tai padaryti tiesiogiai auką perduodant „Paramos“ kredito kooperatyvui, kur yra atidaryta sąskaita.

„Gintaro“ tėvų komitetas

„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ atidžiai seka įvykius Baltijos kraštuose ir informuoja savo skaitytojus nevengdamas komentarų. 1998 m. balandžio 23 d. laidoje rašo apie miglotus akligatvius Baltijos jūros rytiniame pakraštyje. Jau kelios savaitės, kai Rygoje gyvenama Maskvos išpuoliais, net ir tokiais: Latvijoje įvedamas režimas, koks buvo įsteigtas Pol Pot Kambodijoje. Panašios rūšies įžeidinėjimų ten yra ir daugiau, rašo straipsnio autorius Jasper von Altenbockum. Esą latviai bombų dėliojimu, fašistinių elgesių žmogaus teises yra po kojomis paminę. Pilna Latvija esanti įvairiausių blogybių. Bet ką tai turi bendro su rusų mažuma, taip ir liekanti Maskvos paslaptimi. Nors Latvijoje gyvenantiems rusams pilietybės gavimo procesas eina palengvinamas, Rusijos laikysena nėra pasikeitusi. Net ir JAV sekretorės M. Albright laiškas B. Jelcinui nieko nepakeitė. Daug svarbių klausimų, kaip sienų nustatymas tarp Estijos, Latvijos ir Rusijos, yra atidėti. Dėl tokios būklės yra susirūpinusios Švedija ir Suomija, kurios pasisako prieš Rusijos grąsinimus taikyti Latvijai sankcijas. Žodžių karas pasauliui aiškiai rodo, kas Baltijos kraštuose siekia įtakos. (Iš karpas atsiuntė Le. Kro).

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengia pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausių statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė 1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą Tel. 416 532-7115 Susitarus priima pacientus ir vakarais

MONTREALQUE

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, gegužės 10 d. aplankė Aušros Vartų parapiją ir per iškilmingas Mišias suteikė septyniolikai asmenų Sutvirtinimo sakramentą ir aštuoniems vaikams Pirmąją Komuniją. Mišias su vyskupu koncebravo kunigai Kazimieras Ambrasas, SJ, Izidorius Sadauskas, SDB, ir Jan Lipski. Pamaldų metu pasikeisdami gražiai giedojo parapijos choras, vad. vargonininko Laurenti Djincharadze, ir moterų dainos vienetą „Aušra“, vad. muz. Aleksandro Stankevičiaus. Vyskupas pamokslė daugiausia kalbėjo apie Sutvirtinimo sakramento teikiamas malones. Priimantiems Pirmąją Komuniją linkėjo išlikti gerais jaunuoliais. Buvo prisimintos ir motinos, kurių šventė buvo švenčiama. Pamokslas buvo anglų ir lietuvių kalbomis. Skaitinius skaitė ir aukas nesė jaunimas. Mišių metu seselių Juditos ir Pranutės gerai paruošti Sutvirtinimo sakramento priėmė: S. Bulotaitė, M. Mainville, S. Mainville, E. Makauskaitė, A. Mickus, P. Mickus, J. Nagys, M. Nagys, L. Oddy, K. Ptašinskaitė, S. Ptašinskas, Z. Sinkevičius, A. Staškevičius, I. Vaičiaitienė, D. Vaičiūtis, K. Vasiliauskas ir K. Žiaugraitė. Pirmąją Komuniją – E. M. Forster, P. Giedrikas, G. Kunčas, P. Mainville, A. Oddy, R. Shaheen, S. Stankevičius ir K. Staškevičiūtė.

Po pamaldų šventės dalyviai su vyskupu ant šventovės laiptų nusifotografavo.

„Rūtos“ klubas gegužės 7 d. surengė autobusą gražią išvyką į Otavą. 37 keleiviai nuo klubo patalpų pusę devintos ryto pajudėjo sossinės link. Kelias nenuobodus. Sausio mėnesio audros nulaūžyti arba nulenkinti medžiai atrėpė visų dėmesį. Vienuoliktą valandą jau buvome prie pinigų kalyklos vartų. Gavę vadovę, ėjome apžiūrėti pinigų „fabriko“. Čia matėme aukso, sidabro ir kitokio metalo plyteles. Nedaug darbininkų ten dirbo. Stebėjome, kaip robotas, paėmęs keturias dar neatspaustų pinigų plokšteles, jas pasveria ir netinkamo svorio

surengė autobusą gražią išvyką į Otavą. 37 keleiviai nuo klubo patalpų pusę devintos ryto pajudėjo sossinės link. Kelias nenuobodus. Sausio mėnesio audros nulaūžyti arba nulenkinti medžiai atrėpė visų dėmesį. Vienuoliktą valandą jau buvome prie pinigų kalyklos vartų. Gavę vadovę, ėjome apžiūrėti pinigų „fabriko“. Čia matėme aukso, sidabro ir kitokio metalo plyteles. Nedaug darbininkų ten dirbo. Stebėjome, kaip robotas, paėmęs keturias dar neatspaustų pinigų plokšteles, jas pasveria ir netinkamo svorio

surengė autobusą gražią išvyką į Otavą. 37 keleiviai nuo klubo patalpų pusę devintos ryto pajudėjo sossinės link. Kelias nenuobodus. Sausio mėnesio audros nulaūžyti arba nulenkinti medžiai atrėpė visų dėmesį. Vienuoliktą valandą jau buvome prie pinigų kalyklos vartų. Gavę vadovę, ėjome apžiūrėti pinigų „fabriko“. Čia matėme aukso, sidabro ir kitokio metalo plyteles. Nedaug darbininkų ten dirbo. Stebėjome, kaip robotas, paėmęs keturias dar neatspaustų pinigų plokšteles, jas pasveria ir netinkamo svorio

surengė autobusą gražią išvyką į Otavą. 37 keleiviai nuo klubo patalpų pusę devintos ryto pajudėjo sossinės link. Kelias nenuobodus. Sausio mėnesio audros nulaūžyti arba nulenkinti medžiai atrėpė visų dėmesį. Vienuoliktą valandą jau buvome prie pinigų kalyklos vartų. Gavę vadovę, ėjome apžiūrėti pinigų „fabriko“. Čia matėme aukso, sidabro ir kitokio metalo plyteles. Nedaug darbininkų ten dirbo. Stebėjome, kaip robotas, paėmęs keturias dar neatspaustų pinigų plokšteles, jas pasveria ir netinkamo svorio

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobiliai – Prekyba – Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res: 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nelpareigoja apsidrausti.

LITAS
Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

Siuntos paštu

Iš Lietuvos respublikos ambasados Otavoje gautas Lietuvos muitinės departamento potvarkis (1996. V.6) dėl pašto siuntų į Lietuvą ir iš Lietuvos.

Fiziniam ir juridiniam asmeniui atsiumčiamos pašto siuntos, kurių svoris ne didesnis kaip 31.5 kilogramo, o vertė ne didesnė kaip 400 litų, importu muitais ir mokesčiais neapmokestinamos.

Fiziniam asmeniui, neturintiam ūkio subjekto statuso, atsiumčiamos pašto siuntos, kurių svoris ne didesnis kaip 31.5 kilogramo, o vertė didesnė kaip 3000 litų, apmokestinamos 10% importo muitu. Kiti importu mokesčiai (akcizai, pridėtinės vertės mokesčiai) apskaičiuojami pagal nustatytus tarifus. Apkaiciuojant importo mokesčius (muitą, akcizą, pridėtinės vertės mokesčią), iš pašto siuntos vertės atimama 400 litų. Į atimamąją 400 litų sumą įskaitoma vertė daiktų (prekių), už kuriuos nustatytų importo mokesčių bendra norma yra mažesnia. Vieno daikto (prekės) vertė apskaičiuojant importo mokesčius neskaidoma.

Ukio subjektams atsiumčiamos pašto siuntos, kurių svoris ne didesnis kaip 31.5 kilogramo, o vertė didesnė kaip 400 litų, bet ne didesnė kaip 3000 litų, apmokestinamos 10 procentų importo muitu. Kiti importu mokesčiai (akcizai, pridėtinės vertės mokesčiai) apskaičiuojami pagal visiem pašto siuntą sudarantiems daiktams (prekėms) taikomus tarifus (apmokestinama visa pašto siuntos vertė).

Daiktai, kurių be leidimų į Lietuvą siųsti draudžiama: radioelektroninė aparatura, policinė ar karinė amunicija, kilnojamosios kultūros vertybės, spalvotieji daiktai, vaivai, laukiniai gyvūnai (jų iškamšos, kailiai ir kt.), nepramoninės gamy-

išskiria. Radom tarp kitų ir montrealiečio dailininko Romo Bukausko Kvebeko provincijos 25 centų monetos paveikslą ir jo aprašymą. Visų provincijų 25 centų monetos buvo išleistos 1992 m.

Vėliau užkandžiavome parke prie Civilizacijos muziejaus. Pastarąjį aplankėme išsiskirstę – visi galėjo žiūrėti, kas kam patinka, nes per trumpą laiką neįmanoma visko nuosekliai pamatyti. Tada pravažiavome miestą, apžiūrėdami įvairių federacinių įstaigų pastatus bei žydinčias tulpes.

Kita sustojimo vieta – KLB Otavos apylinkės valdybos suruoštas knygos pristatymas latvių klube. Radome pulkeli otaviškių, jų tarpe nemažai skaičių buvusių montrealiečių ir daug Lietuvos ambasados pareigūnų. Vytas Radžius visus pasveikino ir trumpai apibūdino istoriką dr. Alfonso Eidinto, dabartinio Lietuvos ambasadoriaus Otavoje, nueitą kelią ir išskaičiavo jo išleistas knygas bei svarbesnius straipsnius.

Pats A. Eidintas plačiau papasakojo apie savo ir Vytauto Žalio ką tik pasirodžiusią anglų kalba knygą „Lietuva Europos politikoje 1918 – 1940 m.“. Ją išleido St. Martin's Press leidykla Nijorke. A. Eidintas savo trumpoje kalboje tarp kitko paaikšino, kaip sunku sovietiniams laikais buvo gauti reikiamos medžiagos bet kokioms istoriniams veikalui. Viktoras Priščenka paskaitė Vytauto A. Jonyno šios knygos recenzijos santrauką ir Aurelijos Balašaitienės teigiamą įvertinimą. Knyga buvo galima čia pat įsigyti. Prie vyno, kavos, sumuštinčių bei puikių pyragų dar buvo jaukiai pabendrauta su vietos lietuviams.

Padėkoję už nuoširdų priėmimą, skubėjome namo, kuriuos pasiekėme pusę aštuntos vakare. Visi išvykos dalyviai kelionė buvo patenkinti.

Kristinos (Otaitis) ir Francis Obuchovics sūnelis pakrikštytas Andrew-Juozas-Kazimiero vardais. B.S.

Obuchovics sūnelis pakrikštytas Andrew-Juozas-Kazimiero vardais. B.S.

Obuchovics sūnelis pakrikštytas Andrew-Juozas-Kazimiero vardais. B.S.

Obuchovics sūnelis pakrikštytas Andrew-Juozas-Kazimiero vardais. B.S.

Obuchovics sūnelis pakrikštytas Andrew-Juozas-Kazimiero vardais. B.S.

Obuchovics sūnelis pakrikštytas Andrew-Juozas-Kazimiero